

**Jubiliejinės Verslo vadybos fakulteto ištakų 75-mečiui skirtos
10-sios tarptautinės studentų konferencijos santraukų rinkinys**

*Selected Abstracts of 10th International Students' Conference
Dedicated to the 75th Anniversary of the Origins of Business Management Faculty*

Jaunimas besikeičiančioje visuomenėje Youth in a Changing Society

2022

**El. leidinys
E-edition**

JAUNIMAS BESIKEIČIANČIOJE VISUOMENĖJE

JUBILIEJINĖS VERSLO VADYBOS FAKULTETO IŠTAKŲ 75-MEČIUI SKIRTOS
10-SIOS TARPTAUTINĖS STUDENTŲ KONFERENCIJOS
SANTRAUKŲ RINKINYS

YOUTH IN A CHANGING SOCIETY

10TH INTERNATIONAL STUDENTS' CONFERENCE
DEDICATED TO THE 75TH ANNIVERSARY OF THE ORIGINS OF BUSINESS
MANAGEMENT FACULTY
SELECTED ABSTRACTS

Konferencijos organizacinis komitetas **Organizational Committee of the Conference**

Vadovės / Heads

Dr. Aleksandra Pečiūrienė, Verslo vadybos fakulteto (VVF) Mokslo dirbtuvių vadovė / Head of Science Shop at Faculty of Business Management (FBM)
Vilma Gegužienė, VVF Mokslo dirbtuvių vadovė / Head of Science Shop at FBM

Nariai / Members

Jūratė Patackaitė, Užsienio kalbų centro vedėja / Head of Foreign Languages Centre
Vytenis Končius, Užsienio kalbų centro lektorius / Lecturer of Foreign Languages Centre
Violeta Žemaitienė, Užsienio kalbų centro lektorė / Lecturer of Foreign Languages Centre
Laimutė Fedosejeva, VVF Reklamos ir komunikacijos katedros lektorė / Lecturer of Advertising and Communication Department at FBM
Gabrielė Jokubauskaitė, VVF Studentų mokslinės draugijos pirmininkė, RV20 grupės studentė / Chairperson of Student Scientific Society at FBM, RV20 group
Monika Krasauskaitė, VVF Studentų mokslinės draugijos sekretorė, VA20 grupės studentė / Secretary of Student Scientific Society at FBM, OM20 group

Konferencijos mokslinis komitetas **Scientific Committee of the Conference**

Pirmininkas / Chairman

Dr. Viktor Kozlovskij, VVF Verslo inovacijų katedros docentas / Assoc. Professor of Business Innovation Department at FBM

Nariai / Members

Dr. Margarita Išoraitė, VVF Tarptautinio verslo katedros docentė / Assoc. Professor of International Business Department at FBM
Dr. Vitalija Karaciejūtė, VVF Vadybos katedros docentė / Assoc. Professor of Management Department at FBM
Dr. Aleksandra Pečiūrienė, VVF Verslo inovacijų katedros docentė / Assoc. Professor of Business Innovation Department at FBM
Dr. Keisha LaRaine Ingram, VVF Verslo inovacijų katedros lektorė / Lecturer of Business Innovation Department at FBM

Leidiny s recenzuotas Mokslinio komiteto narių.
The publication has been reviewed by the members of the Scientific Committee.

Leidinio sudarytojos / Editors of the publication

Dr. Aleksandra Pečiūrienė, VVF Mokslo dirbtuvių vadovė / Head of Science Shop at FBM
Vilma Gegužienė, VVF Mokslo dirbtuvių vadovė / Head of Science Shop at FBM

Leidinio lietuvių kalbos redaktorės / Lithuanian language editors of the publication

Dr. Laimutė Bučienė, VVF Vadybos katedros docentė / Lecturer of Management Department at FBM
Dr. Ona Petrėnienė, VVF Vadybos katedros lektorė / Assoc. Professor of Management Department at FBM

Leidinio anglų kalbos redaktorės / English language editors of the publication

Danutė Belazarienė, Užsienio kalbų centro lektorė / Lecturer of Foreign Languages Centre
Jūratė Helsvig, Užsienio kalbų centro lektorė / Lecturer of Foreign Languages Centre

Leidinio viršelio dizainas / Cover design of the publication

Karolis Visockas, VVF Kompiuterių centro vadovas / Head of Computer Center at FBM

Mielas Skaitytojau,

Džiaugiamės pristatydami pranešimų santraukų rinkinį. Pranešimai buvo skaityti Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakultete 2021 m. gruodžio 9 d. įvykusios dešimtosios jubiliejinės tarptautinės studentų konferencijos „Jaunimas besikeičiančioje visuomenėje“, skirtos šio fakulteto ištakų 75-mečiui paminėti, metu.

Nuotoliniu būdu *Microsoft Teams* organizuotoje konferencijoje dalyvavo apie 200 studentų, moksleivių, aukštųjų mokyklų dėstytojų ir mokslo darbuotojų, verslo ir nevyriausybinų organizacijų atstovų.

Ši nuo 2012 m. Verslo vadybos fakultete organizuojama kasmetinė tarptautinė studentų konferencija, skirta skatinti jaunimo mokslinės veiklos iniciatyvas, sietinas su verslumu, kūrybiškumu, pilietiškumu, socialine atsakomybe ir darnia plėtra, jubiliejiniais metais pritraukė daugiau nei 100 pranešėjų iš 10 Europos, Azijos ir Pietų Amerikos švietimo ir aukštojo mokslo institucijų.

Konferencijos pranešimai apėmė šias pagrindines temas: studijų, darbo ir laisvalaikio aktualijos šiuolaikinėje visuomenėje, asmeninių ar dalykinių kompetencijų ugdymas ir motyvacija; jaunimo sveikos gyvensenos ir aplinkos sveikatinimo iššūkiai; verslumo, kūrybiškumo, pilietiškumo, socialinės atsakomybės ir darnios plėtros iniciatyvos.

Leidinyje yra pateikiamos 64 recenzuotos mokslinių pranešimų santraukos, iš kurių 40 parengtos lietuvių bei 24 anglų kalba.

Nuotolinės tarptautinės konferencijos organizavimas ir mokslo pranešimų santraukų leidinio parengimas yra sudėtingas ir atsakingas darbas. Taigi, pasinaudojant proga dėkojame visiems prisidėjusiems: konferencijos organizacinio ir mokslinio komitetų nariams, Verslo vadybos fakulteto Studentų mokslinės draugijos nariams, Verslo vadybos fakulteto Mokymų ir bendradarbiavimo plėtros skyriaus bei Kompiuterių centro vadovams ir bendradarbiams, konferencijos plenarinio posėdžio kviestiniams svečiams ir pranešėjams, Verslo vadybos fakulteto socialiniams partneriams, pranešimų santraukų redaktoriams ir kitiems pagalbininkams.

Taip pat širdingai dėkojame visiems pranešimų santraukų autoriams už įsitraukimą į mokslo taikomąją tiriamąją veiklą jiems aktualiais besikeičiančios visuomenės klausimais, o jų mokslo vadovams ir konsultantams už gebėjimą sudominti jaunimą taikomąją tiriamąją veikla ir norą bei ryžtą dirbti su jaunaisiais tyrėjais.

Tikimės, kad šis leidinys paskatins jus ne tik domėtis jaunųjų tyrėjų pristatoma mokslo veiklos rezultatais, bet ir aktyviai gvildinti nenumaldomai besikeičiančios visuomenės iššūkius savo mokslo darbuose.

Kūrybinės sėkmės, atvirumo naujoms idėjoms ir ryžto vykdyti taikomuosius tyrimus!

Konferencijos organizacinio ir mokslinio komitetų vardu

Dr. Aleksandra Pečiūrienė

Vilma Gegužienė

Dr. Viktor Kozlovskij

Dear Reader,

We are pleased to present a set of paper abstracts. The papers were presented on December 9, 2021 during the tenth International Student Conference "Youth in a Changing Society", dedicated to the 75th anniversary of the establishment of Business Management Faculty at Vilnius University of Applied Sciences.

The conference, organized remotely using *Microsoft Teams*, was attended by about 200 students, schoolchildren, teachers and researchers of higher schools, representatives of business and non-governmental organizations.

This international student conference at the Faculty of Business Management has been organized annually since 2012. It is intended to promote youth research initiatives and relates to entrepreneurship, creativity, citizenship, social responsibility and sustainable development and has brought together more than 100 presenters from 10 European, Asian and South American educational and higher education institutions.

The papers of the conference analysed the following topics: study issues, work and leisure in a modern society, the development of personal and subject matter competencies; young people healthy lifestyle and environmental health challenges; entrepreneurship, creativity, citizenship, social responsibility and sustainable development initiatives.

The publication contains 64 peer-reviewed summaries of research papers, 40 of which are in Lithuanian and 24 in English.

Organizing a remote international conference and preparing the publication of abstracts is a complex and responsible task. Therefore, we want to thank everyone who contributed: members of the organizing and scientific committees of the Conference, members of the Student Scientific Society of the Faculty of Business Management, Heads and employees of the Training and Collaboration Development Division and the Computer Center, invited guests and speakers of the plenary session of the Conference, social partners of Business Management Faculty, abstract editors and other assistants.

We would also like to warmly thank all the abstract authors for their involvement in applied research on issues of social change that are relevant to them, as well as their supervisors and consultants for their ability to involve young people in applied research and their willingness and determination to work with young researchers.

We hope that this publication will encourage you not only to take an interest in the results of the research presented by young researchers, but also to actively explore the problems of an inexorably changing society in your research.

We would like to wish you success, openness to new ideas and striving for applied research!

On behalf of the Conference Organizational and Scientific Committees

Dr Aleksandra Pečiūrienė

Vilma Gegužienė

Dr Viktor Kozlovskij

TURINYS

JŪRŲ UOSTO VALDYMO MODELIŲ LYGINAMŲJŲ VEIKLOS RODIKLIŲ SISTEMOS FORMAVIMAS.....	9
STUDENTŲ IR ABSOLVENTŲ POŽIŪRIS Į STUDIJŲ, DARBO IR LAISVALAIKIO SUDERINAMUMĄ.....	10
PREKIŲ ŽENKLAS SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS GNIAUŽTUOSE	11
CHROMESTEZIJA: AR GARSAS TURI FORMĄ? NUO KONCEPCIJOS ATSKLEIDIMO IKI IDĖJOS ĮGYVENDINIMO	12
SLAUGYTOJŲ, NESENAI BAIGUSIŲ STUDIJAS IR PRADĖJUSIŲ DIRBTI PANDEMIJOS LAIKOTARPIU, VEIKLOS IŠŠŪKIAI	13
AR REIKIA KALBĖTI APIE JAUNIMO SAVIŽUDYBES?.....	14
MOKINIŲ SVEIKOS GYVENSENOS SKATINIMAS ŠIUOLAIKINĖJE VISUOMENĖJE	15
KAIP SAVANORYSTĖ UGDO JAUNO ŽMOGAUS ASMENINES KOMPETENCIJAS?	16
GRAIKIJOS KULTŪROS ATSTOVO KULTŪRINĖ ADAPTACIJA LIETUVOJE.....	17
SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS TEMOS INTEGRACIJA SOCIALINIUISE TINKLUOSE	18
VILNIAUS KOLEGIJOS STUDENTŲ POŽIŪRIO Į STUDIJŲ, DARBO IR LAISVALAIKIO SUDERINAMUMĄ TYRIMAS	19
ITALŲ VERSLO KOMUNIKACIJA: ATVEJO ANALIZĖ.....	20
MIKROEKONOMIKOS TYRIMAS: DARBO GALIMYBĖS JAUNIMUI SOCIALINIUISE TINKLUOSE	21
SOCIOLOGINIS TYRIMAS: AR PASITEISINA INOVACIJOS GROŽIO PASLAUGŲ SRITYJE?..	22
DARBUOTOJŲ MOTYVACIJOS REIKŠMĖ INDIVIDUALIOJE ĮMONĖJE	23
GINTARO RŪGŠTIS IR JOS POVEIKIS ODAI.....	24
INOVATYVIŲ PRIEMONIŲ TAIKYMAS KONFLIKTAMS VALDYTI X ORGANIZACIJOJE.....	25
KAS MOTYVUOJA DARBUOTOJUS IR STUDENTUS DALYVAUTI ORGANIZACIJOS VIDINIUISE RENGINIUISE?	26
KAIP TAPTI JŪRŲ KARININKU?.....	28
STRESO POVEIKIS IR POPULIARIAUSI VALDYMO BŪDAI.....	29
ORGANIZACIJOS MIKROKLIMATAS: KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS ANALIZĖ.....	30
SVEIKO GYVENIMO BŪDO POPULIARUMAS TARP JAUNŲ ŽMONIŲ	31
AR SUDĖTINGA DERINTI STUDIJAS IR DARBĄ?.....	32
MAŽŲ ĮMONIŲ ĮSITRAUKIMAS Į SOCIALIAI ATSAKINGOS VEIKLOS KOMUNIKACIJĄ.....	33
GALIMYBĖS, IŠŠŪKIAI, PATIRTYS VERSLUMO RENGINIUISE	34
LINIJINĖS LAIVYBOS JUNGUMO KURŠIŲ MARIŲ REGIONE PLĖTROS GALIMYBIŲ TYRIMAS	35
STUDIJŲ, DARBO IR LAISVALAIKIO AKTUALIJOS ŠIUOLAIKINĖJE VISUOMENĖJE	36
ORNITOLOGINIO TURIZMO SKATINIMAS UNESCO PASAULIO PAVELDO SĄRAŠO TERITORIJOSE: TEORINIS ASPEKTAS	37
JŪRININKŲ POREIKIO LIETUVOJE IR PASAULYJE ANALIZĖ	38
TYRĖJO MOKSLINIŲ TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ PROFILIO MODELIAVIMAS INSTITUCIJOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ LAUKO PAGRINDU.....	39
ŽALIŲJŲ MOKESČIŲ POKYČIŲ VERTINIMAS LOGISTIKOS PASLAUGŲ PLĖTROS KONTEKSTE	40
VILNIAUS KOLEGIJOS VERSLO VADYBOS FAKULTETO RYŠIŲ SU VISUOMENE STUDIJŲ PROGRAMOS STUDENTŲ DARBO IR STUDIJŲ SUDERINAMUMAS.....	41

VERSLUMO, KŪRYBIŠKUMO IR DARNIOS VERSLO PLĖTROS INICIATYVOS: STARTUOLIŲ POPULIARUMO PASAULYJE PAVYZDYS	42
INTEGRACINIŲ GALIMYBIŲ Į ŠILKO KELIĄ VERTINIMAS KONSOLIDUOJANT ALTERNATYVIŲ KROVINIŲ SRAUTUS IŠ AZIJOS REGIONO	43
JAUNO VERSLO IŠŠŪKIAI IR GALIMYBĖS BANKINIAME SEKTORIJE.....	44
MIKROKLIMATO FORMAVIMAS ALYTAUS MIESTO TEATRE	45
JŪRŲ TRANSPORTO SEKTORIAUS SPECIALISTUS RENGIANČIŲ ORGANIZACIJŲ INTERNETO SVETAINĖS LANKYTOJO PORTRETO FORMAVIMAS	47
JAUNIMO SVEIKOS GYVENSENOS YPATUMAI, SIEKiant SĖKMINGOS KARJEROS	48
JŪRŲ TRANSPORTO SEKTORIAUS SKAITMENINIO PASIRENGIMO VERTINIMO TEORINIS MODELIS.....	49
PREVENCINIŲ APLINKOSAUGOS PRIEMONIŲ TAIKYMAS AB „ACHEMA“ VEIKLOJE	50
SPORTS POSITIVE IMPACT ON YOUTH PHYSICAL AND MENTAL WELLBEING	51
MUSIC FOR THE MIND.....	52
LITHUANIA’S START-UP ECOSYSTEM: KNOWLEDGE OF THE YOUTH AND EXPERIENCE OF THE FOUNDER	53
SOCIAL ENGINEERING METHODS AND PROTECTION AGAINST THEIR ATTACKS.....	54
THE IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON STUDENTS’ LIFESTYLE	55
SPECIFICATION OF NUTRITIONAL AND PHYSICAL ACTIVITY HABITS OF UNIVERSITY STUDENTS (CASE STUDY OF KIRIKKALE UNIVERSITY).....	56
THE DIVERSITY OF BIO PACKAGING IN FOOD INDUSTRY	57
DO YOU HEAR ME?	58
ACHIEVING A PROGRESSIVE MINDSET THROUGH COGNITIVE REFRAMING IN YOUTH ..	59
IMPORTANCE OF WEARABLE TECHNOLOGY AND HYDRATION MONITORING IN YOUTH’S DAILY LIFE.....	60
STEREOTYPES, go away!.....	61
HOW PROBIOTICS IMPACT ON BODY	62
LIFESTYLE CHANGING HABITS DURING THE TRANSITION FROM HIGH-SCHOOL TO UNIVERSITY	63
THE ISSUES OF STUDIES, WORK AND LEISURE IN TODAY’S SOCIETY	64
THE ISSUES OF STUDIES, WORK AND LEISURE IN TODAY’S SOCIETY	65
IMPACT OF THE MIGRANT CRISIS ON THE LIVING EXPERIENCE OF FOREIGN STUDENTS STUDYING IN LITHUANIA	66
WHAT DOES IT MEAN TO CHANGE YOUR MINDSET?	67
SOLO TRAVELLING FOR YOUNG PEOPLE	68
CHANGING ORGANIZATIONAL CULTURE TO ACCOMMODATE YOUTH EXPECTATIONS AND NEEDS	69
MEDIA APPROACH ON RECENT MIGRANT CRISIS IN EUROPE: LITHUANIA AND GREECE CASE STUDY	70
WHAT IS HAPPENING TO ANIMALS IN OUR COUNTRY AND HOW WE CAN CHANGE THAT IN THE NEAR FUTURE	71
ACTIVE RECREATION AND SPIRITUAL DEVELOPMENT OF YOUTH.....	72
THE ISSUES OF STUDIES, WORK AND LEISURE IN TODAY’S SOCIETY	73
LENCA WOMEN – INDIGENOUS ENTREPRENEURS IN THE HEART OF CENTRAL AMERICA	74

JŪRŲ UOSTO VALDYMO MODELIŲ LYGINAMŲJŲ VEIKLOS RODIKLIŲ SISTEMOS FORMAVIMAS

Rūta Abramovičiūtė

Lietuvos aukštoji jūrėivystės mokykla, studentė, Lietuva

El. p.: r.abramoviciute1@lajm.lt

Konsultavo dr. Simona Briedienė

Lietuvos aukštoji jūrėivystės mokykla, Tarptautinių ryšių skyriaus vedėja, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: jūrų uostas, valdymas, rodikliai.

Šiuolaikiniuose jūrų transporto sektoriaus moksliniuose tyrimuose (de Langen & Sharypova, 2013; Notteboom et al., 2013; Duru, 2014; Fraser & Notteboom, 2014; Valionienė, 2020) kiekvienai jūrinei valstybei aktuali uosto valdymo probleminio lauko tyrimų kryptis. Problema akcentuojama nagrinėjant jūrinių regionų ekonominę plėtrą.

Remiantis naujausiais moksliniais tyrimais, galima daryti prielaidą, kad jūrų uostų valdymo modeliai gali būti lyginami pagal jų veiksmingumą. Taigi tikslinga suformuoti jūrų uosto valdymo modelį charakterizuojančių veiklos rodiklių sistemą ir, remiantis šia sistema, palyginti skirtingus jūrų uostų valdymo modelius. Siekiama atlikti tyrimą ir identifikuoti galimus parametrų rinkinius, kuriuos taikant gali būti sudaromas veiklos indeksas, ateityje leisiantis nustatyti jūrų uostų valdymo veiksmingumą.

Tyrimo objektas – jūrų uosto valdymo modelio lyginamieji veiklos rodikliai. Tyrimo tikslas – suformuoti jūrų uosto valdymo modelio lyginamųjų veiklos rodiklių sistemą, remiantis Pabaltijyje veikiančių jūrų uostų rodikliais. Siekiant įgyvendinti tikslą, išskirti šie tyrimo uždaviniai:

- Aptarti jūrų uosto valdymo ir patrauklumo sąsają, remiantis teoriniu jūrų uosto valdymo modeliu.
- Išanalizuoti Pabaltijo jūrų uostų veiklą, išskiriant kiekvieno jų valdymo modelį.
- Suformuoti jūrų uostų patrauklumo rodiklių sistemą, remiantis Pabaltijo jūrų uostų rodikliais.

Atliekant tyrimą taikyti analitinis teorinio modeliavimo ir duomenų analizės metodai. Indeksų sudarymo, skaičiavimo metodika derinta su jūrų uosto valdymo veiksmingumo, patrauklumo vertinimo metodika.

Palyginus Pabaltijo jūrų uostus, konstatuotina, kad Klaipėdos ir Talino jūrų uostai yra valstybiniai (nacionaliniai), o Latvijos – municipaliniai. Išanalizavus Pabaltijo jūrų uostų krovos rodiklius, galima daryti išvadą, kad šie jūrų uostai – konkurentai.

Krovos rodikliai – vienas iš patrauklumo rodiklių. Jūrų uostų patrauklumo rodikliams formuoti pasirinkti technologinio produktyvumo, muitinės procedūrų aiškumų rodikliai, skaičiavimas, vertinimas. Remiantis šiais rodikliais, galima palyginti įvairius jūrų uostus. Gaunami rezultatai leidžia įvertinti, kuri valdymo forma geriausia.

STUDENTŲ IR ABSOLVENTŲ POŽIŪRIS Į STUDIJŲ, DARBO IR LAISVALAIKIO SUDERINAMUMĄ

Loreta Aleknaitė¹; Domantas Pocius²

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentai, Lietuva

El. p.: loreta.aleknaite@stud.viko.lt¹; domantas.pocius@stud.viko.lt²

Konsultavo dr. Margarita Išoraitė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Tarptautinio verslo katedros docentė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: studijos, darbas, laisvalaikis, suderinamumas.

Šiuolaikiniame globaliame pasaulyje studijuojantiems jauniems žmonėms atsiveria daug galimybių. Vis dėlto, siekiant įgyti tiek teorinės, tiek praktinės, tiek socialinės patirties, susiduriama su laiko stoka, todėl tenka apsibrėžti prioritetus. Kaip teigia socialinių mokslų tyrėjas M. Kwadzo (2014), studentai studijų metais patiria įtampą dėl įvairių veiksnių (minėtinas atsiskyrimas nuo šeimos, akademinis stresas ir kt.), vienas iš jų – siekis suderinti studijas su darbu.

Vieni studentai visą dėmesį skiria tik mokymuisi. Kiti, norėdami užsitikrinti ateitį, įgyti praktikos ar turėti pinigų, renkasi dirbti. Treti pirmenybę teikia laisvalaikiui. Vis tik esama ir gebančiųjų planuoti laiką taip, kad jo užtektų ne vienai, o dviem ar net visoms trimis išvardytoms sritims. Būtent dėl šių pasirinkimų laiko planavimo problema tampa vienu svarbiausiu studentų kasdienybės iššūkiu. Aukštųjų mokyklų studentai nuolat ieško būdų, kaip optimizuoti savo laiką: įgyti kuo daugiau akademinį ir praktinių gebėjimų bei skirti laiko sau.

Tyrimo objektas – studentų ir absolventų požiūris į studijų, darbo ir laisvalaikio suderinamumą.

Tyrimo tikslas – ištirti studentų ir absolventų požiūrį į studijų, darbo ir laisvalaikio suderinamumą ir pateikti siūlymų, kaip tikslingai planuoti laiką.

Tyrimo uždaviniai:

- Išanalizuoti mokslinius straipsnius apie studijų, darbo ir laisvalaikio derinimo būdus, išskirti tendencijas.
- Atlikti studentų ir absolventų apklausą apie studijų, darbo ir laisvalaikio suderinamumą.

Rezultatai. Tyrimo rezultatai parodė, kad daugelis studentų negeba (21,6 %) arba tik iš dalies geba (47 %) planuoti savo laiką. Laisvalaikis dažniausiai leidžiamas su draugais, žiūrint filmus ar serialus, klausantis muzikos, bendraujant su šeima. Apklaustųjų teigimu, jiems sunku suderinti laisvalaikį ir darbą, tačiau didžioji dalis (59,9 %) renkasi dirbti.

Daugelis studentų ir absolventų nurodo, kad jiems sunku veiksmingai planuoti laiką, tačiau pripažįsta, kad tai įmanoma, pasitelkiant tokius metodus kaip dienos plano sudarymas, rutinos ugdymas išskiriant prioritetus ir nuolatinis motyvacijos kėlimas peržvelgiant pasiektus teigiamus rezultatus.

PREKIŲ ŽENKLAS SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS GNIAUŽTUOSE

Simona Aleknavičiūtė¹; Laura Baškytė²; Lina Dailidaitė³; Greta Jasiunavičiūtė⁴; Airida Karnišauskaitė⁵; Guoda Kuturytė⁶

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentės, Lietuva

El. p.: simona.aleknaviciute@stud.viko.lt¹; laura.baskyte@stud.viko.lt²; lina.dailidaite@stud.viko.lt³; greta.jasiunaviciute@stud.viko.lt⁴; airida.karnisauskaite@stud.viko.lt⁵; guoda.kuturyte@stud.viko.lt⁶

Konsultavo Daiva Aktas

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Tarptautinio verslo katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: socialinė atsakomybė, tvarumas, prekių ženklas, komunikacija.

Prekių ženkluams itin svarbi socialinė atsakomybė. Vis daugiau kalbama, kad ateityje tai bus vienas iš pagrindinių kriterijų renkantis prekių ženklą.

Žiniasklaidoje dažnos antraštės: „Tyrimas parodė – lietuviai linkę keisti vartojimo įpročius dėl tvarumo“, „Trys priežastys, kodėl tvarumas turėtų tapti kiekvienos įmonės strategijos ašimi“. Taigi jau šiandien akivaizdžiai pastebimas besikeičiantis visuomenės požiūris į socialinę atsakomybę, su šia atsakomybe sietinas augantis vartotojų reiklumas ir kritiškumas.

Prekių ženklai socialiai atsakingas veiklas turi akcentuoti labai apgalvotai. Komunikacijoje privalo atsispindėti tik realūs faktai, nuoširdumas ir tikrieji tikslai. Kitu atveju išauga tikimybė atsidurti socialinės atsakomybės gniaužtuose, o tai gali neigiamai paveikti prekių ženklo įvaizdį.

Tyrimo objektas – socialinės atsakomybės svarba prekių ženkluams.

Tyrimo tikslas – išanalizuoti prekių ženklo įvaizdžio ir socialinės atsakomybės sąsajas bei išskirti šiai sričiai taikytinus komunikacijos principus.

Tyrimo uždaviniai realizuoti keliant klausimus: Ar prekių ženklai turi atsispindėti socialinę atsakomybę? Kodėl? Kurios socialinės atsakomybės priemonės pasiteisina prekių ženklų komunikacijoje? Kokią įtaką organizacijos įvaizdžiui gali daryti prekės ženklų pozicionavimas kaip socialiai atsakingų? Kaip vertintina socialinės atsakomybės geroji praktika ir jos sklaida? Kiek prekių ženklų Lietuvoje atliepia žmonių norus ir lūkesčius?

Tyrimo metodai: kiekybinis tyrimas – apklausa, Lietuvoje ir užsienio šalyse atliktų prekių ženklų socialinės atsakomybės tyrimų analizė (statistinių duomenų analizė).

Gauti tyrimo rezultatai parodė, kad prekių ženklai, atspindintys socialinę atsakomybę, yra konkurencingi rinkoje. Jie sietini su dėmesingumu darbuotojui, etiškėmis darbo sąlygomis, tvariais produktais, aplinkosauga ir kt. Nustatyta, kad įmonės įvaizdžiui vis daugiau poveikio turi prekių ženklo socialinės atsakomybės akcentavimas, realių įmonių gerosios praktikos, sietinos su socialinės atsakomybės akcentavimu, atvejų viešinimas. Pagrindinė komunikacijos priemonė – įmonių internetiniai puslapiai ir socialiniai tinklai.

Rekomendacijos ir išvalgos. Lietuvos gyventojų požiūris į socialinę atsakomybę ir nuomonė apie šios atsakomybės svarbą renkantis prekių ženklus leidžia išskirti vartotojų grupes ir apibrėžti šioms grupėms būdingus kriterijus. Tai padeda atskleisti priežastis, lemiančias vartotojų pasirinkimą pirkti. Nesant išsamesnio pagrindimo, kiek pateikiama informacija apie socialinę atsakomybę yra tikra, visuomenės reakcija į prekių ženklų socialinės atsakomybės komunikaciją yra nevienalytė.

CHROMESTEZIJA: AR GARSAS TURI FORMĄ? NUO KONCEPCIJOS ATSKLEIDIMO IKI IDĖJOS ĮGYVENDINIMO

Lina Balčiūnaitė

Vilniaus kolegija, Menų ir kūrybinių technologijų fakulteto studentė, Lietuva
El. p.: lina.balciunaite@stud.viko.lt

Konsultavo Asta Kisieliūtė

Vilniaus kolegija, Menų ir kūrybinių technologijų fakulteto lektorė, Lietuva

Reikšmingi žodžiai: chromestezija, pojūčiai, emocijos, spalvos, eksperimentas.

Stiprus ryšys tarp mūsų regos ir klausos visada domino mokslininkus ir šimtmečiais įkvėpė skirtingų sričių menininkus. Jautriausiai šį pojūčių ryšį išgyvena chromestezijos (sinestezijos rūšis, kai garsas nevalingai sukelia spalvų, formų, judesio pojūčius) sutrikimą turintys žmonės.

Tyrimo objektas – chromestezijos sutrikimas kaip įkvėpimo šaltinis.

Tyrimo tikslas – atliekant eksperimentą, išsiaiškinti muzikos garsų ir spalvų sąsają.

Tyrimo uždaviniai:

- Aptarti chromestezijos sutrikimą, išskirti garsius menininkus, kuriems būdinga sinestezija.
- Atlikti eksperimentą.
- Aptarti tyrimo rezultatus ir, remiantis gautais rezultatais, sukurti drabužių kolekciją.

Tyrimo metu respondentų buvo prašoma išklaudyti keturis muzikos kūrinius ir iš 14 spalvų pasirinkti spalvas, labiausiai, jų manymu, atitinkančias girdėtą muziką.

Palyginus gautus rezultatus, nustatytas beveik identiškas tapatumas. Muzika, sietina su laimingumu, koreliavo su spalvomis, spalviškai išreiškiančiomis laimingumą (ryškios, gyvos, gelsvos), o liūdniausiai skambanti muzika buvo sietina su spalvomis, spalvine gama perteikiančiomis liūdesį (tamsios, pilkšvos, melsvos). Piktai skambanti muzika, respondentų manymu, kėlė asociacijų su pyktį simbolizuojančiomis spalvomis (tamsiomis, ryškiomis, rausvomis).

Eksperimentas patvirtino hipotezę, kad spalvos ir garsai kelia panašias emocines asociacijas, o žmonės geba suderinti spalvas ir garsus, kurių emocinės savybės sutampa. Chromestezija kaip retas, neįprastas sutrikimas ir gauti tyrimo rezultatai įkvėpė sukurti drabužių kolekciją, kurios kiekvienas modelis atspindi skirtingą muzikos kūrinį, o spalvinėje gamoje atsispindi respondentų atsakymai.

SLAUGYTOJŲ, NESENIAI BAIGUSIŲ STUDIJAS IR PRADĖJUSIŲ DIRBTI PANDEMIJOS LAIKOTARPIU, VEIKLOS IŠŠŪKIAI

Agnė Bielskytė

Šiaulių valstybinė kolegija, Sveikatos priežiūros fakulteto studentė, Lietuva

El. p.: agne.bielskyte@stud.svako.lt

Konsultavo dr. Vitalija Gerikienė

Šiaulių valstybinė kolegija, Sveikatos priežiūros fakulteto docentė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: slaugytojas, pandemija, iššūkiai.

Problemos aktualumas. COVID-19 yra infekcinė liga, kelianti didžiulį iššūkį pasaulinei sveikatai. Ši liga iš esmės pakeitė sveikatos priežiūrą, jos vertinimą, pacientų lūkesčius.

Slaugytojai yra priešakinė sveikatos priežiūros darbuotojų linija. Daugialypis slaugytojų vaidmuo ypač svarbus COVID-19 pandemijos akivaizdoje. Slaugytojai gali išspręsti įvairias su COVID-19 liga susijusias slaugos problemas, turi daug įtakos šios ligos plitimui mažinti. Pandemijos laikotarpiu slaugytojai teikia fiziologinę ir psichosocialinę priežiūrą tiek asmenų, tiek bendruomenės lygmeniu.

Tyrimo objektas – slaugytojų veiklos iššūkiai pandemijos laikotarpiu.

Tyrimo tikslas – atskleisti slaugytojų, neseniai baigusių studijas ir pradėjusių dirbti pandemijos laikotarpiu, veiklos iššūkius.

Tyrimo uždaviniai:

- Išanalizuoti mokslinius šaltinius apie COVID-19.
- Išskirti slaugytojų patiriamus sunkumus, slaugant COVID-19 sergančius pacientus.
- Nustatyti slaugytojų emocinę ir fizinę savijautą pandemijos laikotarpiu.

Tyrimo metodai: mokslinių šaltinių analizė, kokybinis tyrimas – pusiau struktūruotas interviu, kokybinė turinio analizė.

Pagrindiniai rezultatai:

1. COVID-19 yra infekcinė kvėpavimo takų liga, kurią sukelia SARS-CoV-2 virusas, plintantis lašeline būdu per orą. Ši liga pasižymi plačiu klinikiniu spektru, apimančiu besimptomę formą, lengvą viršutinių kvėpavimo takų infekciją, sunkią virusinę pneumoniją, esant kvėpavimo takų nepakankamumui, ir didelę mirties riziką.
2. Tyrime dalyvavę slaugytojai, neseniai baigę studijas ir pradėję dirbti pandemijos laikotarpiu, išskyrė kvėpavimo, regėjimo, klausos, slaugos procedūrų atlikimo ir kt. sunkumus, kurių kelia asmens apsaugos priemonės. Slaugytojai patiria sunkumų ir dėl išaugusio darbo krūvio, kurį sąlygoja įstaigos skyriaus struktūros pokyčiai, didelis pacientų srautas, kolegų susirgimai, papildoma dokumentacija.
3. Tyrime dalyvavę slaugytojai nurodė dažnai darbe patiriantys nuovargį, nerimą, įtampą, neigiamas emocijas, fizinį ir emocinį pervargimą po darbo pamainos, miego kokybės pablogėjimą. Pandemija daugumos slaugytojų sietina su pablogėjusia nuotaika, bendravimo sumažėjimu ir atsiribojimu nuo artimųjų.

AR REIKIA KALBĖTI APIE JAUNIMO SAVIŽUDYBES?

Kotryna Blažulionytė¹; Greta Čizauskaitė²; Agnė Daniūnaitė³; Saulė Masalskytė⁴

Vilniaus Abraomo Kulviečio klasikinė gimnazijos mokinės, Lietuva

El. p.: kotryna.blazulionyte@gmail.com¹; greta.cizauskaite@akulvietis.lt²;

daniunaite.agne@gmail.com³; saule.masalskyte@gmail.com⁴

Konsultavo Vidutė Ališauskaitė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Vadybos katedros lektorė, Lietuva; Vilniaus Abraomo Kulviečio klasikinė gimnazija, psichologijos mokytoja, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: savižudybė, išsikalbėjimas, vienatvė, socialinė aplinka, mokykla.

Pranešime nagrinėjamos jaunimo savižudybių aktualijos, tendencijos ir priežastys. Tema ypač aktuali kalbant apie paauglius, nes jiems sunku atsiverti ne tik draugams, aplinkiniams, bet ir šeimos nariams. Jauni žmonės dažnai nesupranta savo jausmų, užsisklendžia, neturi reikiamų sąlygų išsikalbėti, jaučiasi nesuprasti, bijo kitiems atsiverti. Nežinodami, kaip ir kam išsakyti tai, ką jaučia, jaunuoliai kartais šaiposi iš savo jausmų, bet negeba spręsti kylančių paauglystės problemų.

Atliktas tyrimas, kuriuo siekta išsiaiškinti jaunų asmenų požiūrį į savižudybę. Tyrime dalyvavo Vilniaus Abraomo Kulviečio klasikinės gimnazijos, Vilniaus Antakalnio gimnazijos, Vilniaus jėzuitų gimnazijos, Vilniaus „Minties“ gimnazijos, Vilniaus Mykolo Biržiškos gimnazijos, Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos, Varėnos „Ąžuolo“ gimnazijos mokiniai, taip pat Lietuvos muzikos ir teatro akademijos ir Vilniaus universiteto studentai. Tiriamųjų amžius – 14–20 m. Iš viso apklausta daugiau negu 300 respondentų.

Tyrimo tikslas – išsiaiškinti, ar reikia kalbėti su jaunimu apie savižudybę ir kaip tai daryti.

Tyrimo uždaviniai: parengti anketą; atlikti nuotolinę jaunuolių apklausą; apibendrinti gautus rezultatus ir išanalizuoti jaunuolių požiūrį į savižudybę; išsiaiškinti, kokios pagalbos ar paramos reiktų tam tikro amžiaus jaunuoliams.

Parengta 17 klausimų anketa, į kurią turėjo atsakyti tyrime dalyvavę jaunuoliai. Tyrimo rezultatai atskleidė jaunų asmenų nuomonę apie savižudybę, leido išskirti depresiją sukeliančias priežastis ir veiksnius. Iš tyrimo paaiškėjo, kad, norint suprasti jaunuolių būseną ir išgyvenimus, reikia su jais kalbėti ir nepatogia tema – apie savižudybę. Mokykloje jauni žmonės stengiasi pritapti, jaučia didelį spaudimą dėl mokymosi, susiduria su patyčiomis. Jeigu jie neturi kam išsipasakoti arba į jų nuogastavimus nėra žiūrima rimtai, jie jaučiasi vieniši.

Iš apklausos rezultatų matyti, kad pusės apklaustųjų draugai ar pažįstami yra bandę žudyti arba nusižudė. Kai kuriems respondentams sunku išgyventi tokias netektis. Nesuprasdami savo jausmų, neturėdami su kuo pasikalbėti, kai kurie puola į depresiją. Nemažai respondentų tvirtino, kad išsipasakoję liktų nesuprasti, kad neįprasta kalbėtis šeimoje apie emocinę būseną, jiems siūloma vadovautis protu, o jausmus užgniaužti. Nesulaukę paramos iš artimųjų, paaugliai neretai išgyvena pyktį ir neviltį. Tai gali paskatinti savižudybę.

Ignoruojant savižudybės temą, jaunuolių mirtys nesustabdomos. Šia tema negalima juokauti, negalima ir nieko nedaryti. Mokyklos darbuotojai, artimieji turėtų kalbėtis su jaunimu. Jei suaugusieji mato, kad jaunuolis gali būti linkęs į savižudybę, turėtų rasti specialistą ir padėti spręsti kilusias problemas. Artimieji turėtų išklausti, nesmerkti, skatinti atsiverti. Būtina kalbėtis su jaunais žmonėmis apie jausmus, skatinti juos domėtis savo ir kitų emocine būkle, kad savižudybių būtų mažiau.

MOKINIŲ SVEIKOS GYVENSENOS SKATINIMAS ŠIUOLAIKINĖJE VISUOMENĖJE

Edita Bunytė¹; Justina Jacynaitė²; Eva Klevinskaitė³; Evelina Kurmilavičiūtė⁴; Jurgita Rudolytė⁵

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentės, Lietuva

El. p.: bunytee@gmail.com¹; justinajac17@gmail.com²; evaklevinskait@yahoo.lt³;

evelina.kurmilaviciute@gmail.com⁴; jurgitarudolyte@gmail.com⁵

Konsultavo Daiva Aktas

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Tarptautinio verslo katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: sveikatingumas, mokiniai, mityba.

Sveikatą maždaug 50 proc. lemia asmens gyvensena, todėl ankstyvas sveikatos ugdymas ir mokymas(is) gyventi sveikai turi didelę reikšmę. Kaip teigiama leidinyje „Aktyvaus mokymosi metodai: mokytojo knyga“ (Vilnius, 1997), „vis dėlto mokslininkų atlikti tyrimai rodo, jog ne kiekvienas mokyklinio amžiaus žmogus daug žino apie sveikos gyvensenos puoselėjimą“. Tai patvirtina ir vis mažėjantis mokinių, lankančių kūno kultūros pamokas, skaičius, išaugęs rūkymas ir nemaistingos mitybos populiarumas.

Labai svarbu, kad mokyklose parduodamame maiste būtų daug maistinių medžiagų. Renkantis maistą šiandien įtakos turi finansiniai ištekliai ir rūpinimasis kūno išvaizda. Minėtinos ir žinios apie mitybą. Paaugliai informacijos apie mitybą dažniausiai ieško internete ir mano, kad ši informacija yra patikima.

Tyrimo objektas – mokyklinio amžiaus asmenys. Tyrime dalyvavo „Erudito“ licėjaus mokiniai.

Tyrimo tikslas – išsiaiškinti, kas svarbu mokyklinio amžiaus asmenims renkantis sveiką gyvenseną.

Keliami trys pagrindiniai uždaviniai:

- Teoriškai apžvelgti mokinių sveikos gyvensenos sampratą.
- Atlikti apklausą ir, remiantis šios apklausos rezultatais, nustatyti sveikos gyvensenos aktualumą mokyklinio amžiaus asmenims.
- Remiantis apklausos rezultatais įvertinti, kokia sveikos gyvensenos praktikos išliekamoji vertė už ugdymo įstaigos ribų.

Tyrimo metodas – kiekybinis.

Siekiant išsiaiškinti, kaip mokyklose ugdoma mokinių sveika gyvensena, atsižvelgus į daugelį teoriškai pagrįstų aspektų, pasitelktas apklausos tyrimo metodas. Apklausą atlikta „Erudito“ licėjuje. Šioje mokykloje mokiniai ne tik supažindinami su sveikos gyvensenos privalumais, bet ir gali pritaikyti įgytas žinias praktiškai. Pranešime aptariami mokinių sveikos gyvensenos praktikos ugdymo įstaigoje ir už jos ribų skirtumai.

Apklausa rodo, kad judėjimas padeda mąstyti, todėl mokymo turinys neatsiejamas nuo fizinio aktyvumo. Mokykloje turi būti užtikrintas šviežio ir sveiko maisto tiekimas, atsižvelgiant į individualius kiekvieno vaiko poreikius. Į maisto kokybės vertinimą turi būti įtraukti ekspertai ir vaikų tėvai.

KAIP SAVANORYSTĖ UGDO JAUNO ŽMOGAUS ASMENINES KOMPETENCIJAS?

Jūris Dumčius

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentas, Lietuva

El. p.: juris.dumcius@stud.viko.lt

Konsultavo Ramunė Rapkauskaitė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Reklamos ir komunikacijos katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: savanorystė, ugdymas, patirtis.

Savanorystė – savo noru pasirinkta veikla, už kurią nėra gaunamas finansinis atlygis. Ši veikla naudinga visuomenei, be to, ugdo asmenines kompetencijas.

Vis dėlto neretai dar girdimas klausimas, o kokia nauda gaunama iš savanorystės? Juk savanoriaujantis žmogus prisiima nemažą atsakomybę ir kartu reprezentuoja savanoriavimo organizaciją. Dažnai aplinkiniams neaišku, kodėl, kaip ir kur savanoriaujama, kam to reikia, kodėl aukojamas laikas, negaunant jokio pelno, kas atsitiks, kai savanorystė baigsis?

Jaunam žmogui savanorystė padeda formuoti asmenybę. Dažnai atrodo, kad savanoriška veikla yra tik noras realizuoti save, tačiau, kai užtikrinamas savanoriavimo tęstinumas, galima matyti, kaip auga jauno žmogaus asmeninės kompetencijos. Taigi savanorystė leidžia jauniems žmonėms ugdytis asmenines kompetencijas, tam tikras vertybes ir individualias savybes. Dalijimasis patirtimi taip pat yra tam tikra savanorystė, nes suteikiama naudos kitiems asmenims, negaunant finansinio atlygio.

Tyrimo objektas – jauno žmogaus asmeninių kompetencijų ugdymas savanoriaujant.

Tyrimo tikslas – išanalizuoti kartu besimokančių studentų žinias apie savanorystę.

Siekta išsiaiškinti, kaip studentai suvokia savanorystę, kokių žino esant savanoriavimo organizacijų, ar žino apie asmeninių kompetencijų ugdymą(si).

Tyrimo metodai: apklausa ir dalijimasis asmenine patirtimi, kuria grindžiami apklausos rezultatai.

Nustatyta, kad šiandien jauni žmonės savanorystę traktuoja kaip teikiančią ne materialinį, o vertybinį pelną, kai ugdoma asmenybė, formuojamos vertybės, orientuojamasi į asmenines kompetencijas. Savanoriaudamas žmogus kuria autentišką, unikalią, vienatinę patirtį.

GRAIKIJOS KULTŪROS ATSTOVO KULTŪRINĖ ADAPTACIJA LIETUVOJE

Dovilė Ežerskytė¹; Laura Povilionytė²; Veronika Valutaitė³; Solveiga Vilkaitė⁴

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentės, Lietuva

El. p.: dovileezerkyte@stud.viko.lt¹; laurapovilionyte@stud.viko.lt²; veronikavalutaite@stud.viko.lt³;

solveigavilkaitė@stud.viko.lt⁴

Konsultavo Lina Žirnelė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Reklamos ir komunikacijos katedros vedėja, lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: adaptacija, kultūrinis šokas, Graikijos kultūra, studentas.

Kiekvienais metais vis daugiau jaunų žmonių vyksta studijuoti į užsienio aukštąsias mokyklas. Ne išimtis ir Vilniaus kolegija, kurioje studijuojančių užsienio studentų skaičius kasmet auga. Minėtina, kad, vykdami į kitą šalį, studentai turi apsvarstyti studijavimo galimybes anglų kalba ir domėtis tos šalies kultūra.

Siekdami išvengti kylančių sunkumų ar bent sumažinti jų poveikį, užsienio studentai turi prisitaikyti prie kitos šalies kultūrinių normų, vertybių, t. y. adaptuotis. Kultūrinė adaptacija – bent kelių naujų mąstymo, jutimo ir veiklos būdų išmokimas, leidžiantis prisitaikyti prie kitos kultūros normų, vertybių ir pan. (Kim, 1997).

Kultūriškai nesiadaptavę individai patiria kultūrinį šoką. Kultūrinis šokas – tai nerimas ar išgyvenimai, kuriuos asmenys patiria patekę į svetimą kultūrinę aplinką. K. Olbergo teigimu, dažniausiai kultūrinio šoko simptomai pasireiškia šalies ir žmonių kritikavimu, padidėjusiu irzlumu, nuolatiniais skundais dėl klimato, pretekstų ieškojimu, baime bendrauti su vietiniais žmonėmis, atsisakymu mokytis vietinės kalbos, perdėtu tėvynės garbinimu, stipriu noru grįžti į tėvynę. 2020 m. duomenimis, Lietuvoje pastaraisiais metais užsieniečiai sudarė 2,8 proc. visų valstybės gyventojų (78 tūkst.). Didelė dalis užsieniečių Lietuvoje yra 18–25 m. amžiaus, todėl tikslinga išsiaiškinti jų adaptacijos Lietuvoje ypatumus. Pranešime analizuojama Graikijos studento kultūrinė adaptacija Lietuvoje.

Tyrimo objektas – kultūrinis šokas, patiriamas studijuojant užsienio šalyje.

Darbo tikslas – išskirti pagrindinius kultūrinio šoko, užsieniečių patiriamo Lietuvoje, aspektus ir atskleisti svarbiausias Lietuvos ir Graikijos kultūrų charakteristikas.

Darbo uždaviniai:

- Teoriškai apžvelgti kultūrinio šoko ir kultūrinės adaptacijos ypatumus.
- Remiantis gautais kokybinio tyrimo rezultatais, išanalizuoti, kaip graikų kilmės studentui sekėsi adaptuotis Lietuvoje.
- Pateikti rekomendacijas, kaip sumažinti neigiamas patirtis adaptuojantis kitoje šalyje.

Atliekant tyrimą, apklaustas Graikijos pilietis, šiuo metu pagal ES programą „Erasmus+“ studijuojantis Lietuvoje, Vilniaus kolegijoje. Studijų kryptis – tarptautinis verslas.

Gauti rezultatai leido išskirti tam tikrus lietuvių ir graikų kultūrinius skirtumus. Galima manyti, kad graikai bendrauja šilčiau negu lietuviai. Graikijoje įprasta dėkoti, šypsotis, sveikintis su pardavėjais, autobusų vairuotojais ir kitais darbuotojais. Užsienietis studentas Lietuvoje dažnai lieka nesuprastas, aplinkinių reakcija taip pat gana įvairi. Minėtina, kad lietuviai labai vertina graiko pastangas kalbėti lietuviškai.

SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS TEMOS INTEGRACIJA SOCIALINIUOSE TINKLUOSE

Laura Garnytė¹; Gytis Gurklys²; Ugnė Joniškytė³; Edgaras Kraulis⁴; Agnė Kulevičiūtė⁵; Silvija Lapėnaitė⁶

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentai, Lietuva

El. p.: laura.garnyte@stud.viko.lt¹; gytis.gurklys@stud.viko.lt²; ugne.joniskyte@stud.viko.lt³; edgaras.kraulis@stud.viko.lt⁴; agne.kuleviciute@stud.viko.lt⁵; silvija.lapenaite@stud.viko.lt⁶

Konsultavo Daiva Aktas

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Tarptautinio verslo katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: socialinė atsakomybė, integracija, socialiniai tinklai.

Prasidėjus COVID-19 pandemijai, dauguma šalies verslų persikėlė į virtualią erdvę, siekdami ir toliau tenkinti klientų norus ir lūkesčius. Valstybinės institucijos, verslo įmonės, nevyriausybinių organizacijų socialiniuose tinkluose, tokiuose kaip „LinkedIn“, „Facebook“, „Instagram“ ir kt., aktyviai kūrė savo paskyras ir diegė elektronines parduotuves. Atsižvelgiant į šių dienų socialinių tinklų informacinę krūvį, galima teigti, kad socialiniai tinklai atlieka bene pagrindinį vaidmenį šiuolaikinėje informacijos sklaidoje. Verslai, įmonės, organizacijos socialiniuose tinkluose dalijasi ne tik informacija apie savo produktus ar paslaugas, taip skatindami vartotojus pirkti, bet ir tam tikrais patarimais, kurie susiję su jų verslo šaka ar veiklos sritimi, ir taip skatina dvikryptę komunikaciją. Vis dėlto, kai visas pasaulis žengia žingsnį į tvaresnį rytojų, pasigendama socialinės atsakomybės temų. Lietuvoje apie tai pradėta kalbėti gana neseniai, tačiau ši tema vis dar nesulaukia didesnio žmonių susidomėjimo. Minėtina, kad tam tikri verslai, tiksliai siekiantys tapti socialiai atsakingi, per mažai akcentuoja socialinę atsakomybę socialiniuose tinkluose, kuriuos renkasi dauguma jų potencialių klientų. Socialinė atsakomybė – ilgalaikis, pamatinė įmonės kuriamą vertę atspindintis įsipareigojimas.

Pagrindinis tyrimo tikslas – išsiaiškinti, kiek socialinių tinklų vartotojų pastebi socialiai atsakingus verslus ir jais domisi, kaip socialinė atsakomybė keičia vartotojų požiūrį į verslą.

Tyrimo uždaviniai: nagrinėjant socialiai atsakingo verslo komunikaciją socialiniuose tinkluose ir remiantis atliktos apklausos duomenimis, nustatyti, kodėl socialinių tinklų lankytojų nedomina socialinės atsakomybės tema; kokių esminių klaidų daroma plėtojant socialinės atsakomybės temas socialiniuose tinkluose.

Tyrimo objektas – socialinio tinklo „Facebook“ vartotojai. Tiriamąją imtį sudarė respondentai nuo 16 m. iki 50+ m. Atlikta kiekybinė apklausa.

Remiantis apklausos rezultatais galima teigti, kad apie 50 proc. apklaustųjų nežino, kas yra socialinė atsakomybė. Apie 46 proc. apklaustųjų nėra pastebėję socialiniame tinkle įrašų, kuriuose būtų kalbama apie socialinę atsakomybę ir jos plėtoją.

VILNIAUS KOLEGIJOS STUDENTŲ POŽIŪRIO Į STUDIJŲ, DARBO IR LAISVALAIKIO SUDERINAMUMĄ TYRIMAS

Klaidas Grigas¹; Marius Miliauskas²; Gediminas Vilius³

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentai, Lietuva

El. p.: klaidas.grigas@stud.viko.lt¹; marius.miliauskas1@stud.viko.lt²; gediminas.vilius@stud.viko.lt³

Konsultavo dr. Margarita Išoraitė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Tarptautinio verslo katedros docentė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: studijos, darbas, laisvalaikis, suderinamumas.

Darbas studijų metu – pastaraisiais metais dažnėjantis reiškinys, kurį skatina geresnis studijų ir darbo suderinamumas dėl vis lankstesnių darbo grafikų pasiūlymų. Dirbti studijuojant pradedama norint turėti asmeninių finansų, siekiant įgyti patirties ar tikslingai išnaudoti laisvą laiką.

Laisvalaikis studentui būtinas. Jis leidžia atsiriboti nuo aplinkinių veiksmų ir atsipalaiduoti, gerina studijų kokybę. Vis dėlto ne kiekvienas darbas palieka galimybę turėti laisvo laiko, todėl prieš renkantis darbą būtina susidaryti tinkamą grafiką, kad nebūtų pervargstama ir liktų jėgų bei noro mokytis.

R. Tamulienė, L. Navickienė ir P. Jurevičiūtė (2021) straipsnyje „Sveikatos mokslų studijų kryptių studentų darbo ir studijų derinimas bei įtaka studijavimo pasiekimų įvertinimams“ pateikia atlikto tyrimo rezultatus, kaip jaučiasi dirbantys studentai. Dažniausia priežastis, skatinanti studentus ieškoti darbo studijų metu, yra noras turėti savų pinigų. Dirbantiems studentams dažnai kyla problemų: aukštosios mokyklos nėra lanksčios darbo atžvilgiu, sunku suderinti studijų tvarkaraštį su darbo grafiku, kenčia laisvalaikis, asmeninis gyvenimas, patiriamas nuovargis, stresas.

Tyrimo objektas – Vilniaus kolegijos studentų požiūris į studijų, darbo ir laisvalaikio suderinamumą.

Tyrimo tikslas – ištirti Vilniaus kolegijos studentų požiūrį į studijų, darbo ir laisvalaikio derinimo galimybes.

Tyrimo uždaviniai:

- Išanalizuoti mokslinę literatūrą apie studijų, darbo ir laisvalaikio suderinamumą.
- Atlikti Vilniaus kolegijos studentų apklausą, atskleidžiančią studijų, darbo ir laisvalaikio derinimo galimybes.

Tyrimui atlikti naudoti mokslinės literatūros analizės ir apklausos metodai.

Gauti rezultatai parodė, kad Vilniaus kolegijos studentams sekasi derinti darbą ir studijas. Išskirti aspektai, ką reikėtų keisti, siekiant užtikrinti geresnį darbo ir studijų suderinamumą.

Didžioji dalis studentų (68 %) mano, kad Lietuvoje labai geros sąlygos studentams susirasti darbą. Pusė apklaustųjų teigia, kad darbą ir studijas derinti sunku, ketvirtadaliui tai daryti gana lengva. Didesnė dalis studentų (52 %) geba derinti mokslą ir darbą, tačiau jiems trūksta laisvo laiko. Šiek tiek mažiau dirba, nespėja į paskaitas ir neturi laisvo laiko 29 proc. apklaustųjų. Du trečdaliai respondentų dirba po pietų arba vakare, beveik trečdalis – ryte, labai maža dalis studentų dirba naktimis.

Svarbu tinkamai įvertinti darbo reikalingumą, laisvo laiko kiekį. Jei darbo nepavyksta suderinti su studijomis, Vilniaus kolegijoje yra galimybė rinktis sesijines ar ištęstines studijas.

ITALŲ VERSLO KOMUNIKACIJA: ATVEJO ANALIZĖ

Julija Jančevska¹; Katrina Miskevič²; Evelina Ogar³

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentės, Lietuva

El. p.: julija.jancevska@stud.viko.lt¹; katrina.miskevic@stud.viko.lt²; evelina.ogar@stud.viko.lt³

Konsultavo Lina Žirnelė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Reklamos ir komunikacijos katedros vedėja, lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: tarpkultūrinė komunikacija, Italijos verslo kultūra, verslo komunikacija, Italijos kultūra, tarptautinis verslas.

XX a. tarptautinis verslas tapo svarbiu ekonominiu reiškiniu. Dalyvavimas tarptautinėje rinkoje suteikia verslui puikių galimybių. Tarptautinis verslas ne tik užtikrina šiuolaikinės visuomenės materialinę gerovę, bet ir modernizuoja visuomenę.

Pagrindinis verslo tikslas – pardavimai turi *būti* didesni negu *išlaidos*.

Daugelis įmonių vadovų susiduria su klausimu, ką daryti, kad įmonė uždirbtų daugiau. Dažniausiai skubama vertinti įvairius finansinius rodiklius, kurie įprastai tik nukreipia dėmesį nuo pagrindinių dalykų, lemiančių įmonės stabilumą ir plėtrą. Vienas iš svarbiausių veiksnių – verslo komunikacija.

Šiuolaikiniame pasaulyje, kai tos pačios įmonės darbuotojai gali dirbti skirtingose šalyse, o klientų geografinė padėtis gali būti dar platesnė, socialinių ir kultūrinių normų laikymasis bendraujant gali būti labai svarbus siekiant veiksmingai bendradarbiauti ir sudaryti sandorius, o šių taisyklių nesuvokimas gali turėti neigiamų pasekmių. Daugelis specialistų klysta manydami, jog pakanka kalbėti ta pačia kalba, kad būtų suprantamos kitos kultūros. Kalbos mokėjimas yra tik nedidelė sėkmės dalis.

Pranešime pristatomas tyrimas, kuriuo, įvertinus temos aktualumą, siekta išanalizuoti italų komunikacijos ypatumus versle, aptarti šios kultūros savitumą ir pateikti rekomendacijas tarpkultūrinei verslo komunikacijai gerinti. Italija, garsėjanti savo menu, maistu ir turtinga istorija, išlieka patraukli investicijoms. Negebėjimas komunikuoti su italų kultūrų atstovais gali įnešti į verslą didelių nesusipratimų ir nesėkmių.

Darbe naudoti šie tyrimo metodai: mokslinės ir mokomosios literatūros bei interneto puslapių, sietinų su nagrinėjama tema, apžvalga ir analizė, kokybinis tyrimas – interviu su verslininke iš Sicilijos.

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad viena iš sėkmingo verslo sąlygų sklandžiam bendradarbiavimui užsienio rinkose užtikrinti yra suvokimas, jog kiekviena kultūra yra savita, kiekvienas verslininkas turi savo požiūrį ir vertybes, kurias reikia pažinti, siekiant sėkmingos tarpkultūrinės komunikacijos.

MIKROEKONOMIKOS TYRIMAS: DARBO GALIMYBĖS JAUNIMUI SOCIALINIUOSE TINKLUOSE

Šarlota Silvija Jankovska¹, Laura Jasilionytė²

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentės, Lietuva

El. p.: sarlota-silvija.jankovska@stud.viko.lt¹, laura.jasilionyte@stud.viko.lt²

Konsultavo Daiva Deimantaitė-Gedmintienė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Tarptautinio verslo katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: jaunimas, darbo galimybės, socialiniai tinklai.

Socialiniai tinklai šiandien yra neatsiejama kiekvieno jauno žmogaus gyvenimo dalis. Socialiniai tinklai – tai tinklalapiai ar kompiuterinės programos, kurios leidžia bendrauti ir dalytis informacija internete, naudojantis išmaniaisiais įrenginiais. Gana greitai verslininkai šiuos tinklus panaudojo kaip efektyvų būdą ryšiams su klientais palaikyti. Taigi ilgainiui atsirado naujų sričių, kurias galime įvardyti vienomis naujausių Lietuvos verslo galimybių socialinių tinklų platformose.

Šiuolaikinis jaunimas vis dažniau realų gyvenimą keičia į internetinį. Renkamasi nuotoliu tiek bendrauti su draugais, tiek apsipirkti ar tiesiog leisti laisvalaikį. Visa tai atveria galimybes internete plėtoti verslą. Socialinių tinklų platformos leidžia įkurti verslą ir jį vystyti. Yra daugybė skaitmeninių rinkodaros priemonių, kurios padeda pasiekti šį tikslą: „Instagram“, „Facebook“, „Twitter“, „YouTube“, „TikTok“, „Snapchat“ ir kt., tačiau aktualiausios, daugiausia vartotojų dėmesio sulaukusios ir pelningiausios (Lietuvos rinkoje) – „Instagram“, „Facebook“ ir „YouTube“. Šiose platformose svarbiausia pasiekti didelį sekėjų skaičių, kad būtų galima parduoti daugiau savo produkcijos ar pritraukti naujų klientų. Turint daug sekėjų, atsiranda galimybė bendradarbiauti su kitais prekių ženklais, o tai jau galima įvardyti nuomonės formuotojo veikla. Nuomonės formuotojai (angl. *influencer*) – asmenys, sukūrę didelį tinklą sekėjų, patikimi vienos ar kelių turinio nišų formuotojai. Galimos ir kitos veiklos, pavyzdžiui, reklamos paslaugų teikimas kitų asmenų profiliams, atstovavimas nuomonės formuotojams, taip pat galimas nepriklausomas konsultavimas (angl. *freelance*).

Taigi darbo socialiniuose tinkluose galimybės yra labai plačios. Galime užsiimti patinkančia veikla, išreikšti save, bendrauti, užsidirbti lėšų. Įvertinus temos aktualumą, pranešime keliamas probleminis klausimas – kokios labiausiai pasiteisinančios verslo galimybės socialiniuose tinkluose? Tyrimui atlikti taikytas anketinės apklausos metodas. Apklausti 54 respondentai.

Tyrimo objektas – socialinių tinklų vartotojų susidomėjimas verslo įkūrimo galimybėmis.

Tyrimo tikslas – atskleisti pasiteisinančias verslo galimybes socialiniuose tinkluose.

Tyrimo uždaviniai:

- Nustatyti Lietuvos vartotojų dažniausiai naudojamas socialines platformas.
- Apžvelgti verslo, plėtotino socialinėse platformose, galimybes.
- Išskirti verslo, plėtotino socialinėse platformose, galimus privalumus ir trūkumus.

Išanalizavus atlikto anketinio tyrimo rezultatus, galima teigti, kad respondentai populiariausiomis ir pagrindinėmis verslo galimybių platformomis laiko „Instagram“ (33 respondentai) ir „TikTok“ (21 respondentas), nes tiek jie patys, tiek jų draugai ir šeimos nariai šiose platformose praleidžia daugiausia laiko. Visi 54 asmenys, dalyvavę apklausoje, nuomonės formuotojo veiklą išskyrė kaip pagrindinę verslo galimybę. Respondentai pritarė teiginiui, kad nuomonės formuotojo veikla turi daugiau privalumų negu trūkumų. Pagrindiniai privalumai: laisvas darbo grafikas, naujos pažintys, galimybė tobulėti ir realizuoti save bei skleisti savo mintis, neribotos galimybės siekti didesnio atlyginimo, gaunama ne tik pajamų, bet ir dovanų, galimybė dirbti sau. Įvardyta ir trūkumų: sunki veiklos pradžia (gali tekti ne vienus metus dirbti nepelningai), nuolatinis naujų idėjų ieškojimas ir realizavimas, norint pritraukti daugiau naujų sekėjų, nenuolatinės pajamos. Taigi pagrindinės verslo galimybės socialiniuose tinkluose yra nuomonės formuotojo veikla „Instagram“ ir „TikTok“ platformose. Tai galimybė realizuoti save, užsiimti patinkančia veikla ir šią veiklą paversti pagrindiniu pajamų šaltiniu.

SOCIOLOGINIS TYRIMAS: AR PASITEISINA INOVACIJOS GROŽIO PASLAUGŲ SRITYJE?

Laura Jasilionytė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentė, Lietuva

El. p.: laura.jasilionyte@stud.viko.lt

Konsultavo Vilma Gegužienė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Vadybos katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: inovacijos, grožio paslaugų sritis.

Viena iš labiausiai paplitusių ir populiariausių verslo sričių – grožio salonai. Pasiūla vartotojui yra milžiniška, tad, norėdamos išsiskirti, būti pastebėtos ir pritraukti kuo daugiau naujų klientų, įmonės nuolat stengiasi pateikti tiek naujų paslaugų, tiek naujų produktų. Tai lemia prekių įvairovę ir užtikrina tvarų konkurencinį pranašumą. Kuo nauja paslauga ar produktas labiau neįtikėtinas, tuo labiau klientas suinteresuotas atvykti išbandyti naujos siūlomos paslaugos ir netiesiogiai motyvuojamas perteikti vizito patirtį draugams.

Norint suteikti klientui trokštamą inovaciją ir įkurti sėkmingą verslą, viena iš galimybių – atrasti verslo nišą tam tikros teritorijos pasiūloje. Viena iš pasaulio verslo nišų – mechanizuotas grožio salonas. Salono, kuriame visas paslaugas teiktų robotai, kol kas nėra. Tai užtikrintų masinį žmonių susidomėjimą. Lankydami įprastuose grožio salonuose, klientai dažnai nusivilia personalo aptarnavimu. Robotai, turintys dirbtinį intelektą, būtų suprojektuoti bendrauti itin maloniai, pagirti klientą ir pritarti jo nuomonei. Tai užtikrintų kliento nuotaikos pakylėjimą. Kitas ne mažiau svarbus aspektas – robotas grožio paslaugą atliktų trigubai greičiau negu grožio salono darbuotojas, o paslaugos kaina būtų dvigubai žemesnė. Ilgainiui potencialūs klientai įgytų pasitikėjimo robotizuotomis paslaugomis. Labai tikėtina, kad grožio salonų darbuotojai būtų išstumti iš rinkos, jų vietą pakeistų mechanizuota (robotizuota) technika.

Taigi XXI a. grožio industrija nuolat auga ir plečiasi. Kiekvieną dieną sąlygos grožio paslaugoms plėtoti vis palankesnės, kasmet atsiranda vis daugiau technologinių naujovių ir priemonių. Pranešime, įvertinus temos aktualumą, keliamas probleminis klausimas – kaip pasiteisina inovacijos grožio paslaugų srityje? Tyrimui atlikti naudotas anketinės apklausos metodas. Apklausoje dalyvavo 52 respondentai.

Tyrimo objektas – klientų susidomėjimas naujausiomis išmaniosiomis technologijomis, taikomomis grožio paslaugų srityje.

Tyrimo tikslas – atskleisti klientų susidomėjimą inovatyviu grožio salonu.

Tyrimo uždaviniai:

- Išsiaiškinti, kokios inovacijos klientams priimtinausios.
- Nustatyti, ar klientai būtų suinteresuoti apsilankyti inovatyviame grožio salone ir išbandyti mechanizuotą paslaugą.
- Atskleisti, kaip klientai vertintų kontaktą ir bendravimą su robotu, atliekančiu jiems grožio procedūrą.

Išanalizavus atlikto anketinio tyrimo rezultatus, galima teigti, kad respondentus sudomino išmaniosios procedūros. Pritariama teiginiams, jog grožio salonų darbuotojus pakeitus robotais būtų galima sutaupyti laiko, pagerėtų procedūrų kokybė ir sumažėtų procedūrų kaina. Tikima, kad būtų sukuriama didesnis komfortas. Vis dėlto dauguma respondentų dar nėra girdėję apie robotizuotas paslaugas, o tai mažina pasitikėjimą robotais. Minėtina, kad dauguma apklaustųjų rinktųsi roboto atliekamą atpalaiduojančią procedūrą, kuri nelemtų išvaizdos pokyčių.

Taigi, prieš pateikiant į rinką mechanizuotą grožio paslaugų naujovę, pirmiausia reikia įgyti žmonių pasitikėjimą, t. y. įrodyti, kad robotai visiškai saugūs ir gali atlikti paslaugą kokybiškiau negu įprastų grožio salonų darbuotojai.

DARBUOTOJŲ MOTYVACIJOS REIKŠMĖ INDIVIDUALIOJE ĮMONĖJE

Deividas Jučas¹; Marius Karpavičius²; Livija Kasteckaitė³; Akvilina Sinkevičiūtė⁴; Deimantė Žvirblytė⁵

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentai, Lietuva

El. p.: deividas.jucas@stud.viko.lt¹; marius.karpavicius@stud.viko.lt²; livija.kasteckaite@stud.viko.lt³;

akvilina.sinkeviciute@stud.viko.lt⁴; deimante.zvirblyte@stud.viko.lt⁵

Konsultavo Daiva Aktas

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Tarptautinio verslo katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: vadovas, darbuotojų motyvacija, darbo efektyvumas, sėkmingas verslas.

Kiekvieno sėkmingo verslo paslaptis – motyvuoti darbuotojai. Nuo puikios emocinės ir fizinės būklės priklauso ir darbo našumas, ir įsitraukimas į darbo procesą. Tačiau kas lemia motyvaciją? Ko reikia, kad darbe vyrautų harmonija ir klestėtų verslas?

Darbuotojų motyvacija – priemonės ar jų sistema, taikytina siekiant didesnio darbuotojų lojalumo, darbo našumo, kryptingo tikslų siekimo ir kitų veiksmų, lemiančių sėkmingą įmonės veiklą. Išaugusi darbuotojų motyvacija leistų įmonei didinti pardavimus, o motyvuoti darbuotojai noriau siūlytų naujas idėjas ir efektyviau atliktų pateiktas užduotis.

Darbuotojo pasitenkinimas gerai atliktu darbu ir didžiavimasis rezultatais ugdo atsakomybę. Įgytą kvalifikaciją, gebėjimus, žinias ir patirtį siekiama panaudoti darbe ir kuo geriau sekasi tai daryti, tuo didesnis pasitenkinimo ir motyvacijos lygis. Minėtu atveju darbuotojas organizacijos tikslus laiko savais tikslais. Srityse, kuriose darbuotojai turi galimybių atsiskleisti, darbas bus efektyvus. Vadinasi, motyvuoti darbuotojus – tai suvokti jų interesus, suteikti jiems galimybę realizuoti gebėjimus darbo procese. Motyvuoti darbuotojus našiai ir gerai dirbti yra vienas iš sudėtingiausių vadybos uždavinių, kurį spręsti tenka įmonės vadovui.

Pranešime pristatomo tyrimo objektas – UAB „AGNI“. Tai inovatyvi parduotuvė, prekiaujanti naujausiomis technologijomis pagamintais produktais ir išskirtinio stiliaus mados kūriniais, taip pat turinti ir internetinę parduotuvę. Tikslinė auditorija – moterys, kurios ieško išskirtinių prekių. Įmonė savo veiklą pradėjo 2007 m.

Tyrimo tikslas – įrodyti, kaip svarbu vadovui motyvuoti darbuotojus, siekiant gerų ilgalaikių rezultatų.

Tyrimo uždaviniai:

- Surinkti informaciją apie UAB „AGNI“ darbuotojų patirtį įmonėje.
- Įvertinti įmonės vadovo vaidmenį didinant darbuotojų darbo našumą.
- Atlikti tyrimą, leisiantį nustatyti tinkamiausias priemones darbuotojų motyvacijai skatinti.

Tyrimo metodai: stebėjimas, kaip jaučiasi darbuotojai, esant stresinėms situacijoms, kaip jiems sekasi atlikti užduotis, bendrauti su klientais. Sukurta apklausa, siekiant išsiaiškinti darbo trūkumus, keistinus dalykus ir kt.

Rezultatai. Tyrimas įgyvendintas sėkmingai. Gauti apklausos rezultatai atskleidė įmonėje naudojamus darbuotojų motyvavimo metodus, leido įvertinti vadovės indėlį didinant darbuotojų darbo našumą. UAB „AGNI“ darbuotojai motyvuojami piniginėmis priemonėmis už gerai ir greitai atliktą darbą. Vis dėlto, remiantis apklausa, nustatyta, kad taikomi motyvavimo metodai nėra efektyvūs. Organizacijos vadovei pasiūlyta naujų priemonių darbuotojų motyvacijai didinti.

GINTARO RŪGŠTIS IR JOS POVEIKIS ODAI

Greta Kybartaitė

Šiaulių valstybinė kolegija, Sveikatos priežiūros fakulteto studentė, Lietuva

El. p.: greta.kybartaitė@stud.svako.lt

Konsultavo Lina Stungienė

Šiaulių valstybinė kolegija, Sveikatos priežiūros fakulteto lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: gintaro rūgštis, odos pH, karboksirūgštis.

Viena populiariausių priemonių kosmetologijoje – gintaro rūgštis. Tai dvibazė karboksirūgštis, dalyvaujanti ląstelių kvėpavimo procese. Gintaro rūgšties druskos (sukcinatai) buvo žinomos nuo romėnų laikų.

Gintaro rūgštis gaunama distiliuojant gintarą, taip išsaugant jo naudingąsias savybes. Procedūros su gintaro rūgštimi skatina odos atsinaujinimą, lygina raukšles. Gintaro rūgšties antioksidacinės savybės apsaugo odą nuo laisvųjų radikalų, UV spinduliuotės. Antimikrobinės gintaro rūgšties savybės apsaugo nuo bakterijų, todėl stiprinamas organizmas, odos imunitetas, oda tampa atsparesnė aplinkos veiksniams.

Vienas pirmųjų gydančias gintaro savybes medicinoje pradėjo naudoti Hipokratas. Gintaro rūgštis gauta distiliuojant gintarą XVII a., vėliau pradėti tyrimai, atskleidę šios rūgšties poveikį organizmui. Įrodyta, kad gintaro rūgštis slopina lipidų peroksidacijos procesus, didina fizines ir chemines membranų savybes ir jų sklandumą, mažina lipidų sluoksnio klampumą, turi adaptogeninį poveikį ir didina organizmo atsparumą nepalankiems aplinkos veiksniams (Ukolova et al., 2020). Gintaro rūgštis veikia makrofagus, todėl stipriai slopina uždegimą, silpnina odoje kylantį uždegimo procesą. Makrofagai naikina įvairias bakterijas, valo iš organizmo kenksmingas medžiagas; sukcinatams aktyvinant makrofagus, oda tampa atsparesnė išoriniams aplinkos veiksniams ir taip stiprėja odos imunitetas (Seul et al., 2021).

Taigi gintaro rūgštis stimuliuoja mitochondrijų kvėpavimo procesus, turi antioksidacinių savybių; oda apsaugoma nuo laisvųjų radikalų, įskaitant ir ultravioletinių spindulių žalą odai; sukcinatai turi antimikrobinį poveikį, gali apsaugoti odą nuo spuogus sukeliančių mikroorganizmų.

Tyrimo objektas – gintaro rūgštis ir jos poveikis odai.

Tyrimo tikslas – išanalizuoti gintaro rūgšties poveikį veido odai.

Tyrimo uždaviniai:

- Apžvelgti gintaro rūgšties sampratą.
- Nustatyti gintaro rūgšties taikymo indikacijas ir kontraindikacijas.
- Aptarti gintaro rūgšties poveikį odai.

Gintaro rūgšties poveikio odai tyrimas atliktas taikant mokslo šaltinių analizės metodą. Taip pat atliktas kokybinis tyrimas, pasirinkus vieną pagal atrankos ir vertinimo kriterijus išrinktą tiriamąjį, kuriam taikytas procedūrų su gintaro rūgštimi kursas. Gauti tyrimo rezultatai bus pristatyti pranešime.

INOVATYVIŲ PRIEMONIŲ TAIKYMAS KONFLIKTAMS VALDYTI X ORGANIZACIJOJE

Edita Kovaliova

Vilniaus kolegija, Menų ir kūrybinių technologijų fakulteto studentė, Lietuva

El. p.: edita.kovaliova@stud.viko.lt

Konsultavo Nomeda Sindaravičienė

Vilniaus kolegija, Menų ir kūrybinių technologijų fakulteto lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: konfliktų valdymas, inovatyvios konfliktų valdymo priemonės, inovacija, konfliktų valdymo stiliai, konfliktų lygiai, vadyba.

Lietuvos moksliniame diskurse nemažai kalbama apie konfliktus, jų struktūrą. Atskirai apžvelgiamos technologinės inovacijos ir nuolatinė aplinkos kaita. Vis dėlto diskusijoms, kaip spręsti iš minėtų pokyčių kylančias problemas ir kaip inovatyviai suvaldyti konfliktą, dėmesio skiriama nepakankamai. Šiuo darbu siekiama kritiškai įvertinti inovatyvių priemonių taikymą konfliktams valdyti, apžvelgti šių priemonių taikymo specifiką ir galimų būdų variaciją.

Objektas – konfliktų valdymo inovatyvių priemonių taikymas X organizacijoje.

Tikslas – nustatyti inovatyvias konfliktų valdymo priemones, taikomas X organizacijoje.

Uždaviniai:

- Apžvelgti konfliktų valdymo organizacijoje sampratą ir konfliktų valdymo principus.
- Atskleisti konfliktų valdymo inovatyvių priemonių taikymo specifiką.
- Nustatyti inovatyvias konfliktų valdymo priemones, taikomas X organizacijoje.

Taikyti metodai: mokslinės literatūros analizė, lyginamasis metodas, apibendrinimas.

Darbe nagrinėjamas inovatyvių priemonių taikymas konfliktams valdyti. Pateikiama socialinių konfliktų samprata, apžvelgiami esminiai klasifikavimo būdai, nagrinėjamos esminės konfliktų valdymo priemonės, šių priemonių taikymo specifiška ir inovatyvumo, sprendžiant konfliktus, puoselėjimas, atsižvelgiant į darbo aplinką ir vadovo bei pavaldinių santykius.

Remiantis teorinėmis įžvalgomis, atliktas tyrimas, kuris atskleidė vadovų ir darbuotojų požiūrį į konfliktų valdymą ir šio valdymo inovatyvumą bei leido išskirti taikytinas skirtingas priemones. Atliekant interviu, siekta išsiaiškinti, kurias konfliktų valdymo priemones renkasi taikyti vadovai, kurios iš šių priemonių vertintinos kaip efektyviausios, kaip minėtos priemonės kito ir kaip apskritai, vadovų nuomone, traktuotinos inovatyvios konfliktų valdymo priemonės.

Taikant anketinės apklausos metodą, į minėtus klausimus atsakė ir X organizacijos darbuotojai. Darbuotojų prašyta įvertinti ir organizacijos gebėjimą valdyti konfliktus.

Palyginus gautus rezultatus, nustatyta, kad X organizacijoje dar tik siekiama inovatyvumo. Anketinė apklausa parodė, kad konfliktų valdymo procesas tobulintinas.

KAS MOTYVUOJA DARBUOTOJUS IR STUDENTUS DALYVAUTI ORGANIZACIJOS VIDINIUOSE RENGINIUOSE?

Karolina Krikštaponytė¹; Laura Mačiūnaitė²; Gabija Norkevičiūtė³; Jana Novikevič⁴; Irūnė Poškaite⁵; Eglė Razgaitytė⁶; Miglė Šašlauskaitė⁷

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentės, Lietuva

El. p.: karolina.krikstaponyte@stud.viko.lt¹; laura.maciunaite@stud.viko.lt²;

gabija.norkeviciute@stud.viko.lt³; jana.novikevic@stud.viko.lt⁴; irune.poskaite@stud.viko.lt⁵;

egle.razgaityte@stud.viko.lt⁶; migle.saslauskaite@stud.viko.lt⁷

Konsultavo Daiva Aktas

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Tarptautinio verslo katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: organizacija, vidiniai renginiai, studentai, darbuotojai, motyvacija, įsitraukimas, vidinė komunikacija.

Kas mus motyvuoja? Tai klausimas, keliamas ieškant tiksliausio atsakymo, analizuojant istorijos ištakas, dabarties aktualijas ir ateities perspektyvas. Kiekviena organizacija siekia sudaryti geresnes sąlygas savo darbuotojams ir stengiasi, kad vidinis mikroklimatas būtų palankus tiek darbuotojams (ar studentams), tiek vadovams. Pandemijos laikotarpiu, paplitus nuotoliniam darbui, tapo vis sunkiau sudominti bendruomenės narius organizacijos inicijuojamomis ir įgyvendinamomis veiklomis (mokymais, konferencijomis, konkursais, šventėmis) ir motyvuoti juos į šias veiklas įsitraukti. Vis daugiau dėmesio savo bendruomenės narių neformaliajam ugdymui ir švietimui skiria ir finansų organizacijos, norėdamos padidinti žmonių motyvaciją, kompetencijas ir įsipareigojimą, tačiau ne visada sulaukiama norimo įsitraukimo.

Nagrinėjama tema, visų pirma, aktuali organizacijoms, kurios vykdo papildomas veiklas ir skiria tam didelius resursus. Tema tampa vis aktualesnė, nes organizacijos skiria vis daugiau resursų, siekdamos prisitaikyti prie šiuolaikinio pasaulio. Dauguma įmonių susiduria su didele darbuotojų kaita, o, kaip žinoma, vidinė komunikacija, renginiai ir tradicijos didina darbuotojų įsipareigojimą organizacijai. Dėl didelio informacijos srauto ir žmonių užimtumo trūksta darbuotojų įsitraukimo į vykdomas veiklas, todėl reikia papildomų motyvavimo priemonių, siekiant užtikrinti kuo didesnę bendruomenės narių aktyvumą.

Darbuotojų ir studentų įsitraukimas į minėtą veiklą yra efektyvios vidinės komunikacijos organizacijoje rezultatas, rodantis organizacijos narių aktyvumą, įsipareigojimą ir motyvaciją būti bendruomenės, kuriai priklauso, nariais ir lyderiais. Tačiau neretai organizacijos pastangos ir resursai yra neefektyvūs ir norimo dalyvių skaičiaus ar aktyvaus įsitraukimo į renginius ir kitus įvykius nepavyksta pasiekti. Dalyvius dažnai motyvuoja piniginiai prizai (brangios dovanos, čekiai ir kuponai), tačiau organizacija ne visada turi pakankamai kaštų padengti ne tik renginio, bet ir prizų išlaidas.

Esama ir kitų motyvavimo priemonių bendruomenės nariams paskatinti aktyviau įsitraukti į organizacijos veiklą, todėl, siekiant išsiaiškinti, kokie veiksniai labiausiai motyvuoja ir demotyvuoja žmones įsitraukti į organizacijos vidinius procesus, atliktas tyrimas, kurio metu analizuota dviejų tikslinių grupių – UAB „Rimi Lietuva“ darbuotojų ir Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakulteto studentų – motyvacija dalyvauti organizacijos vidiniuose renginiuose.

Tyrimo objektas – UAB „Rimi Lietuva“ darbuotojų ir Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakulteto studentų motyvacija.

Tyrimo tikslas – nustatyti, kas motyvuoja darbuotojus ir studentus dalyvauti vidiniuose organizacijos renginiuose.

Tyrimo uždaviniai:

- Parengti anketą ir apklausti Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakulteto studentus, siekiant išsiaiškinti, kas motyvuoja juos dalyvauti kolegijos organizuojamuose renginiuose.
- Remiantis UAB „Rimi Lietuva“ vidinės komunikacijos duomenimis, nustatyti šios įmonės darbuotojų motyvavimo priemones dalyvauti vidiniuose organizacijos renginiuose.
- Išanalizuoti gautus respondentų atsakymus ir palyginti abiejų tiriamųjų grupių rezultatus.

- Nustatyti veiksniai, motyvuojančius organizacijos narius įsitraukti į vidinius organizacijos renginius ir, remiantis gautais rezultatais, pateikti išvadas ir rekomendacijas.

Atliktas tyrimas atskleidė priežastis, kodėl darbuotojai ir studentai nedalyvauja vidiniuose organizacijos renginiuose, ir leido daryti prielaidas, kas labiausiai juos motyvuoja. Nustatyta, kad studentus dalyvauti renginiuose skatina žinomi veidai (autoritetingi asmenys), darbuotojus dalyvauti renginiuose motyvuoja komandos lyderis (vadovas ar autoritetas). Abiems tiriamųjų grupėms svarbi motyvavimo priemonė – prizai.

Atsižvelgiant į respondentų atsakymus, galima formuoti konkrečias rekomendacijas, leisiančias paskatinti darbuotojus ar studentus labiau įsitraukti į vidines organizacijos veiklas.

KAIP TAPTI JŪRŲ KARININKU?

Karolina Leonaitė¹; Kamilė Railaitė²

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, Uosto ir laivybos valdymo studijų programos studentės, Lietuva
El. p.: k.leonaite@lajm.lt¹; k.railaite@lajm.lt²

Konsultavo Rima Mickienė

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: jūreivystė, karinės jūrų pajėgos.

Karinės jūrų pajėgos – reikšminga Lietuvos kariuomenės dalis, užtikrinanti mūsų šalies saugumą Lietuvos teritoriniuose vandenyse ir išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje. Mokslininkai tiria Karinių jūrų pajėgų karininkų lyderystės savybes (Lileikis ir Dukel, 2020), motyvaciją tarnauti Lietuvos kariuomenėje (Vileikienė ir kt., 2015), analizuoja Lietuvos kariuomenės karininkų rengimo ir jų kvalifikacijos kėlimo sistemos istoriją (Žigaras, 2018) ir kt. Šio tyrimo objektas – karinės karjeros galimybės.

Tyrimo tikslas – pagrįsti jūrinės karinės karjeros galimybes.

Tyrimo uždaviniai:

- Apžvelgti tarnybos Karinėse jūrų pajėgose ypatumus.
- Išanalizuoti Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos studentų jūrinės karinės karjeros galimybes.
- Išskirti asmenines savybes, kurių įgyjama rengiantis karinei karjerai.

Tyrimo metodas – mokslinės literatūros analizė.

Išanalizavus karinės karjeros galimybes, nustatyta, kad karininku galima tapti baigus Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją, atlikus privalomąją karinę tarnybą ir Lietuvos aukštojoje jūreivystės mokykloje derinant studijas su Jaunesniųjų karininkų vadų mokymais. Baigus šias studijas, įgyjamas profesinio bakalauro kvalifikacinis laipsnis, jūrinio laipsnio diplomai ir atsargos leitenanto karinis laipsnis.

Karinių jūrų pajėgų mokymuose šiuo metu dalyvauja 73 studentai, iš jų maždaug 60 proc. rengiasi tapti jūrų karininkais, kovinės dalies vadais.

STRESO POVEIKIS IR POPULIARIAUSI VALDYMO BŪDAI

Augustė Leonavičiūtė¹; Miglė Liubamirskaitė²; Vilius Najulis³; Karolina Petrauskaitė⁴

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentai, Lietuva

El. p.: auguste.leonaviciute@stud.viko.lt¹; mogle.liubamirskaite@stud.viko.lt²; vilius.najulis@stud.viko.lt³;

karolina.petrauskaite@stud.viko.lt⁴

Konsultavo Vilma Gegužienė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Vadybos katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: stresas, streso valdymo būdai.

Šiuolaikiniame pasaulyje stresas daugeliui žmonių neatsiejamas nuo kasdienybės. Skiriasi tik veiksniai, kurie jį sukelia. Tai gali būti kasdieniškos situacijos: darbų pristatymai, viešas kalbėjimas, naujos pažintys. Vis dėlto didžiausią stresą sukelia situacijos, kurių neįmanoma numatyti (pavyzdžiui, autoavarijos, katastrofos). Atsižvelgiant į tai, kad stresą patiria daugelis įvairaus amžiaus žmonių, keliamas klausimas – kokių poveikių turi stresas ir kaip jį galima kontroliuoti?

Tyrimo objektas – pilnametystės sulaukę Lietuvos piliečiai, patiriantys stresą.

Tyrimo tikslas – nustatyti, kur, kokioms situacijoms esant, žmonės daugiausiai ir dažniausiai patiria stresą (pavyzdžiui, darbe, šeimoje, mokydami ir kt.). Taip pat sieksime pateikti efektyviausių streso valdymo būdų analizę.

Tyrimo uždaviniai:

- Parengus apklausą ir išanalizavus gautus atsakymus, nustatyti, kada dažniausiai pasireiškia stresas ir kaip bandoma jį kontroliuoti.
- Taikant stebėjimo metodą, atpažinti ir išskirti dažniausius kūno kalbos pokyčius, būdingus esant stresinei situacijai.

Tyrimui vykdyti naudoti kiekybinis (apklausa internetu, 56 respondentai) ir kokybinis (stebėjimas dalyvaujant darbų pristatyme, 25 studentai) metodai.

Išanalizavus apklausos metodu gautus rezultatus, galima teigti, kad didžioji dalis respondentų stresą patiria keletą kartų per savaitę, dauguma jų – darbe ir mokymo įstaigose. Beveik 70 proc. respondentų nurodė, kad patiriamas stresas neigiamai veikia santykius ir šeimos gyvenimą – daugėja konfliktų. Kiek daugiau negu 50 proc. respondentų taip pat pastebėjo, kad stresas veikia tiek fizinę, tiek emocinę būklę: ne tik daugėja konfliktų ir nuotaikos svyravimų, bet ir vargina dažni galvos skausmai bei miego sutrikimai. Nustatyta, kad didžioji dalis apklaustųjų neskiria lėšų stresui įveikti, stengiasi susitvarkyti patys, užsiimdami tam tikromis veiklomis, užsisąskędami savyje.

Taikant stebėjimo metodą, išskirti dažniausi kūno kalbos pokyčiai, išduodantys patiriamą stresą viešojo kalbėjimo metu. Minėtinos ant krūtinės kryžiuojamos ar kišenėse slepiamos rankos, mažai gestikulavimo, vengiama akių kontakto, būdingas tylus, nerišlus kalbėjimas ar greitas kalbėjimo tempas.

Apibendrinant apklausos rezultatus ir įvertinus stebėjimo metu užfiksuotus kūno kalbos pokyčius, galima daryti išvadą, kad stresą patiria daugelis žmonių, nepriklausomai nuo jų amžiaus. Skiriasi tik stresą sukeliantys veiksniai bei streso kontroliavimo ir įveikimo būdai.

ORGANIZACIJOS MIKROKLIMATAS: KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS ANALIZĖ

Žaneta Lydekienė

Lietuvos verslo kolegija (Klaipėdos skyrius), studentė, Lietuva

El. p.: zaneta.lydekiene.edu@ltvk.lt

Konsultavo Rasa Romerytė-Šereikienė

Lietuvos verslo kolegija (Klaipėdos skyrius), Vadybos katedros docentė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: mikroklimatas, darbinis stresas, motyvacija.

Organizacija veiksmingai gali veikti ir siekti bendrų tikslų tik turėdama tobulai veikiančią komandą. Tikslingą šios komandos veiklą lemia palankus klimatas. V. Galdikienės (2013) teigimu, organizacijos mikroklimato tyrimai dar daugelį metų bus aktualūs organizacijoms, kurioms rūpi veikla, jos veiksmingumas ir rezultatyvumas. Mikroklimato tyrimai leidžia atskleisti organizacijos stipriąsias ir tobulintinas puses, įvertinti žmonių įsitraukimo pokyčius ir tendencijas bei atitinkamai planuoti su žmonėmis susijusius organizacijos sprendimus ir pokyčius.

Organizacijos mikroklimato aspektai analizuoti daugelio Lietuvos ir užsienio tyrėjų. Minėtini M. Skrokinskos (2012), Ž. Kavaliauskienės (2013), E. Blažienės (2014), V. V. Balachtaro (Балахтар, 2017), O. Denisovos (2017), G. Minsevičiūtės-Balynienės (2017), N. A. Makovozo (Маковоз, 2018), K. A. Lohanovos (Лоханова, 2019), E. V. Jaškovos ir D. J. Vagino (Яшкова & Вагин, 2019) ir kt. autorių darbai.

Tyrimo objektas – organizacijos mikroklimatas.

Tyrimo tikslas – ištirti organizacijos mikroklimatą Kėdainių rajono savivaldybės administracijoje.

Tyrimo uždaviniai:

- Išnagrinėti organizacijos mikroklimatą teoriniu aspektu.
- Atlikti Kėdainių rajono savivaldybės administracijos mikroklimato tyrimą.

Tyrimo metodai: mokslinės literatūros analizė, anketinė apklausa, grafinis vaizdavimas.

Organizacijos mikroklimatas yra unikalus ir išskirtinis. Jis svarbus tiek pačiai organizacijai, tiek joje dirbantiems darbuotojams. Organizacijos klimatui įtakos turi daugybė veiksnių: vadovų elgesys, vadovavimo stilius, komunikacijos kokybė, organizacijos struktūra, jos dydis ir kt. Darbuotojų motyvavimas yra neatsiejamas nuo palankaus organizacijos mikroklimato kūrimo.

Atlikto tyrimo rezultatai parodė, kad Kėdainių rajono savivaldybės administracijos darbuotojams mikroklimatas labai svarbus. Jis įvardijamas kaip psichologinė organizacijos kokybė, atspindinti darbuotojų savijautą, emocines būsenas organizacijoje. Gerą mikroklimatą organizacijoje lemia vadovo elgesys, vadovavimo stilius, darbuotojų pasitenkinimas darbu, socialinė ir politinė šalies situacija, kolektyvinis grupės narių suderinamumas, darbuotojų motyvacija. Kėdainių rajono savivaldybės administracijoje dirba geri ir malonūs žmonės, kurie palankiai vertina atmosferą kolektyve ir patys daro įtaką šios organizacijos mikroklimatui.

SVEIKO GYVENIMO BŪDO POPULIARUMAS TARP JAUNŲ ŽMONIŲ

Gabija Malaiškaitė¹; Aleksandr Masel²; Adriana Nechoroševaitė³; Gabriela Pavtel⁴

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentai, Lietuva

El. p.: gabija.malaiskaite@stud.viko.lt¹; aleksandr.masel@stud.viko.lt²; adriana.nechorosevaite@stud.viko.lt³; gabriela.pavtel@stud.viko.lt⁴

Konsultavo Vilma Gegužienė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Vadybos katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: sveikas gyvenimo būdas, jaunimas.

Šiandien vis daugėja žmonių, kurie noriai rūpinasi savo sveikata ir žalingus mitybos įpročius stengiasi pakeisti sveikesniais. Atsižvelgiant į temos aktualumą, keliamas tyrimo klausimas – ar populiarius sveiko gyvenimo būdas tarp jaunų žmonių?

Tyrimo objektas – jaunimas (18–>25 m.).

Tyrimo tikslas – atskleisti, kaip jaunimas suvokia sveiką gyvenimo būdą ir laikosi jo principų.

Tyrimo uždaviniai:

- Išsiaiškinti, kaip jauni žmonės rūpinasi savo sveikata.
- Nustatyti jaunų žmonių turimų žinių apie sveiką mitybą lygį, t. y. atskleisti, kiek jaunimas domisi sveika mityba.

Tyrimui atlikti naudoti kiekybinis (apklausa internetu, 51 apklaustasis) ir kokybinis (interviu, 3 apklaustieji) metodai.

Išanalizavus anketinės apklausos rezultatus, galima teigti, kad didžioji dalis studijuojančių respondentų domisi sveika gyvensena ir laikosi jos principų. Dirbantys ir studijuojantys arba tik dirbantys asmenys mažiau laikosi sveiko gyvenimo būdo principų. Galima manyti, kad tai lemia laiko stoka ar tam tikros asmeninės priežastys. Minėtina, kad didžioji dalis respondentų nėra linkę palaikyti fizinio aktyvumo.

Išanalizavus interviu atsakymus, matyti, kad jauni žmonės domisi sveika gyvensena, tačiau daliai jaunimo vis dar trūksta žinių apie sveiką mitybą. Jaunimui patrauklūs greitojo maisto restoranai, tačiau, ilgesnį laiką maitinantis riebiu ir nesveiku maistu, gali kilti virškinimo sutrikimų ar kitų sveikatos problemų.

Apibendrinant skirtingus požiūrius į sveiką mitybą, galima teigti, kad jaunimas turi savo požiūrį į sveiką gyvenseną ir šį požiūrį lemia individualios nuostatos ir asmeniniai pasirinkimai.

AR SUDĖTINGA DERINTI STUDIJAS IR DARBĄ?

Greta Masiliūnaitė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentė, Lietuva

El. p.: greta.masiliunaite@stud.viko.lt

Konsultavo Ramunė Rapkauskaitė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Reklamos ir komunikacijos katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: darbo suderinamumas, laiko planavimas, savarankiškumas.

Tikriausiai ne kartą esame girdėję posakį, kad darbas žmogų puošia. Iš tiesų – dirbdamas žmogus ne tik užpildo savo laisvalaikį, bet ir tobulėja kaip asmenybė. Galbūt ne visose srityse pavyksta realizuoti kūrybiškumą, tačiau galima teigti, kad kiekvienas vadovas darbuotojams suteikia galimybę kilti karjeros laiptais ir įgyti daugiau kompetencijų.

Studijos Vilniaus kolegijoje pranešimo autorei leido suprasti, kad laikas yra brangus ir jį reikia išnaudoti efektyviai, derinant palankų paskaitų tvarkaraštį su darbu. Kiekvienas atsakingas jaunas žmogus trokšta laisvės ir savarankiškumo, taigi gera šio siekio realizacija – pradėti dirbti. Dažnam kyla klausimas – kaip suderinti studijas ir darbą, kad nenukentėtų mokymosi kokybė? Ar užtenka laiko susitikti su draugais, skirti laiko pomėgiams, dirbant iki vėlumos? Minėti klausimai pagrindžia laiko planavimo mokymų svarbą. Laiko planavimas leidžia suprasti, kad būtina investuoti į save.

Tyrimo objektas – jauno asmens laiko planavimas studijuojant.

Tyrimo tikslas – nustatyti, ar pirmo kurso studentai geba derinti studijas ir darbą ir, jei geba, kaip jiems tai pavyksta.

Tyrimo metodai: apklausa bei asmeninės išvalgos, derinant studijas ir darbą. Apklausoje dalyvavo Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakulteto Ryšių su visuomene studijų programos I kurso studentai.

Tyrimo rezultatai rodo, kad dauguma pirmo kurso studentų geba derinti studijas ir darbą. Remiantis apklausos duomenimis, galima teigti, kad apklaustųjų studijų kokybė, jiems pradėjus dirbti, nenukentėjo. Taigi, galima manyti, kad papildoma veikla ir laisvalaikio užimtumas neturi įtakos studijoms.

Neretai studentai derina darbą ir mokymąsi visų studijų metu. Labai svarbu gebėti planuoti savo dienotvarkę, laiku atlikti darbus ir nepamiršti skirti laiko poilsiui.

MAŽŲ ĮMONIŲ ĮSITRAUKIMAS Į SOCIALIAI ATSAKINGOS VEIKLOS KOMUNIKACIJĄ

Miglė Matulaitytė¹; Orinta Rikterytė²; Silvija Skonsmonaitė³; Beatričė Surgela⁴; Evelina Šataitė⁵; Ernestas Umbražiūnas⁶

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentai, Lietuva

El. p.: migle.matulaityte@stud.viko.lt¹; orinta.rikteryte@stud.viko.lt²; silvija.skonsmonaite@stud.viko.lt³; beatrice.surgela@stud.viko.lt⁴; evelina.sataite@stud.viko.lt⁵; ernestas.umbraziunas@stud.viko.lt⁶

Konsultavo Daiva Aktas

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Tarptautinio verslo katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: socialinė atsakomybė, komunikacija, verslas.

Atsakingo verslo, įmonių socialinės atsakomybės klausimai įtraukti į Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą. Programos 131.2 punkte nustatyta, kad bus skatinama socialinė verslo atsakomybė, remiamos socialiai atsakingo verslo iniciatyvos. Deja, Lietuvoje mažos ir vidutinio dydžio įmonės retai kalba apie veiklas, susijusias su socialine atsakomybe. Dažnu atveju tai nutylima arba skelbiama asmeniniuose interneto puslapiuose. Stambūs verslai elgiasi kiek kitaip – akcentuoja socialiai atsakingas veiklas įmonių internetiniuose puslapiuose ir metinėse ataskaitose, publikuoja straipsnius, rengia viešųjų ryšių pranešimus, dalyvauja įvairiose konferencijose ir šią informaciją naudoja siekdami pritraukti naujų darbuotojų.

Komunikacija apie socialiai atsakingas veiklas – naudingas šių dienų įrankis, padedantis patogiai ir kartais be didelių finansinių išteklių formuoti teigiamą įmonės reputaciją. Šiuo pranešimu siekiama apžvelgti mažų ir vidutinio dydžio įmonių vykdomas socialiai atsakingas veiklas.

Tyrimo tikslą ir uždavinius reprezentuoja šie klausimai:

- Kaip mažos įmonės prisideda prie socialinės atsakomybės plėtros verslo sektoriuje?
- Kokiais būdais maži verslai prisideda prie socialinių akcijų?
- Kokią grąžą gauna maži verslai, prisidedantys prie socialinių akcijų?
- Kodėl maži verslai nesidalija socialiai atsakingomis iniciatyvomis su visuomene?
- Kiek socialiai atsakinga veikla turi įtakos įmonei ieškant naujų darbuotojų?

Tyrimo metodai: interviu (su mažų ir vidutinių įmonių vadovais), statistinių duomenų analizė.

Tyrimo metu nustatyta, kad mažos ir vidutinio dydžio įmonės mažai komunikuoja apie jų inicijuojamas socialiai atsakingas veiklas, ši informacija sunkiai prieinama visuomenei.

Diskutuotina problema – kodėl mažos ir vidutinės įmonės nekomunikuoja arba mažai komunikuoja apie vykdomą socialiai atsakingą veiklą?

Rekomendacijos ir išvalgos. Mažoms ir vidutinėms įmonėms rekomenduotina ne tik prisijungti prie socialiai atsakingų veiklų ar jas kurti, bet ir kalbėti apie vykdomas veiklas, taip didinant įmonės žinomumą. Informacijos dalijimasis su visuomene, potencialiais klientais inicijuotų ir kitus to paties sektoriaus verslo atstovus įsitraukti į jau įgyvendinamas veiklas bei skatintų kurti naujas iniciatyvas. Minėta komunikacija sąlygotų ir įmonės įvaizdžio bei reputacijos kūrimą, skatintų jaunas žmones plėsti akiratį ir atsakingai rinktis siūlomą paslaugą ar produktą.

GALIMYBĖS, IŠŠŪKIAI, PATIRTYS VERSLUMO RENGINIUOSE

Iveta Meškauskaitė¹, Danielė Naruševičiūtė²

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentės, Lietuva

El. p.: iveta.meskauskaite@stud.viko.lt¹; daniene.naruseviciute@stud.viko.lt²

Konsultavo Ramunė Rapkauskaitė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Reklamos ir komunikacijos katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: verslumo skatinimas, idėjų generavimas, kokybė, planavimas ir iššūkiai.

Tarptautinėje imitacinių bendrovių mugėje „Verslo jungtys – raktas į sėkmę“ vykdoma prekyba ir derybos tarp Lietuvos ir užsienio imitacinių bendrovių. Renginių metu siūlomi dalyvių sukurti verslo produktai ir paslaugos, lietuvių ir užsienio kalbomis kuriami katalogai, kuriuose pateikiama inovatyvių sprendimų. Tobulinamos renginyje dalyvaujančiųjų verslumo žinios ir gebėjimai, informacinių technologijų žinios (dalyvių grupei kuriant prisistatymo vaizdo įrašą), mokomasi priimti sprendimus vedant derybas ir operatyviai reaguoti į problemines situacijas.

Minėti renginiai yra puiki patirtis ir galimybė kurti ir plėtoti savo idėjas, teikti siūlymus, išgirsti atsiliepimus ir komentarus. Visa tai padeda suvokti, kas yra verslas ir su kokiais iššūkiais susiduriama realioje rinkoje.

Pranešimo tyrimo objektas – procesas, realybės sritis ir santykiai, akcentuoti verslo renginiuose. Remiamasi Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakulteto Turizmo studijų programos studentų patirtimi.

Tikslas – aptarti verslo renginiuose įgyjamas profesines žinias ir patirtį.

Uždaviniai:

- Įvertinti profesines žinias ir patirtį, įgytas dalyvaujant verslumo renginiuose.
- Apžvelgti verslumo renginiuose sprendžiamas problemas ir nustatyti iššūkius, su kuriais susiduriama dalyvaujant renginiuose.

Šiuo pranešimu taip pat siekiama paskatinti studentus dalyvauti būsimuose verslumo renginiuose.

Dalyvavimas verslumo renginiuose suteikia galimybę planuoti ir organizuoti komandinį darbą bei bendradarbiauti ne tik su komandos nariais, bet ir su verslo įmonėmis. Lietuvos aukštųjų mokyklų studentų verslumo renginys „Verslo tiltai“ ir tarptautinė imitacinių bendrovių mugė „Verslo jungtys – raktas į sėkmę“ – tai iššūkiai studijuojantiems atlikti įvairias užduotis, dirbant kartu su realiais verslo atstovais. Visa tai leidžia generuoti kūrybiškas idėjas. Be to, dalyvavimas renginiuose leidžia studentams geriau pažinti verslumo principus ir tobulėti kaip asmenybėms. Pavyzdžiui, tikslinių rinkų analizė realioje verslo įmonių aplinkoje leido išsiaiškinti poreikius, planuoti finansus ir biudžetą bei, parengus rinkodaros planą, išskirti galimas rizikas ir atlikti kokybės vertinimą. Renginio metu buvo pateiktas Molėtų miesto įveiklinimo ir žinomumo didinimo planas, kuris atitiko Molėtų rajono savivaldybės strateginės plėtros kryptis. Buvo siekiama, kad projektas prisidėtų prie naujų darbo vietų kūrimo, pritrauktų į Molėtų miestą daugiau turistų ir atitiktų darnios turizmo plėtros principus.

Dalyvavimas verslumo renginiuose padeda stiprinti gebėjimą dirbti komandoje, generuoti naujas, kiek neįprastas idėjas bei tinkamai ir įdomiai pristatyti siūlomo projekto planą.

LINIJINĖS LAIVYBOS JUNGUMO KURŠIŲ MARIŲ REGIONE PLĖTROS GALIMYBIŲ TYRIMAS

Austėja Miselytė

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, studentė, Lietuva

El. p.: a.miselyte@lajm.lt

Konsultavo dr. Klaidas Perminas

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, docentas, Lietuva

Reikšmingi žodžiai: linijinė laivyba, Kuršių marios, keleivinė laivyba.

Jūrų transportas yra bendrosios transporto sistemos dalis, tačiau viena iš populiariausių ir labiausiai paplitusių pasaulinėje rinkoje: apribojimai yra minimalūs, pagrindinė priemonė – jūriniai laivai, prie kurių taikosi uostai ir vandens kelių infrastruktūra. Linijinė laivyba yra reguliarius krovinių (dažniausiai konteneriuose) vežimas į uostus tam tikru geografiniu maršrutu.

Pranešime orientuojamasi į keleivinę laivybą, nes analizuojamas Kuršių marių regionas. Krovininiams laivams gyliai šiuose vandenyse yra per maži, tačiau keleiviams gabenti yra didelių ir iki galo neišnaudotų galimybių. Šios galimybės ir analizuojamos pristatomame tyrime.

Pastaraisiais metais Kuršių marių regionas sulaukia itin daug turistų dėmesio, tačiau dažniausiai įvairūs lankytini regiono objektai pasiekiami sausumos transportu. Istorškai susiklostęs pamario gyvenviečių tinklas ir ne tik gyvenviečių teritorijose esantys lankytini turistiniai objektai orientuoja plėsti vandens maršrutus ir taip ne tik skatinti vandens turizmo plėtrą regione, bet ir plėtoti vietinio jungumo – susisiekimo – infrastruktūrą. Pristatomu tyrimu siekta ištirti linijinės laivybos ir jos jungumo galimybes Kuršių mariose. Tyrimo objektas – linijinė laivyba lietuviškoje Kuršių marių dalyje.

Tyrimo tikslas – įvertinti linijinės keleivinės laivybos jungumo Kuršių marių regione plėtros galimybes.

Siekiant įgyvendinti tikslą, kelti šie tyrimo uždaviniai: aptarti Kuršių marių regiono gamtinę aplinką; nustatyti Kuršių marių regione esamus maršrutus; apžvelgti laivybos Kuršių mariose kliūtis; remiantis pasirinktais kriterijais, ištirti linijinės keleivinės laivybos plėtros galimybes.

Tyrimui atlikti naudoti kartografinis, hidrografinės analizės, lauko tyrimo, šaltinių ir mokslinės literatūros analizės metodai.

Remiantis tyrimo duomenimis, pateikiamos išvados dėl linijinės laivybos jungumo Kuršių marių regione plėtros galimybių. Tyrimo rezultatai parodė, kad Kuršių marių regionas itin vandeningas. Daug metų kintantis hidrologinis režimas teikia galimybes plėtoti vandens turizmą ir rekreaciją.

Išanalizavus Kuršių marių regioną, nustatyta, kad jame daug saugomų teritorijų, kurių įstatymai riboja įvairią veiklą ar pakitimus tose teritorijose.

Šiandien Kuršių marių regione yra penki valstybinės reikšmės vandens keliai ir šeši vietinės reikšmės vandens keliai. Šiais keliais kiekvieną dieną plaukiantys laivai susiduria su įvairiomis kliūtimis.

Išanalizavus pasirinktus galimus maršrutus ir nustačius apibrėžties kriterijus, daroma išvada, kad, įveiklinus pasirinktus maršrutus, išaugtų kultūrinių objektų lankymas, naudojimasis vandens transportu. Į Kuršių marių regioną pritraukus daugiau turistų, didėtų kuriama pridėtinė vertė šalies ekonomikoje.

STUDIJŲ, DARBO IR LAISVALAIKIO AKTUALIJOS ŠIUOLAIKINĖJE VISUOMENĖJE

Evelina Misevičiūtė¹; Jolita Pranckevičiūtė²

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentės, Lietuva

El. p.: evelina.miseviciute@stud.viko.lt¹; jolita.pranckeviciute@stud.viko.lt²

Konsultavo Danutė Maksimovičiūtė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Tarptautinio verslo katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: studijos, darbas, laisvalaikis, šiuolaikinė visuomenė.

Šiandien itin svarbu kalbėti apie studijų, darbo ir laisvalaikio derinimą, nes daugelis studentų ne tik mokosi, bet ir dirba, be to, dar bando atrasti laiko savo laisvalaikiui.

Pranešime siekiama atsakyti į šiuolaikinei visuomenei itin aktualų klausimą – kaip suderinti darbą, studijas ir laisvalaikį? Atsakymo į šį klausimą ieško daugelis studentų. Atsakymas svarbus tiek studijuojantiems paskutinių kursų studentams, tiek besiruošiantiems stoti į aukštąsias mokyklas.

Daugeliui studentų reikėtų susidėlioti prioritetus. Vienas iš prioritetų – tikslingas laiko planavimas. Nereikia guosti savęs, kad darbe išmokstama daugiau, ir praleidinėti paskaitas. Reikėtų pateikti darbdaviui savo paskaitų grafiką ir abiem pusėms kartu rasti kompromisą.

Galima manyti, kad studentai lengviau galėtų suderinti darbą ir studijas, jei būtų dirbama nuotoliniu būdu. Šiandieninis pasaulis pamažu pereina prie nuotolinio darbo ir galimai ši tendencija ateityje augs. Kokį darbą studentai galėtų dirbti nuotoliniu būdu? Gal jie galėtų būti žurnalistai, vertėjai, vadybininkai ar renginių organizatoriai?

Tyrimo objektas – studentai ir jų studijos, darbas ir laisvalaikis.

Tyrimo tikslas – įrodyti, kad studijos, darbas ir laisvalaikis gali būti suderinami.

Keliami šie tyrimo uždaviniai:

- Apžvelgti šiuolaikinės visuomenės sampratą.
- Aptarti studijų, darbo ir laisvalaikio suderinamumo svarbą.
- Nustatyti studijų, darbo ir laisvalaikio suderinamumo galimybes.

Pagrindiniai rezultatai:

1. Svarbu žinoti, kad studijas, darbą ir laisvalaikį galima suderinti. Dažnai studentai studijuodami dirba ir dar turi laiko laisvalaikiui. Vis dėlto nemažai studentų, pradėjusių dirbti, nepajėgia tęsti studijų (pavyzdžiui, neatsiskaito darbų, nelanko paskaitų, turi akademinių skolų). Priversti rinktis daugelis studentų pirmenybę teikia darbui, o ne studijoms. Todėl itin svarbu studentus informuoti, kaip planuoti savo laiką ir tikslingai derinti studijas, darbą ir laisvalaikį.

2. Būtina apsibrėžti šiuolaikinės visuomenės sampratą. Svarbu suvokti, kaip šiuolaikinė visuomenė yra susijusi su pranešime nagrinėjamu studijų, darbo ir laisvalaikio suderinamumu.

ORNITOLOGINIO TURIZMO SKATINIMAS UNESCO PASAULIO PAVELDO SĄRAŠO TERITORIJOSE: TEORINIS ASPEKTAS

Miglė Muzikevičiūtė

Kolpingo kolegija, studentė, Lietuva

El. p.: migla123@gmail.com

Konsultavo dr. Regina Navickienė

Kolpingo kolegija, docentė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: ornitologinis turizmas, UNESCO, pasaulinio paveldo teritorija.

Šiuolaikiniai žmonės vis dažniau pradeda keliauti savarankiškai. Pasaulinės pandemijos akivaizdoje ypač populiarį laisvalaikio praleidimo formą tapo gamtinis turizmas. Neretai kelionės tikslas nėra tik keliauti ir ilsėtis. Domėtis natūralia gamta ir atrasti jos grožį skatina ornitologinis turizmas. Ši turizmo rūšis ragina atkreipti dėmesį į supančią gamtą. Atrasti – svarbiausias ornitologinio turizmo tikslas.

Iš pradžių laikytas pramoga šiandien terminas „ornitologinis turizmas“ įgijo kitą reikšmę. Ornitologinio turizmo sektoriaus augimą lėmė daug veiksnių. Pirmiausia, tai didėjantis paukščių stebėtojų skaičius ir augantis susidomėjimas ornitologija kaip profesija. Tai „akimirkos, kurios verčia žmogų norėti prie to daugiau prisiliesti“ (Janeczko & Anderwald, 2011). Mariaus Karlono teigimu, ornitologinis turizmas nėra vien tik sočių žmonių pomėgis. Tai ne tik Lietuvoje, bet ir kitapus Atlanto sparčiai plintantis turizmo sektorius, kuris nėra itin brangus, tačiau verčia paukščių stebėtoją suprasti gamtos svarbą ir skatina ekologinį mąstymą.

Tyrimo objektas – ornitologinio turizmo skatinimo galimybės UNESCO pasaulio paveldo sąrašo teritorijose.

Tikslas – remiantis teorinėmis įžvalgomis, išanalizuoti ornitologinio turizmo skatinimo galimybes UNESCO pasaulio paveldo sąrašo teritorijose.

Keliami šie uždaviniai:

1. Apibrėžti ornitologinio turizmo sampratą teoriniu aspektu.
2. Aptarti ornitologiniam turizmui tinkamas UNESCO pasaulio paveldo sąrašo vietas.
3. Nustatyti ornitologinio turizmo plėtojimo UNESCO pasaulio paveldo sąrašo teritorijose galimybes.

Tyrimo metodas – sisteminama ir analizuojama mokslinė literatūra bei kiti informacijos šaltiniai.

Išanalizavus mokslinę literatūrą ir kitus informacijos šaltinius nagrinėjama tema, galima teigti, kad ornitologinis turizmas yra ne tik įdomi laisvalaikio leidimo forma, bet ir sparčiai populiarėjanti turizmo šaka. Nustatyta, kad Lietuvoje ornitologiniam turizmui plėtoti tinkamiausios UNESCO pasaulio paveldo sąrašo teritorijos yra Ventės ragas ir Žuvinto biosferos rezervatas.

JŪRININKŲ POREIKIO LIETUVOJE IR PASAULYJE ANALIZĖ

Viktorija Paulauskaitė¹; Agnė Vaičekauskaitė²; Justina Vyšniauskytė³

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, studentės, Lietuva

El. p.: vi.paulauskaite@lajm.lt¹; a.vaicekauskaite@lajm.lt²; j.vysniauskyte@lajm.lt³

Konsultavo Rima Mickienė

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: jūrininkai, jūra, laivynas.

Jūrų valstybės požymis yra ne tik nacionalinis laivynas, bet ir jūrininkai. Spartėjant rinkos globalizacijai ir modernėjant laivams, tiek tarptautiniu, tiek nacionaliniu lygiu auga aukštos kvalifikacijos jūrininkų poreikis. Aktualus tampa šalies gebėjimas tenkinti jūrininkų darbo rinkos poreikius, jūrininkų rengimas. Ši problema tirama įvairiais aspektais. Pavyzdžiui, analizuojamos Ukrainos jūrinių studijų inovacijos (Smirnov, 2021), Suomijos jūrininkų rengimo sistemos pertvarkymas (Kilpi, Solakivi & Kiis, 2021), Sakartvelo jūrininkų įdarbinimas (Sharabidze et al., 2021), jūrinių studijų patrauklumo didinimas Kinijoje (Wang & Shu, 2021), jūrininkų kaita Australijos jūrose (Caesar, Cahoon & Fei, 2020). Diskutuojama, ar tikrai trūksta jūrininkų (Tang, 2021).

Tyrimo objektas – mažėjantis jūrininkų skaičius.

Tikslas – įvertinti jūrininkų poreikį šalies ir tarptautiniame laivyne.

Tikslui pasiekti keliama šie uždaviniai:

- Apžvelgti jūrininkų darbo rinką.
- Aptarti esamą jūrininkų pasiūlą, paklausą ir jūrininkų rengimo Lietuvoje padėtį.

Tyrimo metodai: mokslinės literatūros analizė, statistinė analizė, lyginamasis metodas.

Analizuojant Baltijos ir tarptautinės jūrų tarybos duomenis, nustatytas vadovaujančių specialistų trūkumas 26 tūkst. laivų įgulų. Prognozuojama, kad iki 2026 m. specialistų trūks 90 tūkst. laivų įgulų. Mažėjimo tendencija būdinga ir Lietuvoje rengiamų jūrininkų pokyčiui – per pastaruosius penkerius metus parengtų jūrininkų skaičius sumažėjo 50 procentų.

TYRĖJO MOKSLINIŲ TAIKOMŲJŲ TYRIMŲ PROFILIO MODELIAVIMAS INSTITUCIJOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ LAUKO PAGRINDU

Laura Pociūtė

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, Laivybos ir logistikos informacijos sistemos studijų programos studentė, Lietuva

Konsultavo dr. Elena Valionienė

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, Mokslo ir studijų inovacijų skyriaus vedėja, Laivybos ir logistikos informacijos sistemos studijų programos vadovė, docentė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: MTEP, MAUT, siektinas organizacijos profilis.

Augant poreikiui užsiimti moksline veikla ir eksperimentine plėtra (toliau – MTEP), kyla klausimas, ar organizacijoje dirbantys mokslininkai tai daro tikslingai ir kaip tiksliai jie atitinka atstovaujamos organizacijos mokslinį tyrimų lauką. Problema sietina su vertinimo sistema, nes vienas tyrėjas gali atstovauti keletui probleminių tyrimo sričių ar keletui organizacijos padalinių. Atsiranda tam tikro neapibrėžtumo, nes tampa sunku įvardyti, ar konkretus mokslininkas visavertiškai atstovauja atitinkamam padaliniui ar organizacijai.

Siekiant išvengti minėtų nesusipratimų, svarbu įvertinti organizacijos siektiną profilį ir tiksliai įvertinti jai atstovaujančius mokslininkus. Šiam vertinimui atlikti galima pasitelkti ne vieną metodologiją. Pristatomame darbe pasitelkiama MAUT (angl. *Multi Attribute Utility Theory*) metodologija. MAUT pasirinkimą lemia tai, kad, taikant šią metodologiją, nesudėtinga įvertinti bet kurią sritį, jos rodiklius galima lyginti su kitais galimais rodikliais. Tai svarbu, siekiant tinkamai įvertinti organizacijos siektiną profilį ir jo pagrindu palyginti šiai organizacijai atstovaujančių mokslininkų veiklą.

Siekiant įgyvendinti kalbamąją idėją, pirmiausia išgryninamas siektinas organizacijos profilis. Kad būtų galima atlikti vertinimą, išskiriami specifiniai šio profilio kriterijai, nustatomi kriterijų svoriai pagal svarbą, nusakantys svarbiausias organizacijos ir MTEP sritis. Kitame etape pagal jau nustatytus kriterijus vertinami organizacijai atstovaujantys mokslininkai. Galiausiai šių mokslininkų veikla lyginama su organizacijos siektinu profiliu, kad būtų galima įvertinti, kiek kiekvienas mokslininkas atitinka organizacijos mokslinį tyrimų lauką.

Pagrindinė pristatomo tyrimo idėja – nustatyti, kaip būtų galima įvertinti mokslininko profilį ir jo sąsają su aukštosios mokyklos tyrimų kryptimi, esant dideliame kriterijų kiekiui.

Tyrimo objektas – tyrėjo mokslinių taikomųjų tyrimų profilis.

Tyrimo tikslas – modeliuoti tyrėjo mokslinių taikomųjų tyrimų profilį institucijos mokslinių tyrimų lauko pagrindu.

Tyrimo uždaviniai:

- Išskirti svertinius koeficientus pagal svarbą organizacijos siektinam profiliui nusakyti.
- Remiantis išskirtais svertiniais koeficientais, įvardyti siektiną organizacijos profilį.
- Atlikti mokslininkų darbų duomenų analizę ir vizualizuoti šių mokslininkų profilius, remiantis organizacijos svertiniais koeficientais.

Tyrimo metu taikomi duomenų analitikos ir statistinio modeliavimo metodai.

Tyrimo rezultatas – sudarytas teorinis daugiakriteris mokslininko profilis, leidžiantis įvertinti mokslininko tinkamumą pagal organizacijos mokslinių tyrimų lauką. Tinkamumas nusakomas pasitelkiant MAUT metodologijos vertinimą, kur vienetą reiškia, kad mokslininkas visiškai atitinka organizacijos mokslinių tyrimų lauką, o nulis reiškia, kad mokslininkas organizacijos mokslinių tyrimų lauko visiškai neatitinka.

ŽALIŲJŲ MOKESČIŲ POKYČIŲ VERTINIMAS LOGISTIKOS PASLAUGŲ PLĖTROS KONTEKSTE

Svajūnė Purkėnaitė¹; Dainius Toleikis²

Lietuvos aukštoji jūrėivystės mokykla, studentai, Lietuva

El. p.: s.purkenaite@lajm.lt¹; d.toleikis@lajm.lt²

Konsultavo dr. Elena Valionienė

Lietuvos aukštoji jūrėivystės mokykla, Mokslo ir studijų inovacijų skyriaus vedėja, Laivybos ir logistikos informacijos sistemos studijų programos vadovė, docentė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: logistikos paslaugos, žalieji mokesčiai

Globalios ekonomikos kontekste intensyvią plėtrą ir pokyčius patiriantis logistikos sektorius pelnytai gali būti vadinamas strategine ekonomine veikla nacionaliniu lygmeniu, nes sukuria papildomą pridėtinę vertę nacionalinei ekonomikai, stiprina šalies konkurencines pozicijas regione. Pastarojo šimtmečio pasaulinis ekonomikos augimas paskatino didžiulį prekių suvartojimą, globalizacija lėmė didelius prekių srautus visame pasaulyje, o pasaulinė pandemija įgalino dar intensyvesnę tiekimo logistikos paslaugų plėtrą. Minėti procesai neišvengiamai neigiamai paveikė aplinką, sukėlė didelių aplinkosaugos problemų, todėl vis dažniau moksliniuose tyrimuose pradedama plėtoti tvarios, draugiškos aplinkai, tausojančios logistikos idėja, paremta žaliųjų mokesčių subalansavimu nacionalinės ir (ar) regioninės ekonomikos kontekste.

Šiandien svarbiausias aplinkosaugos klausimas – pasaulinis atšilimas, kurį lemia išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Problemos mastas didžiulis, todėl nacionalinės vyriausybės, veiklos grupės ir aplinkosaugos organizacijos prašo imtis priemonių šiai grėsmei įveikti. Žaliosios logistikos koncepcijos svarba minima regioniniu, nacionaliniu ir globaliu lygmeniu, tačiau būtent verslo sektorius yra esminis pamatas ir branduolys, įgyvendinant šios naujos koncepcijos iniciatyvas ir principus (Čižiūnienė ir Matijošius, 2018). Žaliosios logistikos įgyvendinimas – tai įmonės gebėjimas vykdyti savo veiklą atsižvelgiant į ekonominius, socialinius ir aplinkosaugos veiksnius bei tokiu būdu didinti savo konkurencingumą. Nacionaliniu lygmeniu siekiama mažinti taršą, subalansuojant tam tikrus, su aplinkosauga susijusius mokesčius, arba vadinamuosius žaliuosius mokesčius. Minėta problema aktuali ir Lietuvoje.

Atsižvelgiant į problemos aktualumą, keliama pagrindinė pranešime pristatomo tyrimo idėja – išanalizuoti žaliųjų mokesčių pokyčius logistikos procesų kontekste, taikant duomenų analizės metodus, operuojant Lietuvos oficialiosios statistikos portalo duomenimis.

Tyrimo objektas – žaliųjų mokesčių ir logistikos dinamika.

Tyrimo tikslas – įvertinti žaliųjų mokesčių pokyčius ir nustatyti šių mokesčių įtaką logistikai.

Tyrimo uždaviniai:

- Ištirti žaliųjų mokesčių dinamiką.
- Išanalizuoti logistikos paslaugų sektoriaus plėtros tendencijas.
- Įvertinti žaliųjų mokesčių pokyčius Lietuvos logistikos procesų kontekste.

Tyrimo metodai: laiko eilučių analizė, lyginamoji analizė, vizualizavimas.

Tyrimo rezultatai sudaro prielaidas daryti išvadą, kad aplinkos apsaugos problemų sprendimas Lietuvoje perkeltas savivaldybėms. Vyriausybės lygmeniu skirtini finansiniai ištekliai aplinkosaugos projektams įgyvendinti santykinai nėra reikšmingi. Bendroji šių išlaidų dalis, palyginti su surenkamais aplinkosaugos mokesčiais, gana nedidelė.

Remiantis gautais tyrimo rezultatais, pranešime modeliuojama keletas scenarijų, kurių pagrindu būtų galima formuoti tvarios logistikos plėtros modelį nacionalinės aplinkos apsaugos politikos formavimo kontekste.

VILNIAUS KOLEGIJOS VERSLO VADYBOS FAKULTETO RYŠIŲ SU VISUOMENE STUDIJŲ PROGRAMOS STUDENTŲ DARBO IR STUDIJŲ SUDERINAMUMAS

Neringa Siniauskaitė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentė, Lietuva

El. p.: neringa.siniauskaite@stud.viko.lt

Konsultavo Rasa Kazlauskienė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Vadybos katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: studijos, darbas, derinimas, studentai, priežastys.

Pranešime aptariama šiandien itin aktuali tema – studijų ir darbo derinimas. Tyrimų Lietuvoje ir užsienyje nagrinėjama tema atlikta daug, nes visame pasaulyje nemažai studentų siekia derinti darbą su studijomis. Studentų pasiryžimą derinti šias dvi veiklas lemia keletas priežasčių, kai kurios iš jų gana lengvai numanomos, pavyzdžiui, sunku pragyventi, studijos nefinansuojamos valstybės, norima įgyti darbo patirties ar finansinę nepriklausomybę, būti savarankiškam.

Rengiant pranešimą, atliktas tyrimas, kurio tikslas – nustatyti Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakulteto Ryšių su visuomene studijų programos studentų studijų ir darbo suderinamumo galimybes.

Tiksliui pasiekti keliama šie uždaviniai:

- Išnagrinėti mokslinės literatūros šaltinius, apimančius studijų ir darbo derinimo tematiką.
- Parengti anketinę apklausą ir susisteminti gautus duomenis.
- Remiantis anketinės apklausos duomenimis, nustatyti studentų galimybes suderinti studijas ir darbą.
- Pateikti rekomendacijas, kaip tikslingai pasiekti studijų ir darbo suderinamumo.

Tyrimo objektas – Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakulteto Ryšių su visuomene studijų programos nuolatinių studijų studentų studijų ir darbo suderinamumo galimybės.

Diskutuotina problema – kaip suderinti studijas su darbu? Tyrimo metodai: mokslinės literatūros analizė ir anketinio tyrimo rezultatų analizė. Siekta išsiaiškinti, kiek valandų per savaitę dirba Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakulteto Ryšių su visuomene studijų programos studentai ir ar jų darbas susijęs su studijuojama programa. Kaip žinoma, neretai studentai dirba kavinėse baristais, parduotuvėse pardavėjais ar įsidarbina namų tvarkymo įmonėse.

Rezultatai. Remiantis tyrimo rezultatais, daromos išvados ir pateikiama rekomendacijų, kaip Vilniaus kolegija bei darbdaviai galėtų padėti studentams suderinti studijas ir darbą. Darbdaviai galėtų sudaryti lankstesnį darbo grafiką ir leisti nedirbti tomis dienomis, kai studentas laiko egzaminą. Kolegija galėtų leisti studentams studijuoti pagal individualųjį studijų planą ir taip atsakingai derinti studijas ir darbą. Siektina, kad studentai galėtų suderinti studijas su darbu ir nenukentėtų nė viena iš studento pasirinktų veiklų.

VERSLUMO, KŪRYBIŠKUMO IR DARNIOS VERSLO PLĖTROS INICIATYVOS: STARTUOLIŲ POPULIARUMO PASAULYJE PAVYZDYS

Albert Sudeiko¹; Rokas Valatka²

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto studentai, Lietuva
El. p.: albert.sudeiko@stud.viko.lt¹; rokas.valatka@stud.viko.lt²

Konsultavo Danutė Maksimovičiūtė

Vilniaus kolegija, Verslo vadybos fakulteto Tarptautinio verslo katedros lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: startuolis, verslas, verslininkai, verslo iniciatyva.

Šiandien šalyje aktyvią veiklą vykdo daugiau negu 500 jaunų, itin didelį augimo potencialą turinčių įmonių. Spartus augimo tempas nuteikia pozityviai, atsižvelgiant į tai, kad dar visai neseniai žodžio „startuolis“ nė neturėjome.

Pranešimas aktualus asmenims, norintiems plėtoti savo verslą. Startuolis – nauja, patraukli ir įdomi verslo forma. Didžiausias skirtumas tarp verslo startuolių ir tradicinio verslo – startuoliai sukurti greitai vystytis ir plėstis. Jie dažnai projektuojami parduoti didesnei rinkai, o tai tradiciniam verslui nėra būdinga. Turint gerą verslo idėją, reikia tik tikslinės rinkos, kurią būtų galima pasiekti, ir jai pasiūlyti bei parduoti paslaugą ar produktą. Minėtina ir tai, kad verslo startuoliai pradinį kapitalą gauna iš investuotojų – verslo angelų – arba iš rizikos kapitalo fondų, o tradicinio verslo pradinis kapitalas dažniausiai sietinas su paskola.

Niekas nėra tikras, ar verslas bus sėkmingai įgyvendintas. Visada yra tikimybė, kad verslo įkūrimo pradžia bus nesėkminga ir nepelninga. Startuoliai pasižymi nemenka rizika, tačiau jie turi itin didelį augimo potencialą, išsiskiria unikaliomis ir inovatyviomis verslo idėjomis.

Tyrimo objektas – jaunų žmonių, norinčių kurti savo verslą, iniciatyvos.

Tyrimo tikslas – išanalizuoti startuolių inovatyvumą bei populiarumą pasaulyje ir išskirti šios naujos verslo formos plėtros iniciatyvas.

Tyrimo uždaviniai:

- Remiantis startuolių populiarumo pasaulyje pavyzdžiais, pateikti teorines įžvalgas apie šią verslo formą.
- Išskirti pagrindinius aspektus, į kuriuos reikia atsižvelgti, kuriant startuolį.
- Atlikus apklausą, nustatyti jaunų žmonių požiūrį į startuolių verslą.

Pranešimu siekiama atkreipti jaunų žmonių dėmesį, kad verslumo yra išmokstama ir kad tai yra galimybė įgyvendinti savo svajones, kūrybiškai taikyti verslo plėtros galimybes.

Atliktas tyrimas, internetinės apklausos metu surinkta medžiaga gali būti vertintini kaip ateities verslo plėtros prognozės. Kaip teigia UAB „A. Miluko investicijos“ direktorius, „investuotojai kitais metais bus dar alkanesni: naujų fondų kuriama vis daugiau, o rinkoje jau esantys investuotojai dar turi daug nepanaudotų lėšų. Be to, neapibrėžtumų dėl epidemijos turėtų būti daug mažiau: vakcinos jau pristatomos į Europą ir kitas pasaulio vietas, o žmonės bei verslai jau prisitaikė prie kiek pakitusio gyvenimo. Tad ir toliau galime tikėtis rekordinių investicijų į startuolių ekosistemą.“

Rezultatai. Versle nesikartoja nė viena akimirka. Geriausia šiandienos praktika rytoj pasmerkta žlugti. Vertingiausi yra nauji, neišbandyti keliai. Taigi startuoliai versle yra svarbūs, nes parodo, jog verslas neturi būti ilgametis, tradicinis, kad būtų sėkmingas.

INTEGRACINIŲ GALIMYBIŲ Į ŠILKO KELIĄ VERTINIMAS KONSOLIDUOJANT ALTERNATYVIŲ KROVINIŲ SRAUTUS IŠ AZIJOS REGIONO

Artur Šešel

Lietuvos aukštoji jūrėivystės mokykla, Uosto ir laivybos valdymo studijų programos studentas, Lietuva
El. p.: a.sesel@lajm.lt

Konsultavo dr. Birutė Plačienė

Lietuvos aukštoji jūrėivystės mokykla, docentė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: Šilko kelias, logistinis jungiamumas, Azijos regionas, krovinių srautai.

Kinijos inicijuota XXI a. Šilko kelio (angl. *One Road, One Belt*) iniciatyva jungia įvairių šalių tarptautines transporto sistemas į visumą, skirtą kroviniams tarp Azijos ir Europos šalių gabenti. Analizuojant bendradarbiavimo su Kinija galimybes ir siekiant mažinti krovinių gabenimo srities priklausomumą, pastebima, kad Lietuvos geografinė padėtis ir išplėta infrastruktūra sudaro palankias galimybes integruotis į tarptautinius transporto koridorius, o egzistuojanti sausumos kelių ir geležinkelių bei jūrų transporto sistemos sąsaja sudaro palankias sąlygas organizuoti pervežimus ir prižiūrėti krovinius sudėtingose ir kompleksinėse logistinėse tiekimo grandinėse, kurių geografinis išsidėstymas apima Baltijos, Juodosios jūrų bei Kinijos geografinį segmentą ir integruojasi į Šilko kelio logistinę iniciatyvą, įskaitant tarpines šalis, tokias kaip Azerbaidžanas, Kazachstanas, Kirgizija, Uzbekistanas.

Tyrimo tikslas – įvertinti Lietuvos ir Azijos regiono šalių (Azerbaidžano, Kazachstano, Kirgizijos ir Uzbekistano) krovinių srautų logistinį jungiamumą šiuolaikinės transporto Šilko kelio iniciatyvos kontekste.

Tyrimo objektas – Lietuvos ir Azijos regiono šalių logistinės grandinės jungiamumas, išreikštas eksporto ir importo rodikliais.

Tyrimo uždaviniai:

- Aptarti šalies importo ir eksporto krovinių srautų logistinio jungiamumo sampratą Šilko kelio iniciatyvos kontekste.
- Išanalizavus mokslinės literatūros šaltinius, sudaryti tyrimo metodiką.
- Remiantis krovinių importo ir eksporto rodikliais, nustatyti jungiamuosius krovinių srautus tarp Lietuvos ir Azijos regiono šalių Šilko kelio iniciatyvos kontekste.

Tyrimo metodai: mokslinės literatūros analizė, imties grupavimo lygiais intervalais metodas, koreliacinės analizės metodas.

Tyrimo rezultatai parodė, kad, siekiant didinti jūrų transporto sektoriaus logistinio jungiamumo efektyvumą, svarbu užtikrinti sausumos transporto sistemomis judančių importuojamų, eksportuojamų ir tranzitinių krovinių pakankumą, mažinant logistikos neigiamą poveikį aplinkai. Viena iš galimybių tai pasiekti – Šilko kelio iniciatyvos įveiklinimas integruojant Azijos regiono šalių ir Lietuvos tarptautinės tarpusavio prekybos importo ir eksporto krovinių srautus. Nustatyta, kad alternatyvių krovinių srautų integracinių galimybių vertinimas gali būti atliekamas taikant imties grupavimo lygiais intervalais ir koreliacinės analizės metodus. Taikant šiuos metodus, galima atrinkti didžiausią įtaką turinčius importo ir eksporto krovinių srautus.

JAUNO VERSLO IŠŠŪKIAI IR GALIMYBĖS BANKINIAME SEKTORIJE

Danielė Švelnytė

Kauno technologijos universitetas, Ekonomikos ir verslo fakulteto studentė, Lietuva

El. p.: daniela.svelnyte@ktu.edu

Konsultavo Jurgita Stankevičienė

Kauno technologijos universitetas, Ekonomikos ir verslo fakulteto lektorė, Lietuva

Reikšmingi žodžiai: jaunas verslas, komercinis bankas, iššūkis, galimybė.

Spartus ambicingų startuolių ir ryžtingų vieneragių skaičiaus augimas verslo sektoriuje neretai tampa paskata jauno verslo plėtrai. Jaunas verslas yra neatsiejama valstybės ekonomikos augimo dalis, ne tik suteikianti rinkai būtino konkurencingumo, bet ir formuojanti naują požiūrį skirtingose pramonės šalyse. Nepaisant to, bėgant metams daugelyje Europos Sąjungos valstybių žlungančių jaunų verslų tendencingai daugėja. Didžioji dalis jaunų verslų žlunga jau po penkerių gyvavimo metų. Veikdamas dinamiškoje aplinkoje, jaunas verslas plėsdamasis neretai susiduria su įvairiais iššūkiais, lemiančiais jo žlugimą.

Jauno verslo augimo procesui itin svarbios finansinės institucijos, ypač komerciniai bankai. Nepriklausomai nuo verslo šakos, kiekvieno verslo veikla XXI a. neatsiejamai susijusi su banko paslaugomis. Komercinių bankų teikiamos naudos gali ne tik padėti jaunam verslui patekti į rinką, bet ir užtikrinti sklandžią šio verslo raidą. Pranešime nagrinėjamos dviejų komercinių bankų, sudarančių didžiausią dalį bankų sektoriaus turto Lietuvoje, teikiamos naudos jaunam verslui.

Tyrimo objektas – AB „Swedbank“ ir AB „SEB bankas“ teikiamos naudos jaunam verslui.

Tyrimo tikslas – įvertinti ir palyginti jauno verslo galimybes ir iššūkius Lietuvos bankiniame sektoriuje.

Tyrimo uždaviniai:

- Apžvelgti mokslinę literatūrą nagrinėjama tema ir, remiantis atrinktais šaltiniais, įvertinti nagrinėjamos temos aktualumą.
- Apibrėžti jauno verslo sampratą, aptarti šio verslo ypatumus.
- Išanalizuoti ir palyginti dviejų komercinių bankų – AB „Swedbank“ ir AB „SEB bankas“ – teikiamas naudas jauno verslo plėtrai.

Tyrimo metodai: mokslinės literatūros analizė, komercinių bankų siūlomų naudų jaunam verslui analizė.

Susisteminus gautus duomenis ir atlikus lyginamąją bankų paslaugų analizę, nustatyta, kad tiek AB „Swedbank“, tiek AB „SEB bankas“ teikiamos naudos jauno verslo pradžiai yra giminingos. AB „Swedbank“ labiau orientuojasi į kasdinių paslaugų, specialiąsias sąlygas, o AB „SEB bankas“ užtikrina aukštos kokybės iniciatyvos funkcionalumą ir prieinamumą jaunam verslui. Abiejų komercinių bankų teikiamos naudos apima inovatyvius apskaitos sprendimus, tikslingai pritaikytus jaunam verslui.

MIKROKLIMATO FORMAVIMAS ALYTAUS MIESTO TEATRE

Erika Ulerytė

Vilniaus kolegija, Menų ir kūrybinių technologijų fakulteto studentė, Lietuva

El. p.: erika.uleryte@stud.viko.lt

Konsultavo Nomeda Sindaravičienė

Vilniaus kolegija, Menų ir kūrybinių technologijų fakulteto lektorė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: mikroklimatas, teatras, organizacija, darbuotojai.

XXI a. vis daugiau dėmesio sulaukia organizacijos, kuriose kalbama apie vyraujančią mikroklimatą. Kintant darbo sąlygoms, organizacijos mikroklimatas tampa vis aktualesnis, o klausimai, susiję su mikroklimatu, keliami vis dažniau. Nesvarbu, ar vyrauja teigiamas, ar neigiamas mikroklimatas, jis vis tiek daro įtaką darbuotojams.

Nuolatinis teigiamo mikroklimato palaikymas organizacijoje ir jo puoselėjimas leidžia išvengti dažnos darbuotojų rotacijos, kylančių konfliktų tarp komandos narių, didina darbuotojų motyvaciją, įsitraukimą, produktyvumą, norą dirbti komandoje ir lojalumą organizacijai. „Akcentuojant humanistinį požiūrį traktuojama, jog palankaus organizacijos klimato nauda pasireiškia pagerėjusiais tarpusavio santykiais, gilesniu saugumo-apibrėžtumo pojūčiu, didesniu atvirumu ir tolerantiškumu <...>, įtakojančiais darbo kokybę bei veiklos rezultatus“ (Kavaliauskienė, 2013, p. 56).

Organizacijose, kuriose vyrauja neigiamas mikroklimatas, susiduriama su dažna darbuotojų kaita, dėl šios kaitos patiriama tiesioginių ir netiesioginių išlaidų, taip pat naudojamos ne mažiau svarbios laiko sąnaudos, skiriamos darbuotojų atrankoms ir apmokymams vykdyti (Žiogelytė ir Kšivickaitė, 2014, p. 142). Taigi organizacijų vadovai, siekdami sumažinti patiriamas sąnaudas, sukeliamas dažnos darbuotojų rotacijos, skiria daug dėmesio teigiamai darbuotojų psichologinei būklei palaikyti.

Pagrindinis asmuo, formuojantis atitinkamą mikroklimatą organizacijoje, yra organizacijos vadovas. Kiekvienas vadovas savo organizacijoje kuria tam tikrus elgesio standartus, darbuotojų tarpasmeninius santykius su kolegomis, nustato organizacijos vertybes, stengiasi užkirsti kelią reiškiniams, galintiems neigiamai paveikti organizacijos darbuotojus ar net veiklos rezultatus (Morkevičiūtė ir kt., 2019, p. 2). A. Maslow teigimu, darbdaviai turėtų sukurti tokias fizines ir psichologines darbo sąlygas, kurios padidintų darbuotojų pasitenkinimą darbu ir kolegomis, nes tai tiesiogiai susiję ir su atliekamų paslaugų kokybe (Kavaliauskienė, 2013, p. 58). O. Pavlova (2020, p. 112) teigia, kad „darbuotojų įsipareigojimo laipsnis bei jų gerovė darbo vietoje laikomi siekiamybe“.

Analizuoti aptartą reiškinį teoriškai ir praktiškai svarbu siekiant išsiaiškinti, kokie veiksniai lemia teigiamą ir neigiamą mikroklimatą, kiek galima praktiškai pritaikyti mokslininkų aprašytas teorijas, kad nustatytume, kurios priemonės tinka visoms organizacijoms.

Tyrimo objektas – Alytaus miesto teatras.

Tyrimo tikslas – nustatyti, kaip formuojamas mikroklimatas Alytaus miesto teatre.

Tyrimo uždaviniai:

- Remiantis teorine literatūra, parengti mikroklimato formavimo tyrimo ekspertinį interviu ir anketinės apklausos klausimus.
- Atlikti interviu su ekspertais, siekiant atskleisti jų požiūrį į priemones, naudojamas formuojant mikroklimatą.
- Atlikti darbuotojų anketinę apklausą, siekiant išsiaiškinti jų požiūrį į organizacijos mikroklimatą.

Tyrimo metodai: pusiau struktūruotas ekspertinis interviu, anketinė apklausa.

Rezultatai. Remiantis pusiau struktūruoto interviu su ekspertais ir anketinės darbuotojų apklausos duomenimis, galima daryti išvadą, kad Alytaus miesto teatre už esminius mikroklimato formavimo ir puoselėjimo principus atsakingas vadovas, o prie tolesnio mikroklimato formavimo, dalyvaudamas bendruose organizacijos susirinkimuose, pagarbiai elgdamasis ir laikydamasis nustatytų vidaus taisyklių,

gali ir turi prisidėti kiekvienas organizacijoje dirbantis asmuo. Mikroklimate formavimo pagrindu Alytaus miesto teatre laikoma bendravimo kultūra, skatinanti darbuotojų atvirumą, pagarbų požiūrį į kolegą ir bendravimą su juo, pagiriant už atliktus darbus ar padėkojant. Veiksniu, darančiu neigiamą įtaką mikro klimatui, galima laikyti nekokybišką komunikaciją. Kai vadovo ir darbuotojo komunikacija nėra aiški, darbuotojai gali nepateisinti vadovo išsikeltų, tačiau iki galo tinkamai neiškomunikuotų lūkesčių.

JŪRŲ TRANSPORTO SEKTORIAUS SPECIALISTUS RENGIANČIŲ ORGANIZACIJŲ INTERNETO SVETAINĖS LANKYTOJO PORTRETO FORMAVIMAS

Nikita Valterytė

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, studentė, Lietuva

El. p.: n.valteryte@gmail.com

Konsultavo dr. Elena Valionienė

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, Mokslo ir studijų inovacijų skyriaus vedėja, Laivybos ir logistikos informacijos sistemos studijų programos vadovė, docentė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: jūrų transporto sektorius, interneto svetainės lankytojo portretas.

Nežinant klientų lūkesčių ir jų skaitmeninės veiklos specifikos, net ir tobulas rinkodaroje naudojamas semantinis tinklas, vėliau evoliucionavęs į žinių grafus ar posistemes, veikiančias naudojant dirbtinį intelektą, nebus efektyvus, todėl, siekiant spręsti šią problemą, reikalingas išsamus potencialios klientų skaitmeninės elgsenos tyrimas. Taigi, taikant ankstesnio tyrimo metu gautus rezultatus, suformuota Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos (LAJM) skaitmeninio identiteto ontologijų sistema, paremta interneto svetainės lankomumo stebėsenos rodikliais, organinės paieškos raktažodžių stebėsenos duomenimis ir naujų klientų apklausos rezultatais.

Tyrimo tikslas – suformuoti tipinio kliento portretą, kuriuo remiantis būtų galima nustatyti, ar kuriamas skaitmeninis identitetas atitinka tipinio kliento lūkesčius ir kokiais būdais galima tobulinti rinkodaros strategiją ir jos veiksmingumą.

Siekiant užsibrėžto tikslo suformuluoti šie tyrimo uždaviniai:

- Apibrėžti esminius potencialaus kliento – interneto svetainės lankytojo – portreto formavimo principus.
- Išanalizuoti interneto svetainės lankomumo rodiklius, organinės paieškos raktažodžius ir jų pokyčių dinamiką pastarųjų dvejų metų laikotarpiu.
- Pasitelkus klientų apklausos duomenis, nustatyti anksčiau taikytų rinkodaros priemonių veiksmingumą.
- Įvertinti taikytų priemonių veiksmingumą, gautus rezultatus pagrindžiant sąsaja tarp potencialaus kliento portreto ir LAJM savipozicionavimo, formuojamo remiantis ontologijų sistemos skaitmeniniu identitetu.

Tyrimas atliktas taikant analitinį teorinio modeliavimo metodą, duomenų analizės ir turinio analizės metodus. Tyrimo rezultatams pavaizduoti ir pristatyti taikyti logografiniai duomenų vaizdavimo metodai, išvestinė duomenų vizualizavimo technika. Tyrimui atlikti buvo naudojami *Google Analytics*, *Google Search Console* kaupiami LAJM interneto svetainės lankomumo duomenys, klientų apklausos duomenys. Naudota kita LAJM turima techninė ir programinė tyrimui reikalinga įranga bei informaciniai ištekliai, bibliotekos abonementas, prenumeruojamos mokslinės duomenų bazės.

Tyrimo rezultatai:

1. Nustatyta, kad skaitmeninės rinkodaros efektyvumas gali būti vertinamas organizacijos skaitmeninio žinomumo indeksu.
2. Išanalizavus interneto svetainės lankomumo rodiklius, organinės paieškos raktažodžius ir jų pokyčių dinamiką pastarųjų dvejų metų laikotarpiu, konstatuotina, kad raktažodžių struktūra per dvejus metus nepakito.
3. Galima teigti, kad reklaminių kampanijų poveikis gali būti vertintinas teigiamai. 2021 m. informacinis susidomėjimas LAJM produktais išaugo aktyviuoju reklaminiu laikotarpiu.
4. Įvertinus LAJM taikytų priemonių veiksmingumą, nustatyta, kad kliento pomėgiai statistiškai reikšmingai susiję su paieškos raktažodžių ontologijų sistema. Tikėtiniausias potencialus LAJM interneto svetainės lankytojas – tai 25–34 m. vartotojas, lietuvis, nuolat aplankantis tinklalapį, prie tinklalapio dažniausiai prisijungiantis mobiliojo ryšio telefonu.

JAUNIMO SVEIKOS GYVENSENOS YPATUMAI, SIEKiant SĖKMINGOS KARJEROS

Linus Veršekis

Lietuvos verslo kolegija, Išmaniosios vadybos studijų programos studentas, Lietuva

El. p. freeacc4100@gmail.com

Konsultavo dr. Izolda Skruibytė

Lietuvos verslo kolegija, Ekonomikos katedros vedėja, docentė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: jaunimas, sveika gyvensena, karjera.

Sveiką gyvenseną sudaro įvairių įpročių ir papročių visuma, kuri per visą žmogaus gyvenimą yra veikiamą, keičiamą ir skatinamą įvairių veiksnių. Sveika gyvensena apsaugo ir mažina tikimybę susirgti sunkia, nepagydoma liga ar anksti mirti. Kai sveikatos būklė susilpnėja, žmogus dažnai nebegali dirbti, galvoti apie naujų idėjų įgyvendinimą. Jis mąsto tik apie sveikatos stiprinimą. Noras kuo greičiau atstatyti organizmą, žmogui kainuoja daug finansinių ir moralinių pastangų.

Daugelis sveikatos sutrikimų ir ligų yra susiję su netinkama gyvensena. Šiuolaikinė medicina pripažįsta, kad stresas – vienas iš svarbiausių fiziologinių veiksnių, sukeliančių ligą. Technologijų pažanga išsivysčiusiose šalyse mažina fizinį darbą, mechanizuoja buitį, didindama aplinkos taršą, todėl sveikas gyvenimo būdas yra ypač svarbus mažinant ar visiškai eliminuojant neigiamą modernėjančios kasdienės aplinkos įtaką sveikatai. Tinkama mityba suteikia daugiau energijos, mažiau jaučiamės pavargę, fizinis aktyvumas gerina nuotaiką, mažina stresą ir didina ištvermę, o gera savijauta labai svarbi, norint siekti sėkmingos karjeros.

Darbo objektas – jaunimo sveika gyvensena.

Tyrimo tikslas – išanalizavus jaunimo sveikos gyvensenos ypatumus, nustatyti sveikos gyvensenos įtaką siekiant sėkmingos karjeros.

Tyrimo uždaviniai:

- Išanalizuoti jaunimo sveikos gyvensenos ypatumus teoriniu aspektu.
- Išsiaiškinti jaunimo požiūrį į sveiką gyvenseną.
- Apibrėžti sveikos gyvensenos įtaką siekiant sėkmingos karjeros.

Tyrimo metodai: mokslinės literatūros analizė, sisteminimas ir apibendrinimas.

2020 m. Lietuvoje atlikto tyrimo, kuriame dalyvavo studentai, rezultatai rodo, kad net du trečdaliai respondentų yra keitę gyvenimo būdą. Du penktadaliai respondentų gyvenimo būdą keitė įstoję į universitetą, o beveik pusė apklaustųjų tai darė pajutę sveikatos pablogėjimą. Renkantis gyvenseną, reikšmingos įtakos turi draugai. Šiandieniniame gyvenime vienas svarbiausių sveikatos rizikos veiksnių – nepakankamas fizinis judėjimas (pirmąją vietą pagal dažnumą užima netinkama mityba).

Sveikata – didžiausia vertybė, tačiau, būdamas sveikas, žmogus dažniausiai ją pamiršta. Rūpintis pradeda tik pasireiškus tam tikriems sveikatos sutrikimams. Minėtina, kad jaunų žmonių vertybes formuoja suaugusieji, todėl labai svarbu tinkami šeimos įpročiai ir švietimo kokybė.

JŪRŲ TRANSPORTO SEKTORIAUS SKAITMENINIO PASIRENGIMO VERTINIMO TEORINIS MODELIS

Liutauras Vyšniauskas

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, Laivybos ir logistikos informacijų sistemų studijų programos studentas, Lietuva

El. p.: l.vysniauskas@lajm.lt

Konsultavo dr. Lina Dreičienė

Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla, docentė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: skaitmenizacija, jūrų transporto sektorius, skaitmeninis pasirengimas, pramonė 4.0.

Vykstant ketvirtajai pramonės revoliucijai, įmonės kuo sparčiau stengiasi vykdyti skaitmeninę transformaciją – skaitmenizuoti turimus duomenis ir automatizuoti verslo procesus. Tam, kad persikėlimas į išmaniosios darbo vietos aplinką būtų sėkmingas, svarbu žinoti, ar įmonė pasirengusi priimti skaitmenines technologijas, t. y. reikia įvertinti jos skaitmeninį pasirengimą (toliau – SP).

Jūrų transportu pasaulyje pergabenama 90 proc. krovinijų. Pasaulio bankas tvirtina, kad tikslesnis ir platesnis skaitmeninių technologijų panaudojimas šiame sektoriuje smarkiai padidintų efektyvumą, užtikrintų tiekimo linijų saugumą bei atsparumą ir sumažintų taršos kiekį. Sektoriaus skaitmenizacija taip pat atvertų kelią įvairioms inovacijoms, tokioms kaip autonominiai laivai. Jūrų transporto sektoriaus skaitmenizacijos poveikis pasaulio ekonomikai akivaizdus, tačiau, nesant tikslaus SP vertinimo, procesų automatizacija ir duomenų skaitmenizacija kainuotų daug laiko ir finansų. Siekiant tiksliai įvertinti jūrų transporto sektoriaus įmonės skaitmeninį pasirengimą, svarbu turėti aiškų modelį, kuriame būtų išryškinti svarbiausi rodikliai, rodantys bendrovės SP.

Tyrimo objektas – jūrų transporto sektoriaus skaitmeninis pasirengimas.

Tyrimo tikslas – sudaryti jūrų transporto sektoriaus skaitmeninio pasirengimo indekso modelį.

Tyrimo uždaviniai:

- Aptarti skaitmeninio pasirengimo sampratą jūrų transporto sektoriaus kontekste.
- Išskirti jūrų transporto sektoriaus skaitmeninį pasirengimą nusakančius rodiklius.
- Sudaryti skaitmeninio pasirengimo indekso skaičiavimo algoritmą.

Tyrimo metodai: ekspertų interviu, algoritmų sudarymas.

Pranešime išryškinama skaitmeninio pasirengimo sąvokos reikšmė jūrų transporto sektoriaus kontekste. Remiantis J. Deckerio ir J. Blaschczoko metodologija, kurioje pirmą kartą aprašytas SP vertinimas logistikos paslaugų tiekimo sferoje, apibrėžiami baziniai rodikliai, rodantys bendrovės SP, o ekspertų apklausoje išryškinami jūrų transporto sektoriui svarbiausi rodikliai, kurių plėtojimas lemia sklandų naujų technologijų įtraukimą į verslo procesus. Remiantis ekspertų nuomone, visiems rodikliams priskirti svoriai, rodantys šių rodiklių svarbą bendrajame SP vertinime.

Siekiant sujungti kiekybinius ir kokybinius rodiklius, sudarytas skaitmeninio pasirengimo indekso skaičiavimo algoritmas, kurio galutinis produktas yra procentinė vertė, rodanti vertinamos jūrų transporto sektoriaus įmonės skaitmeninio pasirengimo balą. Pranešime pateikiamos indekso reikšmės interpretacijos, įprasminančios gautą rezultatą.

PREVENCINIŲ APLINKOSAUGOS PRIEMONIŲ TAIKYMAS AB „ACHEMA“ VEIKLOJE

Julija Želvytė

Lietuvos verslo kolegija, Pardavimų ir logistikos studijų programos studentė, Lietuva
El. p. juliazelvyte@gmail.com

Konsultavo dr. Izolda Skruibytė

Lietuvos verslo kolegija, Ekonomikos katedros vedėja, docentė, Lietuva

Reikšminiai žodžiai: įmonių socialinė atsakomybė, darni plėtra, prevencinės priemonės, aplinkosauga.

Pastaraisiais dešimtmečiais visame pasaulyje didėja piliečių ir įmonių sąmoningumas aplinkos apsaugos klausimais. Aplinkos tarša tiek mūsų šalyje, tiek apskritai pasaulyje yra didelė, todėl niekam nekylo abejonų, kad būtina išsaugoti švarią ir saugią aplinką. Šiam tikslui pasiekti pradėti taikyti įvairūs šiuolaikinio aplinkos valdymo metodai ir aplinkosaugos priemonės. Aplinkos valdymas tiesiogiai susijęs su klimato kaitos valdymu ir darniąja plėtra, todėl aktualių prevencinių priemonių taikymas yra labai svarbus šiuolaikiniame nuolat kintančiame pasaulyje.

Tyrimo tikslas – prevencinių aplinkosaugos priemonių taikymas AB „Achema“ veikloje.

Tyrimo uždaviniai:

- Apibrėžti aktualiausias aplinkosaugos priemones ir jų taikymo galimybes chemijos pramonės įmonėse.
- Išanalizuoti, kokias aplinkosaugos priemones savo veikloje įgyvendina AB „Achema“.
- Nustatyti aplinkosaugos priemonių įgyvendinimo AB „Achema“ privalumus ir trūkumus.

Tyrimo metodai: mokslinės literatūros ir kitų informacijos šaltinių analizė.

Chemijos pramonės atstovė AB „Achema“, gaminanti azotines trąšas, suvokia savo atsakomybę siekiant išsaugoti švarią aplinką ir jau daugelį metų taiko įvairias prevencines priemones, užkertančias kelią aplinkos taršai. Kasmet patvirtinama ir vykdoma aplinkos apsaugos vadybos programa, kurioje numatomos aplinkosaugos priemonės, skirtos aplinkai daromam poveikiui mažinti, skiriama lėšų šioms priemonėms įgyvendinti.

Didžiausia šalyje trąšų gamintoja AB „Achema“ investuoja į poveikio aplinkai mažinimą. Įrengus modernų katalizatorių, azoto suboksidų sklaida viename iš gamyklos agregatų sumažės perpus. Poveikio aplinkai mažinimas ir efektyvus žaliavų naudojimas – įmonės prioritetas.

AB „Achema“ nuolat investuoja į aplinkos poveikio mažinimo ir efektyvaus žaliavų panaudojimo projektus. Šiems projektams įgyvendinti naudojamos įmonės ir ES struktūrinių fondų lėšos.

AB „Achema“ aktyviai dalyvauja edukaciniame projekte „Būk atsakingas – saugok Baltijos jūrą“. Įgyvendinant šį projektą, Lietuvos ūkininkai mokomi patikimai ir atsakingai naudoti trąšas, jie supažindinami su Baltijos jūros apsaugos problemomis, kitais aktualiais klausimais, kuriuos naudinga žinoti užtikrinant tvarumą.

Bendrovės aplinkosaugos specialistai organizuoja nuolatinius susitikimus su seniūnijomis ir bendruomene, susitikimų metu pateikia įvairius aplinkosaugos stebėsenos duomenis.

SPORTS POSITIVE IMPACT ON YOUTH PHYSICAL AND MENTAL WELLBEING

Kamilė Alimaite

Vilnius University of Applied Sciences, Student at the Faculty of Business Management, Lithuania
E. mail: kamile.alimaite@stud.viko.lt

Consulted by Flavius Streianu

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer of Business Innovation Department at the Faculty of Business Management, Lithuania

Keywords: sports, physical health, mental health, exercise, youth.

Getting regular exercise is crucial for good physical and mental health. These days more and more people use exercise as a way to spend time, get fit or just to get healthier overall.

Research object. Sport in relation to youth mental and physical wellbeing explores the positive impact on youth's mental and physical wellbeing and its relevancy nowadays.

Research goal is to explore some of the many benefits that sports have on youth's mental and physical health in relation to physical exercise which is sometimes viewed as something hard and not enjoyable, although it can help the individual mentally and physically in many ways.

Research objectives consist of gathering theoretical background on the science of sports, understanding and presenting specific terminology in relation to youth sport and health, presenting the "runners high" case of euphoria after time spent exercising, conducting research and highlighting the advantages and disadvantages of mindset and the culture for practicing sports, recommending short-term solutions to encourage youth to practice sport and also proposing long-term ideas to contribute to less stress and better mental health in later adolescence years.

Qualitative research is used by reviewing scientific articles on sports and analyzing specific methodologies concerning health and wellbeing improvement in youth.

Research findings show generally the benefits of regular exercise which contribute to short and long-term physical and mental improvements – that makes physical activity diversely broad in being valuable for youth. Specific findings address medical science which confirms that physical benefits strengthen the immune system and support better blood circulation because of a stronger muscle - the heart, while mental wellbeing is improved in terms of boosting leadership, discipline, respect, and patience - all the factors take part in the development of the individual.

MUSIC FOR THE MIND

Alfred Andruskevič¹; Laima Lazdauskaitė²

Vilnius University of Applied Sciences, Students at the Faculty of Business Management, Lithuania

E. mail: alfred.andruskevic@stud.viko.lt¹; laima.lazdauskaite@stud.viko.lt²

Consulted by Aušra Turčinskaitė-Balčiūnienė

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer of Business Innovation Department and Vice-Dean at the Faculty of Business Management, Lithuania

Keywords: music, mind, therapy, disease, ailment.

Although a lot of people think music does not affect us, there are many ways it can make an impact on us by changing our moods and helping with our life. The interconnection between music and the physical and mental health of human beings is very significant. Music does have positive effects on our mind. It has the power of healing certain ailments. Music has a calming effect on the mind. It is known to speed the recovery of health disorders. It helps fight anxiety and has a soothing effect on the brain.

Research object is healing music abilities.

Research goal is to analyse healing music properties by analysing different types of illnesses, diseases, and ailments.

Research objectives are to explain how music can impact our minds, how it can heal different disorders, what music genre is best suitable for what illness, what respondents of different age groups know about healing music capabilities.

In this presentation, a **quantitative research method** was used. Different respondents of different age groups were asked to share their knowledge about healing music abilities, and what music is for them.

Research findings were that music understanding networks of the brain are much more complex compared to speech networks, music therapies can help rewire the brain in dementias, depression, and mental diseases and music intonation therapy can be used for speech recovery after stroke.

LITHUANIA'S START-UP ECOSYSTEM: KNOWLEDGE OF THE YOUTH AND EXPERIENCE OF THE FOUNDER

Simona Bagužytė¹; Valentinas Kovalevskis²

Vilnius University of Applied Sciences, Students at the Faculty of Electronics and Informatics, Lithuania
E. mail: simona.baguzyte@stud.viko.lt¹; valentinas.kovalevskis@stud.viko.lt²

Consulted by Jūratė Helsvig

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer of Foreign Languages Centre teaching at the Faculty of Electronics and Informatics, Lithuania

Keywords: start-ups, Lithuania, ecosystem, youth, knowledge.

More and more young people are interested in starting their businesses, have great insights and ideas on how to improve the world. **Research goal** is to investigate Lithuania's youth knowledge level about the start-up ecosystem in Lithuania as well as to explore how ideas for new start-ups are born.

Research methods: data obtained through the survey and an interview that exposes experiences and difficulties faced by the developer of one of the most successful start-ups in Lithuania. The study was conducted using an anonymous survey and a standardized interview. The questionnaire was distributed among the students of the Faculty of Electronics and Informatics of Vilnius University of Applied Sciences via survey site www.apklausa.lt. 48 participants participated in the survey.

Research findings show that the majority of students have a credible understanding of start-ups, they are interested in Lithuania's start-up ecosystem, and are motivated to increase their knowledge via personal investigation. The interview, which was conducted with Eimantas Sabaliauskas, the co-founder of Tesonet (a company that develops cyber security solutions) revealed that new entrepreneurs should not stop their start-up development if early investors reject their idea. According to the co-founder, personal experience in leading positions, a well-rounded team, and adaptation to changing situations are the most important factors for reaching a start-up's success.

SOCIAL ENGINEERING METHODS AND PROTECTION AGAINST THEIR ATTACKS

Agnė Budrikaitė¹; Nora Kelpšaitė²

Lithuania Business University of Applied Sciences, Students at the Department of Technology, Lithuania^{1;2}
a.s.budrikaite@gmail.com¹; nora.alionis@gmail.com²

Consulted by dr. Simona Grigaliūnienė

Lithuania Business University of Applied Sciences, Associate Professor, Head at the Department of Technology, Lithuania

Keywords: social engineering, cybercrime, methods, prevention.

Social engineering is the art of manipulating individuals so that they disclose confidential details or perform an action. Nowadays, social engineering is used for so many different purposes in various people such as a lawyer and a psychologist, a government employee, salespeople, recruiter/the human resource (HR) department, a penetration tester, a hacker, spies, a scammer, identity thief. There is much research done on social engineering topics, however with cyberattack numbers spiking every day – this is clearly not talked about and educated enough. We still are not able to protect ourselves against cyber security breaches and cyberattacks.

Research object is social engineering.

Research goal is to find out the social engineering methods and protection against their attacks.

Research objectives are to analyze the concept of social engineering, recognize the motives of cyber threat actors, identify the most popular methods of social engineering, point out the most effective prevention against social engineering attacks.

Research methods: analysis of scientific literature, highlighting the most relevant facts, generalization.

Research findings. The analysis shows that hackers are more inclined to use human vulnerabilities in an attempt to gain access to organizational systems than to focus on the lapses in a system's hardware or software. That is why it is so important to work with human impulses, psychological predispositions and vulnerability and try to influence them through education. The authors of the article recommend that various organizations provide training for employees on the concept of social engineering attacks and public education on the subject.

THE IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON STUDENTS' LIFESTYLE

Lukas Bukėnas

Vilnius University of Applied Sciences, Student at the Faculty of Business Management, Lithuania

E. mail: lukas.bukenas@stud.viko.lt

Consulted by Danutė Belazarienė

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer of Foreign Languages Centre teaching at the Faculty of Business Management, Lithuania

Key words: Covid-19, students' lifestyle, impact, pandemic, anxiety.

The impact of the Covid-19 pandemic on students' lifestyles is one of the most relevant topics today. Pandemic forces students to study remotely, change their daily activities, protect themselves and their relatives. The first known case was identified in China. The disease has since spread worldwide, leading to a current pandemic. Many countries are facing this problem and are looking for ways to make life easier for students.

Research object is 19-30-year-old students' life and activities during the pandemic.

Research goal is to investigate the impact of the Covid-19 pandemic on students' lifestyle.

Research methods include analysis of scientific sources and a survey.

Research findings. Summarizing the theoretical statements, it can be stated that the impact of the Covid-19 pandemic was detrimental to students' learning outcomes, mental health, and activity. They felt anxious, stressed, reduced intense activity and lost motivation to learn. The survey shows that students began to feel more stressed and their lives became less active than before. It was harder for them to concentrate while studying at home, they had problems with access to online lectures. Students meditated, read books, and took all possible protection methods including face masks, hand hygiene, and avoiding crowded places. They received moral support from family and friends. The decisions of the country's authorities made it difficult for students to meet with family, and it was difficult to wear masks all the time. The pandemic definitely made an impact on the students' mental health, forcing them to experience fear, anxiety and insecurity.

SPECIFICATION OF NUTRITIONAL AND PHYSICAL ACTIVITY HABITS OF UNIVERSITY STUDENTS (CASE STUDY OF KIRIKKALE UNIVERSITY)

Sevcan Bulut

Klaipėda State University of Applied Sciences, Erasmus+ student at the Faculty of Technologies, Department of Food Technology and Nutrition, Lithuania

E. mail: sev.bulut@kvkedu.lt

Consulted by Loreta Tamošaitienė

Klaipėda State University of Applied Sciences, Lecturer of Food Technology and Nutrition Department at the Faculty of Technologies, Lithuania

Keywords: young population, healthy life.

The scope and reality of the topic are important for expanding the vision of society, taking into account the living conditions of youth and the environment, which are key to the present and future. The **object** of this presentation consists of the evaluation, analysis, and interpretation of extensive research, as well as many different points of view on the mentioned topic.

Youth and environment are individually unthinkable. The impression of the environment's health awareness on youth, as well as the sustainability of the interaction to determine the way the younger generation behaves environmentally responsibly and responsibly, is a major challenge. It is important to draw attention to the difficulties faced by young people in their daily lives by referring to their life behaviour and to arouse interest and curiosity by evaluating the share of the environment on the subject.

Research goal is to reveal the nutritional and physical habits of youth and to create solutions for the causes of these differences.

Research objectives are to indicate the challenges of healthy living of young people, to point out the health perception of the environment and the formation of youth in this perception.

Current research in this area is wide-ranging. The **methods** used in the **research** data have created effective results and naturally occurring solution suggestions.

Research findings. Improving the perception of people's healthy lifestyle, strengthening the chain between perceptions and behaviours have shown to be the most important step in reducing possible diseases and cancer risk.

There is a need to improve the quality and accessibility of the built environment as well as the natural environment to increase physical activity among medical students, to create health-promoting policies. (Amaek et al, 2018)

For the health awareness of the environment to reach its level of well-being, it must be determined how to integrate the course of physical education into the curriculum of the young population, and the university students who will act as guidelines in the field of health in the future. (Adedokun et al., 2021)

In the environment-youth context involved in the interaction cycle of life, early creation and continuity of health awareness are essential for the formation of a healthy structure.

THE DIVERSITY OF BIO PACKAGING IN FOOD INDUSTRY

Ciprian Josan

Klaipėda State University of Applied Sciences, Erasmus+ student at the Faculty of Technologies, Department of Food Technology and Nutrition, Lithuania

E. mail: j.ciprian.1999@gmail.com

Consulted by Loreta Tamošaitienė

Klaipėda State University of Applied Sciences, Lecturer of Food Technology and Nutrition Department at the Faculty of Technologies, Lithuania

Keywords: healthy lifestyle, environmentally aware, bio packaging.

The relevance and actuality of the topic are of great importance in order to achieve a better vision of the surrounding in regard to the world's greatest wealth – the young generation and the well-being of the environment.

The primordial **object** of this outstanding presentation consists of approaching and analyzing the general and detailed information, studies, and the ampleness of the up-to-date research on the following topic: *'Challenges of youth's healthy lifestyle and raising health awareness in the environment'* as an actual worldwide issue.

Research goal approached in the presentation is to emphasize the problems that young people are confronting in their daily life with reference to their healthy lifestyle as well as to engage listeners into a remarkable discussion concerning the problematic nature of health awareness in the environment as a direct consequence related to youth's healthy lifestyle.

Research objectives embrace naming and providing related descriptions of young people's healthy lifestyle challenges, pointing out the uprearing health acknowledgment in the environment nowadays, laying out the solutions for the discussed subject, and specifying the vast biodiversity of Bio packaging in the Food Industry.

Existing research in this domain is of an expansive value. The assumed **methods** applied to the **research** data and the most significant findings of the research have shown eloquent results.

Research findings. Healthy lifestyle behaviors have given emphasis as an important characteristic in health promotion and prevention of diseases. Individuals who practiced healthy lifestyle behaviors in the early stage of life can withstand health risks in later life (Jerre Mae Tamanal and Cheong Hoon Kim, 2020). In order to become more environmentally aware, we also need to take measures to protect the planet and hopefully undo some of the damage already caused by human activity. Behaving in a more environmentally conscious manner can be as simple as making minor changes to your lifestyle (DeltaNet International Limited, 2021). One of the most effective solutions in helping the environment is determined by the massive reduction and eventually the total elimination of the plastic products and the waste generated by them, hopefully, this can be achieved by simply introducing a large use of Bio packaging products.

DO YOU HEAR ME?

Gedvydė Cirtautaitė¹; Mantas Janušauskas²

Vilnius University of Applied Sciences, Students at the Faculty of Pedagogy, Lithuania

E. mail: gedvyde.cirtautaite@stud.viko.lt¹; mantas.janusauskas@stud.viko.lt²

Consulted by Sigita Leistrumienė

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer at the Faculty of Pedagogy, Lithuania

Keywords: social responsibility, diversity, inclusion, sign language, languages.

During our classes we discuss values – respect, equal opportunities for every society member, social responsibility, diversity, and inclusion.

How to move from talking to reality? Can we, students of pedagogy and social work, make a change? We believe we can.

Languages are a valuable tool to hear each other – all over the world, as there are multiple global issues to be dealt with. However, the best starting point is ourselves, our closest community.

At the Faculty of Pedagogy (PDF) we have a unique study programme: Lithuanian Sign Language Interpreters' training. There is a small group of people at the faculty, whose native language is Sign language because they are deaf or hard of hearing. They cannot communicate in any other way.

We interrogated students of Early Childhood Pedagogy and Social Work about their knowledge of languages, Sign Language (SL) being in focus.

Research object – knowledge about SL and of SL at the PDF.

Research goal – to find out about the knowledge of and attitude towards SL learning among Childhood Pedagogy and Social Work students.

Research objectives:

- to learn about the languages students can communicate with,
- to evaluate the level of SL knowledge,
- to find out the attitude towards learning basics of SL among pedagogy and social work students.

Research method - online survey.

The main findings of the research:

- most students can communicate in 1-2 foreign languages,
- almost no students can communicate in SL,
- there is an understanding of the necessity of learning the basics of SL.

We want to invite students and teachers of VIKO, as well as other young people, to pay attention to the importance of learning languages. No one, even the smallest group in every community, deserves to be excluded. For this purpose, we need to learn the basics of SL. Through learning languages to an inclusive society.

ACHIEVING A PROGRESSIVE MINDSET THROUGH COGNITIVE REFRAMING IN YOUTH

Milda Drumstaitė

Vilnius University of Applied Sciences, Student at the Faculty of Business Management, Lithuania
E. mail: milda.drumstaite@stud.viko.lt

Consulted by Flavius Streianu

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer of Business Innovation Department at the Faculty of Business Management, Lithuania

Keywords: progressive mindset, mental growth, change of mind.

A person, who changes their opinion about a subject when they had stated quite a different opinion before, in our society might feel uncomfortable to openly change their mind, in the fear of getting seen as inconsistent and distrustful. The article looks at the examples of people who were brave enough to change their mind and publicly express a different view. Examples are taken of how famous people's speeches change over time, particularly examining their point of view and how it alternates. Furthermore, the article investigates the feelings of people when they change their mind and what challenges they face.

Research goal is to show that a person can change their opinion without the need to worry about society condemning them.

Research objectives are exploring theoretical concepts and defining a progressive mindset and cognitive reframing, performing qualitative research in the nature of youth mindset change, creating proposals, and drawing conclusions in support of the benefits of a positive mindset for self-development and personal leadership.

Research methods. Qualitative research is performed to support this article, interviews with relevant people are analysed and compared, as well as their composed literature is studied and considered in relation to the research. Arguments supporting the research object are found and the most important aspects are highlighted.

Conclusions are formulated based on **research findings** that include the need of establishing a positive mindset to gain confidence and the importance of developing a mental ability to protect oneself from unfavourable surroundings.

IMPORTANCE OF WEARABLE TECHNOLOGY AND HYDRATION MONITORING IN YOUTH'S DAILY LIFE

Rimvydas Eitminavičius

Kaunas University of Technology, Faculty of Electrical and Electronics Engineering, Lithuania

E. mail: rimvydas.eitminavicius@ktu.edu

Consulted by dr. Andrius Rapalis

Biomedical Engineering Institute, Kaunas University of Technology, Lithuania

Keywords: body composition, hydration level, telehealth, wearable devices

Nowadays, wearable devices are more affordable and popular worldwide due to reduced prices which can be less than 20 € (e.g., Xiaomi Mi Band 5). The global market of wearable devices is expected to grow continuously and in 2025 will reach €103 billion. Customers can track their physical activity and other parameters (e.g., steps, pulse, calories). It is worth mentioning that youth tend to like famous brands' wearable devices (e.g., Apple, Samsung, Fitbit). These devices are not only physical activity trackers but also a part of self-expression and show-off. Another expanding area is telehealth which monitors physical activity and physiological parameters, offers a deeper analysis of customers' health, and provides physician recommendations. The Samsung Galaxy 4 watch was recently released and it is the first watch that can measure body composition using bioimpedance measurement. This work concentrates on one crucial body composition parameter – hydration level. Even mild dehydration can lead to reduced physical capacity and cognitive function. This work presents a bioimpedance measurement technique for hydration level monitoring.

Research goal is to evaluate the validity of body hydration level monitoring algorithm that could be implemented in wearable devices.

Research objectives to reach this goal are 1) to review hydration assessment methods and their potential application in wearables; 2) to carry out experimental study; and 3) to investigate hydration monitoring method.

Research methods. Twenty subjects (10 women) aged 22 to 56 years participated in the experimental study. Bioimpedance was recorded using a custom-made device and compared with the professional device SFB7 (ImpediMed, Australia).

Results show that error in estimating extracellular water volume is 0.58 l for men and 0.86 l for women, intracellular water volume - 6.18 l for men and 8.85 l for women. The results are promising but for the correct assessment of intracellular water, further investigation is needed.

STEREOTYPES, go away!

Julija Jermak

Vilnius University of Applied Sciences, Student at the Faculty of Economics, Lithuania

E. mail: julija.jermak@stud.viko.lt

Consulted by Ingrida Galkauskienė

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer at the Faculty of Economics, Lithuania

Keywords: stereotypes, disputes, nationality.

Nowadays it has become fashionable to travel a lot, explore different cultures, and learn a lot about the country's inhabitants. On the internet, many funny pictures, where a certain stereotype about the inhabitants of any land is ridiculed, can be observed, for example: "In Russia bears walk down the street and play balalaikas." A severe problem arises because of such views and fictitious facts about some nationalities. False facts can harm communication with people from different cultural backgrounds and make them feel awkward. People who work in international businesses often have to face this because they need to adapt to living and working abroad and manage various business contracts and negotiations.

The research object is national stereotypes.

While doing this work, the research goal was to illustrate the most popular stereotypes of humans, thereby pushing thoughts on avoiding them while understanding the main differences between people and awakening the desire to refuse such views. To illustrate this, the examples of the most striking and typical stereotypes are analyzed and overviewed.

Research methods. The research was done by using some Facebook tools.

As a result, most societies avoid national stereotypes and look at the world deeper. This is excellent news for everyone because it allows communicating with each other from all over the world, knowing the subtleties of each culture, and trying to escape the stereotypes.

HOW PROBIOTICS IMPACT ON BODY

Stamatina Karantzikou¹; Kübra Nur Yalçın²

Klaipeda University of Applied Sciences, Erasmus+ students at the Faculty of Technologies, Department of Food Technology and Nutrition, Lithuania^{1;2}

E. mail: sta.karantzikou@kvkedu.lt¹; kub.yalcin@kvkedu.lt²

Consulted by Loreta Tamošaitienė

Klaipeda University of Applied Sciences, Lecturer of Food Technology and Nutrition Department at the Faculty of Technologies, Lithuania

Keywords: probiotic, health, Lactobacillus, diarrhoea, body.

Everything that happened during the pandemic of Covid-19 taught us that is very important to focus on our health and made us investigate how we can improve our well-being. So, one of the most important parameters for maintaining a healthy lifestyle is undoubtedly our diet. Lately, there have been a lot of studies regarding probiotics and their impact on the preservation of the well-being of consumers.

Research goal is to summarize the effects of probiotics on the body by reviewing and analysing scientific research. While examining and summarizing these studies, it was aimed to explain the effects of probiotics on people and to raise awareness about probiotics in humans.

Research objectives: to examine different probiotic strains, their effects on the body, and to examine which foods contain probiotics as well as which probiotics are used in which diseases.

The research tasks of this study are to summarize the effects of Lactobacillus (*L.rhamnosus GG*, *L. acidophilus*, etc.) Bifidobacterium (*Bifidobacterium longum*, *Bifidobacterium bifidum*, etc.) and yeasts (*Saccharomyces boulardii*, *Saccharomyces cerevisiae*) on body health and to explain for what purposes these probiotics are used.

Research methods. The literature on probiotics was reviewed, the importance of probiotics in nutrition was emphasized and the effect of probiotics on the human body was summarized. The current scientific literature search was done using ScienceDirect, PubMed, and Google Scholar. At the same time, the statistical data in the studies examining the effects of probiotics were reviewed, and it was tried to reach a conclusion by comparing this data. In order to reach the most up-to-date information, the studies published in recent years are discussed.

Research findings. The research shows that various intestinal diseases such as AAD, IBD, CD, and CRC are known to be closely associated with dysbiosis of the intestinal microbiota between host-beneficial and host-harmful intestinal bacteria. Once this balanced composition of intestinal microbiota is disrupted, it can cause diarrhoea, inflammation, and even colon cancer (Seon-Kyun Kim, 2019). In this study, as a result of this research, *Lactobacillus rhamnosus* and *Saccharomyces boulardii* was found to be effective in antibiotic-associated diarrhoea, but it has no effects in the treatment of Crohn's disease. Best results in probiotics, lactose obtained in the treatment of malabsorption and acute diarrhoea have been made.

It is important to highlight that there is still more research to be done in the field of probiotics, although early studies look promising.

LIFESTYLE CHANGING HABITS DURING THE TRANSITION FROM HIGH-SCHOOL TO UNIVERSITY

Saiyyed Sungraiz Ali Khan

Vilnius University of Applied Sciences, Student at the Faculty of Business Management, Lithuania

E. mail: saiyyed-sungraiz-ali.khan@stud.viko.lt

Consulted by Flavius Streianu

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer of Business Innovation Department at the Faculty of Business Management, Lithuania

Keywords: academics, life-changing lessons and habits, transition, health, mindfulness, self-development.

Habits play an important role in life, this is especially true if they are developed and maintained over a long period of time. Adopting new habits is the only way to improve or worsen the quality of life and productivity. Young people in this changing society are faced with many different factors that can adversely affect their lifestyles, especially when changes occur.

Research objects are statistical data collected from an online poll and studies previously carried out by other researchers.

Research goal is to educate young people on the positive and negative aspects of adaptation to this new lifestyle and to explain the factors that lead to the departure to minimize the dropout rate of first-year students.

Research objective is to analyze how high school students can smoothly adapt and transition into college and adulthood, by adapting to positive habits and abandoning the negative habits.

Research methods. A combination of qualitative and quantitative research methods was used to evaluate the results, taken out from previous research (Lombard P., 2020). Furthermore, for this study, an online poll was carried out focusing on a large group of unidentified students to discover what factors had the most negative impact on them while transitioning from high school to university. The theory of student departure (Tinto, 1993) is presented and briefly explained to reason the dropouts in the first year of university, to provide with a better understanding of how to act accordingly.

According to the research published in the European Journal of Social Psychology (Lally, 2009), developing a new habit takes only 18 to 254 days for an individual. A lifestyle change is a good opportunity to adopt new positive habits and discard self-destructing habits. **The research findings** were the habits that positively or negatively influenced the student's transition, the reason behind the high dropout rate among the first-year students, habits of high performing students, and the conclusion additionally portrays the effects of mindfulness on psychological health (Keng, Smoski & Robin, 2011), focusing on stress reduction and other physical benefits, to spread awareness among the youth.

THE ISSUES OF STUDIES, WORK AND LEISURE IN TODAY'S SOCIETY

Elene Khomeriki

Caucasus University, Student at the School of Humanities and Social Sciences, Georgia

E. mail: e_khomeriki@cu.edu.ge

Consulted by Nana Vashakidze

Caucasus University, Associate Professor, Georgia

Keywords: leisure activity, well-being, free time, perceived stress, burnout.

It is acknowledged that after the industrial revolution work (as well as studies) and leisure were considered as opposing domains. Today, it is common knowledge that studies, work, and leisure are essential parts of our lives. Some research suggests that work-leisure balance and the perception of leisure itself has an important impact on our health and well-being. **This research goal** is to identify and study issues related to them, examine the relationship between these confounds and the impact that they have on one another, how academic achievements, burnout, and perceived stress levels relate to each other, etc. In addition, the research attempts to answer the following questions: Are today's standards associated with work and education make students choose between success and psychological well-being? Do students and workers have enough time for leisure activities? etc.

A survey was held to study this topic adequately and thoroughly. We used the perceived stress scale by Sheldon Cohen and MBI (Maslach Burnout Inventory) by Christina Maslach and Susan E. Jackson. The survey also involved questions associated with academic achievements, types of leisure activities that participants tend to choose, how often they have free time, etc. The study initially involved 582 participants.

The research findings indicate that participants who had more time for leisure activities had a lower score on the perceived stress scale. The Maslach burnout scale indicated that the same participants had a lower score on emotional exhaustion and depersonalization. The participants who spent their free time engaged in some form of physical activity e.g., working out, had the lowest perceived stress score. People who spend most of their free time using gadgets, playing video games, or on social media showed the highest score on the perceived stress scale.

THE ISSUES OF STUDIES, WORK AND LEISURE IN TODAY'S SOCIETY

Ani Khvadagiani

Caucasus University, Student at the Faculty of Economics, Georgia

E. mail: a_khvadagiani@cu.edu.ge

Consulted by scientific consultant Sopio, Ogbaidze

Caucasus University, Lecturer at the Faculty of Economics, Georgia

Keywords: time, leisure, work, risk, energy.

The development of society changed the daily agenda of a modern human being. It is basically manifested on everyday life. Emerging issues are time pressure and stress that often leads us to give up on some activities. Yet the ways in which we conceptualise work, studies, and leisure are in flux, reflecting changing social, economic and community contexts in which they take place. Nevertheless, the impact of the Covid-19 pandemic proves that society can be more flexible if we try to earn rational time-management skills.

Research goal is to analyse how a 21st-century person can allocate time for studies, work, and leisure conveniently and to prove that technological advancement allows us to accomplish activities in a faster and more effective way.

Research object are students because usually they face the issue of making these three elements together, thus the research seeks to identify methods of how people in early stages of their career manage to work, study, and have some time for leisure.

It covers **qualitative interviews** with two Caucasus University (Tbilisi, Georgia) lecturers and twenty students to see what kind of approaches and methods are used by people of different ages and social statuses in order to excel in a career, as well as analysis of the Covid-19 pandemic on labour market and education.

The forecast of the results matches expectations. In today's society, it is possible to work, study and allocate time for leisure simultaneously, because doing things online is less time-consuming.

IMPACT OF THE MIGRANT CRISIS ON THE LIVING EXPERIENCE OF FOREIGN STUDENTS STUDYING IN LITHUANIA

Arturas Kosobuckis¹; Karolis Tigrudis²; Markas Martinas Suika³

Vilnius University of Applied Sciences, Students at the Faculty of Business Management, Lithuania

E. mail: arturas.kosobuckis@stud.viko.lt¹; karolis.tigrudis@stud.viko.lt²; markas-martinassuika@stud.viko.lt³

Consulted by Vaiva Chockevičiūtė

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer and Head of Business Innovation Department at the Faculty of Business Management, Lithuania

Keywords: migration, students, international, media, research.

Every day, various sources of media are informing our citizens about recent migrant crisis issues. Lithuania has seen hundreds of migrants arrive via Belarus each day, just weeks after Alexander Lukashenko threatened to send "migrants and drugs" to Europe. The recent migration crisis and the media's portrayal of the issue had an impact on international students living and studying in Lithuania. There is a discord between the opinions on migration in Lithuania's population. It is thought that this divisiveness and constant media coverage has led to increased racism towards foreign students and people of different nationalities living in Lithuania legally.

Research goal was outlined as the living experience of foreign students in Lithuania, coupled together with the way the media portrays the current migration crisis. The research goal is to reveal how the migration crisis impacts foreign students' lives in Lithuania.

Research objectives were set to reveal the aim of the research: to determine the current media narrative by using scientific literature and cultural shock, social mobility theories from the stages of intercultural literacy to distinguish where the interviewed students place themselves on the scale of intercultural sensitivity, to conduct a qualitative headline and content analysis of migration-related content on the Lithuanian news portals delfi.lt, 15min.lt and lrytas.lt, to compare structural interview data with the media narrative and determine if there is a correlation.

Research methods used were structural, three-sided perspective interviews which have taken place with international and local students at VIKO as well as older generation parents of Lithuanian students to find out their experience and outlook on the issue of increased racism as the result of the aforementioned media narrative, the analysis and comparison of data from several scientific papers and news articles on migration.

WHAT DOES IT MEAN TO CHANGE YOUR MINDSET?

Pham-Minh-Trung Nguyen¹; Gia-Phat Le²; Lieu Lam Thanh Thao³; Do-Bao Luat⁴

Ho Chi Minh University of Technology, Students at School of Industrial Management, Vietnam

E. mail: trung.nguyen.tommylee@hcmut.edu.vn¹; phat.lepowertrans@hcmut.edu.vn²;

thao.lieulamthanh@hcmut.edu.vn³; luat.do100403@hcmut.edu.vn⁴

Consulted by dr. Quoc-Trung Pham

Ho Chi Minh University of Technology, Associate Professor at School of Industrial Management, Vietnam

Keywords: awareness, motivation, evaluation, mindset.

This study presents the novelty of having a dissimilar mindset for students in general and economics students in engineering schools in particular. We have researched thoroughly through internet surveys, compiling feedback from individuals that have joined our workshops. We aim to have significant impacts to a great extent on people. Through the project, we plan to develop students' mindset and notions. We hope to raise awareness of mindset development by providing convincing evidence and data as well as combining it with inspiring stories. Our tasks related to surveys and survey analytics, interviewing, direct observation through group discussion using open-ended questions through quantitative and qualitative methods by surveying males and females through three levels of ages and experience from different parts of the globe. We analyzed three main targets: students, labor under 10, and over 10 years of experience. After evaluations, we discovered that students tend to think success depends on experience, stability, networking, achievements. They have a strong belief in a bright future, however labor forces with under 10 years of experience value hardships and slowly develop another definition of success, whereas labor forces with more than 10 years of experience enlarge their definition of success and life more profoundly, with motivation to build a better society. Our solutions are to build workshops and advisory counseling in universities and high schools. After interviewing, we received debatable questions such as "Should we imply students with a working mindset?", "Is the working mindset suitable for social orientations and students' application to have the fullest life?", "Why do students need a working mindset?". We concluded that the more working experience people have, the more their notion becomes profound, developing newer evaluations about life.

SOLO TRAVELLING FOR YOUNG PEOPLE

Monika Milieškaitė

Vilnius University of Applied Sciences, Faculty of Business Management, Lithuania

E. mail: milieskaitemonika@gmail.com

Consulted by Aušra Turčinskaitė – Balčiūnienė

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer of Business Innovation Department and Vice-Dean at the Faculty of Business Management, Lithuania

Keywords: travelling, confidence, youth

Travelling has a huge impact on young people and it is teaching main lessons in life. If you start travelling in your youth, you learn them faster and you can apply them everywhere. I will discuss the lessons which you can learn and what I learnt by doing solo travelling at a young age.

Research object: the impact of travelling for young people.

Research goal: to introduce the lessons that travelling has on youth.

Research objectives: to share my story on solo travelling; discuss what you can learn and what impact travelling has at a young age.

Research methods: case analysis; a personal experience.

Research findings: With all the experiences, you can push yourself out of your comfort zone and be in an environment where you can discover your true self. In addition, you will build a strong set of values that you can live by. You will discover what is important to you, what drives you, and what it takes you to live a happy life.

CHANGING ORGANIZATIONAL CULTURE TO ACCOMMODATE YOUTH EXPECTATIONS AND NEEDS

Devika Jayachandran Nair

Vilnius University of Applied Sciences, Student at the Faculty of Business Management, Lithuania

E. mail: devika-jaychandran.nair@stud.viko.lt

Consulted by Flavius Streianu

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer of Business Innovation Department at the Faculty of Business Management, Lithuania

Keyword: organizational culture, youth at workplaces, changes brought by youth.

In the social world, everything is expected to change including the organizational culture in an industry or a company. Organizational culture is regarded as a set of assumptions, beliefs, values, customs, structures, norms, rules, traditions, and artefacts (Schein, 2004). The term organizational climate is often used instead of culture, or in addition to it, and is the employee perception of the culture and a manifestation of it (Allen, 2003).

An organization's culture, which shapes the way emotions are experienced and expressed, plays a particularly important part for efficiency, engagement, and satisfaction level. Changing environment in which businesses exist is changing the demands on management quality in almost every area where business operates. Corporate Culture is created by people – employees. People nowadays are influenced by many external factors of the environment, the world around them is changing, they are adapting to the new world. People have different priorities, requirements, opinions. Therefore, if it is said that every generation of employees differs from one another so corporate culture is changing with the passing of time, and it is a need today. Every generation brings with it something new, not only positive but also negative. Therefore, it is important to understand the changes to be brought about to make the youth more associated with the organisation culture and at the same time create a work environment which brings out their best potential at workplace.

Research object is to find out the current trends in organisation culture and how organisation develops it.

Research goal focuses on identifying the perception of youth today with respect to the changing habits, lifestyles.

Research objectives of this presentation are to discuss the importance of culture, the need of changes within the organisation culture as per the trending times, the changing perspective and requirements of youth employees and examples of few organisations which have brought about such changes to have a win-win situation at workplace.

The methodology used to pursue the objectives was to do qualitative research through an extensive literature highlighting the meaning of culture, the importance, organisation strategies, and current examples of organisation cultures.

Research findings are the current trends of organisational cultures, the best practices adopted by top organisations, the strategy behind creating the organisation cultures preferred by youth, and the way to plan the organisation cultures with respect to the changing trends in the present scenario and future implications on the stakeholders.

MEDIA APPROACH ON RECENT MIGRANT CRISIS IN EUROPE: LITHUANIA AND GREECE CASE STUDY

Efstratios Nistikakis

Vilnius University of Applied Sciences, Student at the Faculty of Business Management, Lithuania

E. mail: efstratios.nistikakis@stud.viko.lt

Consulted by Vaiva Chockevičiūtė

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer and Head of Business Innovation Department at the Faculty of Business Management, Lithuania

Keywords: media, society, intolerance, influence, xenophobia.

With the advent of migration and asylum-seeking all throughout Europe and in the recent days in Lithuania and Poland, it is important to recognise, examine and evaluate the media's stance on such a prevalent issue that has divided societies and find connections between society and media's attitudes towards this topic.

Research object is aimed at revealing the differences and similarities in media's attitude and approach towards migrant crisis in both Lithuania and Greece and how that approach has affected today's youth.

Research goal is to reveal, analyse and explain the differences between the two countries' media while simultaneously drawing some common lines and outlining key factors as per the contextual reasons of various approaches.

Research methods used in order to achieve that were: 1. Quantitative data was used in order to draw conclusions on how the media's approach has influenced today's youth and suggestions were proposed as to what steps can be taken to protect against xenophobia, prejudice, and racism; 2. Analysis of different articles, news outlets, and media that voiced a clear opinion or reported on the matter.

Lastly, **the research findings** revealed the differences and how cultural approach influences media in the way migration crisis was reported across the two nations. In addition to that, the research revealed key similarities that are connected to politics, education, and feelings of nationalism and xenophobia. The key similarities included sentiments of racial discrimination on the basis of religion, being that the vast majority of people coming to Europe are of the Islamic religion. Politically, the two countries also share a similar opinion on the matter with Lithuania being slightly more negative with the process of acquiring refugees and migrants than Greece but overall the stance of both countries has been very similar. The key differences include the amount of EU support these countries have received with Greece having been supported extensively by the EU whilst Lithuania has not, which is depicted by the media's stance when criticising or praising the current government. Lastly, Greece has experienced a wide variety of open societal backlash after the tragedy in Moria refugee camp which Lithuania has yet to face and hopefully will not.

WHAT IS HAPPENING TO ANIMALS IN OUR COUNTRY AND HOW WE CAN CHANGE THAT IN THE NEAR FUTURE

Monika Sabonytė

Vilnius University of Applied Sciences, Student at Faculty of Agrotechnologies, Lithuania

E. mail: monika.sabonyte@stud.viko.lt

Consulted by Halina Klupšienė

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer of Foreign Languages Centre teaching at the Faculty of Agrotechnologies, Lithuania

Key words: pets, animals, young people, illegal breeding farms, pet shelters, experience.

For several years now, non-governmental organisations have been presenting the government with video records of violations done by illegally operating breeders, however, a pro-active response from the responsible departments was never received. Inspectors who come to inspection sites to assess the animal's physical health tend to only inspect the site at a distance. Following the most recent investigative reports of puppy mills in Lithuania that have exposed the incompetence of the State Food and Veterinary Service, as it continues to ignore the country's long-standing animal welfare problems, on 8 September 2020, 24 animal welfare organisations signed a letter to the Government, urging the Prime Minister to initiate substantial changes in the subordinate institution. At this point being sorry for animals, is simply not enough.

Research object is animal welfare issues.

Research goal is to introduce the pathetic situation of animal care in Lithuania and provide a vivid example.

Research methods of the presented information are observation and online articles.

Research findings indicate what some of the animal shelters and Lithuania's illegal breeding farms are hiding from the public eye, and how animals are abused until businesses get 'the most important thing in the world', which is money. Saving one pet will not change the world, but for that one pet the world will change forever.

Attending the conference is a great opportunity to raise awareness and provide beneficial information to help increase understanding of what is happening to animals in our country, and encourage us all to contribute to animal welfare, and make the world a better and safer place for animals to live in. We, young people, can achieve that through volunteering, signing petitions, and writing letters to governments, regarding animal welfare.

ACTIVE RECREATION AND SPIRITUAL DEVELOPMENT OF YOUTH

Mariia Stets

Vilnius University of Applied Sciences, Student at the Faculty of Business Management, Lithuania

E. mail: mariia.stets@stud.viko.lt

Consulted by Flavius Streianu

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer of Business Innovation Department at the Faculty of Business Management, Lithuania

Keywords: beneficial recreation, favourable habits, intellectual and spiritual maturity.

Nowadays, young people are becoming more and more active, new technologies are emerging, and the range of opportunities for the younger generation is expanding. But young people still have free time, which they manage on their own. Recreation is the time free from work and study, it is a set of personal activities that perform the function of restoring the physical and mental strength of a person. Recreation includes activities related to the consumption of cultural values of an individual, collective and spectacular nature, as well as rest and entertainment. Including these are physically active and passive types of recreation, communication, entertainment in a company, empty pastime, walks, anti-cultural activities (drinking alcoholic beverages, gambling, etc.), casual activities without goals, desires and needs. Hence the problem of regulating free time arises since society and the activities of young people themselves directly affect the spiritual and physical development of the individual. The problem of the value of recreation arises every time a young person makes an independent choice, makes any decision.

Research object is the youth's psychology and their priorities.

Research goal is to identify and present options to direct free time towards intellectual and spiritual enhancement making this fascinating and interesting for yourself and to develop habits which will be able to make life go properly.

Research objectives are: to identify new sports activities in relation to technologies, to correctly manage recreation periods, to present the relation between sports and cultural values, and to present the impact of sport on youth development.

The type of the **research is qualitative**.

The research findings show practical methods to combine pleasure and benefits. There are a lot of summer camps that can develop creativity and intellect in unobtrusive and interesting ways, enjoying the nature vibes and friendly positive company. Furthermore, there are various expeditions to cultural and historical places that are the heritage of past eras. This is a great opportunity to improve your knowledge of history, broaden the horizons, reach emotional pleasure, spiritual satisfaction, provide health benefits and endurance.

THE ISSUES OF STUDIES, WORK AND LEISURE IN TODAY'S SOCIETY

Nino Vanishvili¹; Elene Tvauri²

Caucasus University, Student at the Journalism and Mass Communication / Media School, Georgia¹;

Caucasus University, Student at the PR and Mass Communications / Media School, Georgia²

E. mail: n_vanishvili2@cu.edu.ge¹; e_tvauri2@cu.edu.ge²

Consulted by Giorgi Jologua¹; Nona Popiashvili²

Caucasus University, Head of Caucasus Media School Scientific-Research Center, Georgia¹; Caucasus

University, Lecturer at the Journalism and Mass Communication / Media School, Georgia²

Keywords: society, work, leisure, study, issue.

Balancing work, study and leisure time might be the most challenging aspect of life in the 21st century. The attitudes and interrelation among work, study and leisure time have changed throughout the years. In the age of middle industrialism leisure time was something, which was subservient. In modern times stabilizing work, study and leisure time is becoming more and more important, especially now when most of the jobs require more and more time and energy. People in today's society do not have much opportunity to fulfill their hobbies, rest their minds, and have enjoyable and quality leisure time. We see and hear about people complaining about their work, or studies and how they do not have enough time to do anything.

Research goal is to find out what the main reasons are for people to have problems with their leisure time and propose recommendations on how to deal with this problem.

Research methods: researches, articles, online videos, and scientific literature were reviewed about this topic. 50 people from Georgia were interviewed related to the topic.

Research findings. There is a diversity of opinions in different cultures about balancing studies, work, and leisure time. Leisure time is important for mental and physical health. Not having enough leisure time leads to less happiness and higher levels of stress and depression. Age plays a big role in balancing studies, work and leisure time. 30 out of 50 respondents said leisure time is more important than studies and work. 18 of them were less than 20 years old. This showed that older people in Georgia are more focused on studies and work. Balancing leisure time is more of a youth's priority.

LENCA WOMEN – INDIGENOUS ENTREPRENEURS IN THE HEART OF CENTRAL AMERICA

Valentina Maria Yanes Valladares

Vilnius University of Applied Sciences, Student at the Faculty of Business Management, Lithuania

E. mail: valentina-maria.yanes-valladares@stud.viko.lt

Consulted by Flavius, Streianu

Vilnius University of Applied Sciences, Lecturer of Business Innovation Department at the Faculty of Business Management, Lithuania

Keywords: Lenca population, entrepreneurship in Honduras, women entrepreneurs, indigenous women, cultural heritage.

The Lenca, a society that has lost its language, continues to face the barbarism of neo-colonization. Not only do Lenca people face discrimination, but they also struggle with the right over indigenous land rights. Because of all the hardships that this community has faced, Lenca women have taken liberties from their cultural legacy making use of them to contribute to the boosting of the local economy through micro-businesses. These women do not only work the land, but they also create crafts, textiles, in addition to fine ceramic handicrafts, unique in Central America. The skills have been passed down in the families for generations. Every object they create is a fine work of art and a fascinating approach to express their cultural identity, attracting multiple tourists to their territories helping these entrepreneurial women sell their products as well as stimulating tourism in their territories.

Research object is Lenca women who have become entrepreneurs by elaborating objects with their cultural skills and are trying to leave poverty behind. These handmade items do not only represent the Lenca culture, but they have also become an important part of the Honduran culture.

Research goal is to demonstrate how extremely important cultural heritage can be and the way multiple Lenca women are persisting today by making use of their inherited skills and other methods to thrive today in the Republic of Honduras.

Research methods. Multiple sources of information were collected and applied in order to gain information about the Lenca women and their entrepreneurial journey in order to comply with the research objectives. The research type of this article is qualitative.

Research findings. The investigation has proven that multiple women in the Lenca community are fighting to reduce poverty amongst their people, and instead, they are pursuing to make a living by combining work and art.

JAUNIMAS BESIKEIČIANČIOJE VISUOMENĖJE: jubiliejinės Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakulteto ištakų 75-mečiui skirtos 10-sios tarptautinės studentų konferencijos, vykusios nuotoliniu būdu 2021 m. gruodžio 9 d., santraukų rinkinys. Leidinio sudarytojos dr. Aleksandra Pečiūrienė ir Vilma Gegužienė. – Vilnius: Vilniaus kolegija, 2022. – 74 p. Elektroninis leidinys.

ISSN 2669-221X

Didlaukio str. 49 Vilnius, LT-08303, vvf.viko.lt